

డిసెంబర్ 2011 ■ ₹ 20/-

చందులు

mango[®] bite

మామిడి రసవత్తరమైన బిట్ట
ENJOY VERY SLOWLY

everest/PPV756-1 tel

యువ విజేతలు

మి కుటుంబంలో గాని, పారు నున ఉన్న కుటుంబాలలో గాని ఎవరినయినా ఉదయతారగ ప్రతిపాదించాలని మీరు భావిస్తున్నా? దయచేసి బాలబాలి కల విషాదాలు మరియు మీ ప్రతి పాదనలను మాకు పంపించండి: Young Achievers-RCM, Chandamama India Ltd, No:2 Ground Floor, Swathi Enclave, Amman koil street, Vadapalani, Chennai-26 (or) online@chandamama.com

బ్యాండ్రెంట్ రారాజు

మహారాష్ట్రకు చెందిన అథర్వ పిండేకి ప్రస్తుతం 15 ఏళ్లు. చిన్నపుటినుండే బ్యాండ్రెంట్ అడుతున్న అథర్వ ధానేలోని సయ్యద్ మోడి బ్యాండ్రెంట్ అకాడెమీలో శిక్షణ పొందుతున్నాడు.

ప్రస్తుతం ఇతడు రాష్ట్ర, జిల్లా స్థాయి చాంపియన్‌షిప్ పోటీలకోసం శిక్షణ పొందుతున్నాడు. 2010 రాష్ట్ర టోర్స్‌లో అండర్ 16 విభాగంలో ఇతడు సెమీ ఫైనలిస్ట్‌గా వచ్చాడు.

పారశాల, నగర స్థాయిల్లో జరిగిన పలు టోర్స్‌మెంట్లలో అథర్వ గెలుపొందాడు. పలువురు బ్యాండ్రెంట్ క్రీడాకారులను అభిమానిస్తున్నా, ఒలింపిక్ స్టేట్ పతక విజేత మైఖ్లేర్ పెల్పే అతడి ఆదర్శ క్రీడాకారుడు. అందుకే ఇతడు మైదానంలో ప్రత్యర్థులపై శరీవగంగా పైచేయి సాధిస్తుంటాడు. బ్యాండ్రెంట్ అకాడెమీలో ప్రతిరోజు కలిన శిక్షణ పొందుతున్నప్పుడు, తనకు ఇష్టమైన పాటలు వినటం ఎన్నటికీ మర్చి పోడు. ఇది అతడికి ప్రేరణ ఇష్టడంతో పాటు క్లిప్పెస్ మాయచ్ లలో ఒత్తిడిని అధిగమించడంలో కూడా తోడ్పడుతోంది.

బ్యాండ్రెంట్ అడనప్పుడు లేదా చదువుకోకుండా ఉంటున్నప్పుడు తన జట్టు సభ్యులను ఆటపట్టిస్తుంటాడు. మంచి సింగిల్స్ అటగాడిగా కావాలని ఇతడి కోరిక. కానీ అకాడెమీలో జట్టు సభ్యులతో కలిసి ఆడుతుంటాడు కూడా. డబుల్స్‌లో కూడా ఇతడు మంచి ఆటగాడు.

బ్యాండ్రెంట్లో పాటు, పరుగుపండం, పుటబాల్, లాన్ టెన్సిస్ అంటే కూడా అథర్వకు బాగా ఇష్టం. భారత తరపున ఆడి పతకాలు గెలవాలన్నదే ఇతడి జీవితాశయం. ఈనెల ఉదయతారకు చందమామ పుభాకాంక్షలు.

షైంబర్ 2011 ₹20/-
Founded by B. Nagi Reddi
and Chakrapani

Editor & Publisher :
Prashant Sharad Mulekar

Associate Editors :
R. Vaasugi, K. Raja Sekhara Raju

Sub Editor :
Patricia Pandian

General Manager :
Sowmya Bharadwaj

Senior Artists:
K.C. Sivasankaran (Sankar),
Gandhi Ayya, P. Mahesh,
Sandeep Solkar

Artist :
Venki

Layout Designers :
B. Thirumal, K. Narendra,
N. Sivakumar

Production In-charge :
Prashant Pawar

Circulation:
circulation@chandamama.com

Asst. Manager -
Sales & Circulation:

Subhankar Rej

Sales Officer - Circulation :
K. Ravishankar

Advertisement :
sales@chandamama.com

Subscription :
Subscription@chandamama.com

Ramya K (Chennai)
Ph: +91 44 4399 2828

Head Office :
CHANDAMAMA INDIA LTD.,

P.O.Box No:19407, Mumbai-400093

Phone +91 22 28312872 / 28311849

Email:chandamama@chandamama.com

Website : www.chandamama.com

Published, Printed and Owned by
CHANDAMAMA INDIA LTD.,

Published and Printed on their behalf by
Prashant Sharad Mulekar

Published at B-3, Cross Road 'B', MIDC,
Andheri (East) Mumbai - 400093.

Printed At :- Kala Jyothi Process Pvt. Ltd.
S.No.165, Kondapur, R.R.District-500133,
Andhra Pradesh.

Editor :- Prashant Sharad Mulekar

T

ఈ సంచికలో ...

చందులూ

Volume-2 December 2011 Issue-12

* పాతకుల లేఖలు	...06
* చందులూతో నా జ్ఞాపకాలు - 1	...09
* చందులూతో నా జ్ఞాపకాలు - 2	...10
* అమృతవర్షిణి నీర్మయం	...11
* త్రైముయకం	...19
* అప్పడం	...21
* మిత్రభేదం-25	...25
* మెత్తనినేల	...28
* అవిశ్వాసం	...31
* పోటీ	...33
* లూంకారం	...35
* ఇంటిపెత్తనం	...39
* కాలిదాసుతో పోటీ	...42
* సూది తెచ్చినసాభాగ్యం	...44
* రైతే రాజు	...48
* ప్రత్యుత్సాహం	...52
* అట్టమీది బొమ్మ	...53
* నిజమైన నిధి	...54
* శిథిరాలయం -21	...55
* సమర్పణ	...63
* చూర్చిమార్పు	...66
* దగ్గర్చాయం!	...70
* తెరీర్ అంటే?	...71
* చందులూ లోకజ్ఞానం క్షీజ్ - 35	...72
* సమ్ములపుప్పులు	...73
* రాజ ఘలహరం	...74
* మన దేశభాషలు నేర్చుకుండా	...76
* భారత దర్శిని	...78
* బీర్బల్	...80
* పాకడు తీగలు	...82

© The stories, articles and designs contained in this issue are the exclusive property of the Publishers. Copying or adapting them in any manner/ medium will be dealt with according to law.

ప్రియపారకులారా!!!

ప్రతి సంవత్సరం డిసెంబర్ నెలలో మేం చేస్తూ వస్తున్న సర్వ సాధారణ ప్రకటనల్లో ఇది ఒకటి. ‘బిహొ, కాలం ఎంత త్వరగా పరుగెడుతోందో చూడండి!!! మనం మరో సంవత్సరం ముగింపులో ఉన్నాము..’ రోజులు గడిచే కోద్దీ, ఈ సంవత్సరం మరింత వేగంగా సాగిపో యిందని భావిస్తుంటాము. సంవత్సరం ప్రారంభంలో అనేక అంశాలపై పథకాలు రచించి, తీర్మానాలు చేసుకుంటాం. కానీ వాటిని అమలు చేయడానికి మనం పూనుకునే సమయానికి డిసెంబర్ నెలలోకి వచ్చేసి ఉంటాము.

మనతో, మన దేశంతో, మన భూమితో 2011 ఎలా వ్యవహరించిందో తడిమి చూసు కున్నప్పుడు కొన్ని ఆసక్తికర విషయాలను గమనిస్తాము. మనం ఎత్తు పల్లాలను అనుభవించి ఉంటాము. ఈ 2011 సంవత్సరం మా పారకులకు ఏమిచ్చింది? ఈ సంవత్సరం వారి ఇష్టాయిష్టాలు ఏమిటి? వారు ఏమి సాధించారు? వంటి అంశాలపై ఉత్తరాలు, మొయిల్స్‌ని పంపవలసిందిగా పారకులను కోరుతున్నాము.

మనం రాజకీయంగా, ఆర్ద్రకంగా ఈ ఏడు చాలా ఒడిదొడుకులను ఎదుర్కొన్నాము. దీంతో మనం ముందుకు పోతున్నామా లేదా వెనక్కెతుతున్నామా అని ఆళ్ళుర్యం వేస్తాంది.

చందమామ మాత్రం తను చేసిన హామీలు, తీర్మానాలు, పథకాలను చాలా వరకు అమలులోకి తీసుకువచ్చింది. అతి కొద్ది మినహాయింపులతో, మా పారకులు సంచికను సకాలంలో అందుకోగలిగేలా మా పనిని చక్కాదిద్దుకున్నాం. గ్రామీణ భారతదేశంలోకి విస్తరించగలిగాము. ఈ ఏడు ఐఫోన్, ఐప్యోడ్యులలో మన పత్రికను ప్రారంభించినప్పుడు చాలా ప్రోత్సాహకరమైన స్పందన వచ్చింది. ఈ రంగంలో పూర్తిస్థాయిలో ప్రవేశించేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాము. మొబైల్ ఫోన్లో, ఇంటర్నెట్లో మొబిసోడ్స్, అడియో కథలను ప్రారంభించాము. ఈ నెలలలోనే 3డి బుక్ కూడా ప్రారంభిస్తున్నాము. పారకులు, అభిమానుల అశీస్టులతో మేం 2012లో మరింతగా ముందుగు వేస్తామని ఆశిస్తున్నాము.

జీసన్ క్రీస్తు జన్మదినమైన డిసెంబర్ 25న మనం క్రీస్తుమన్ పర్వదినం జరుపుకుంటున్నాము. నూతనసంవత్సరంలోకి అడుగుపెడుతున్నందున, ఈ సంవత్సరం సాధించిన దానికంటే మరిన్ని ఫలితాలను సాధించాలని ప్రతినిచ్చేద్దాము.

- సంపాదకులు

పాతకుల లేఖలు

అక్షోబర్ సెల చందుమామలో మధుర జ్ఞాపకాలు చదువుతుంటే పున్నమి చందుడిలా మన దేశంలోనే కాకుండా భండాంతర భ్యాతి చెందుతున్నట్లు చందుమామ రుజువు చేసుకుంది. ప్రతి పుటలోని కథలలో ఏదో కొత్తదను అలాగే క్షీజ్జలో పిల్లలకు మెదడుకు మేతలాగా, భారత దర్శనిలో కొత్త విషయాలను అందజేస్తున్న ఆప్పుడిని ఎలా మరువగలం? మా ఇంట్లో చందుమామ వచ్చిందంటే నా మనుమలు, మనవరాళ్లు కథలు చెబుతుంటేనే భోజనం చేస్తారు. కథలు వింటూనే నిద్రపోతారు. అంటే కథలన్నీ అంత రుచిగా మైమరించేవిగా ఉంటాయి.

- పులిజాల రవీదర్రాపు, హైదరాబాద్

అక్షోబర్ సంచికలో బేతాళ కథ పాత చందుమామను గుర్తు చేసింది. అందరికీ కీడు చేసిన పచ్చలహారం రాజు స్నేహాతుడికి ఎలా మేలు చేసిందో చెప్పడంలో రచయిత కథ మగింపులో చూపిన తర్వాత చాలా బాగుంది. బేతాళ కథకు శంకర్ గారు వేసిన చిత్రాలు అద్భుతం. రాజూ, రాణీ చిత్రాలను ఆయన ఎంత సుందరంగా వేశారో! నేటికి ఆయన చిత్రాల్లో వాడి తగ్గలేదు.

- జోగినాయుడు, విశాఖపట్నం

అక్షోబర్ సంపాదకీయం పుటలో ఒక వాక్యం నన్ను ఆక్రూంచింది. ‘నిరాడంబరుడైన ఓ వృద్ధ యువకుడు చరిత్రను సృష్టించాడు’ అంటూ మీరు పాంచుపర్చిన వాక్యం అన్న హజారే పేరు ప్రస్తావించకుండానే ఆయన వ్యక్తిత్వాన్ని ఎత్తిపట్టింది.

- అరుణ, గిర్దలూరు, ప్రకాశం జిల్లా

సెప్పెంబర్ సంచికలో వచ్చిన ‘ఆల్ఫాలీక్ పిల్లలు’, ‘బుజ్జె’ రచనల పరిచయం ఆస్తికరంగా ఉంది. కుటుంబాలలో ఆల్ఫాలీక్ పిల్లల దయనీయ పరిస్థితులను వివరించే రెండు విలువైన పున్నకాలివి. వీటిని ఉచితంగా అందించడం మరీ బాగుంది. ప్రాజెక్ట్ నిపేద సంస్థ సేవా దృక్పథానికి అభినందనలు.

- పి. శంకర్ రాపు, హైదరాబాద్

ఈమధ్య చందుమామలో చాలా పాత కథలు వేస్తున్నారు. సంతోషం. కాని 1952కి ముందు చందుమామ సంచికలో ఉన్న కథలకు 53 నుండి ప్రచురించిన కథలకు చాలా తేడా ఉంది. కుటుంబావుగారికి ముందు చందుమామ కథలు సాదా సీదాగా వచ్చినవి వచ్చినట్లుగా అచ్చయిపోయేవి. కో.కు. వచ్చాకే చందుమామ కథల శైలి, విషయం మారింది. గాంధీగారి శైలి అనబడే సాదా రచనా శైలితో కో.కు. చందుమామ కథలకు జీవం పోశారు. 53 నుంచి చందుమామలో వచ్చిన కథలనే మళ్లీ ప్రచురించండి. 52కి ముందు కథలు అంతగా ఆస్తి గొల్పవు.

- జి. త్రివిక్రమ్, బెంగహారు

చందుమామద్వారా మీరు అందిస్తున్న కథలు మా సైతిక విలువలను పెంచడంలో తోడ్పుడుతున్నాయి. చందుమామలో అక్షర్-బీర్జుల్ కథలను మళ్లీ ప్రచురించగలరు.

- సాగర, శ్రీసద్గ్వతీ విద్యా మందిర్ సూక్త్, గుల్బాగ్, కర్నాటక

‘మతాబుల మతలబు,’ ‘దొడ్డమనిపి,’ ‘సుఖినోభవంతు’ కథలు చందమాముశైలికి సంబంధించినవి కావు. ఇలాంటి కథలు సాధారణంగా చందమామలా కనిపించే ఇతర సంచికలలో ప్రచరించబడుతుంటాయి.

- డి. అన్నప్రసాద్ ముక్కామల, ఎ.పి.

అరుదైన, పాత ముఖచిత్రాలను తీసుకురావడం ద్వారా మీరు చందమామ చరిత్రను తడుముతున్నారు. ఆళ్ళర్యుకరంగా ఈ నెల క్రీడల్ ప్రశ్నలు చాలా సులభంగా ఉన్నాయి. ఈ నెలలో వచ్చిన 3 పొట్టి కథలూ అద్భుతంగా ఉన్నాయి. ప్రతి నెలా మూడు లేదా ఐదు పొట్టి కథలు వేయండి.

- జి. స్వప్తి. భీషమవరం

చందమామ సంచిక చాలా ఆసక్తిగొల్పుతోంది. ‘పసిపాప నేర్చిన పారం,’ ‘మాట తప్పని మహారాజు,’ ‘కావేరీ పుట్టుక’ వంటి కథలు చాలా బాగున్నాయి.

- ఎం.పి. స్వామి, చామరాజ్యేణ, బెంగళూరు

వినాయకుడి ముఖచిత్రంతో వచ్చిన చందమామ ఆకర్షణీయంగా ఉంది. పంచతంత్ర, భీర్భూత్, జీవిత పాలాలు వంటి కథలు చక్కగా చదివించాయి. చందమామను గత 40 ఏళ్లగా చదువుతున్నాను. అభినందనలు.

- అర్. విజయకుమార్, ఆదర్శనగర్, బెంగళూరు

ఎంటీ ఆచార్యగారు మేసిన దీపాపాఠి ముఖ చిత్రం నిరాడంబరంగాను, పరమవాస్తువికంగాను ఉంది. ‘గుణమణి’ కథ దేశభక్తిని చాటి చెబుతోంది. చందమామ పాత రోజులకు మల్లే విరాజిల్లుతున్నందుకు సంతోషంగా ఉంది. దయచేసి పోటో వ్యాఖ్యల పోటీని తిరిగి ప్రారంభించండి.

- విజయలచ్చి వెంకటేణ్, చెన్నయ్

చందమామను నా బాల్యం నుండి చదువుతున్నాను. ఇప్పటికే చందమామను చదివే అలవాటు పోలేదు. జీవిత పర్యంతమూ ఈ పుస్తకాన్ని చదువుతూనే ఉండాలనుకుంటున్నాను. చందమామను చదివినప్పుడల్లా, మనదేశానికి, దాని వైభవేజ్యల చరిత్రకు చాలా సన్నిహితంగా ఉన్నట్టు అనిపిస్తుంటుంది. రామాయణ మహాభారత గ్రంథాలను చందమామ వర్ణించిన తీరు సుందరభరితంగా ఉంటుంది. జానపద కథలను మర్మపోలేము.

- రోహిత్

నేను పదవీ విరమణ చేసిన ప్రభుత్వ డ్యాక్టర్సి. 1960 నుంచి చందమామ చదువుతున్నాను. ఈ రోజుకే చందమామను నేను వదలడం లేదు. నా పిల్లలూ చదువుతున్నారు. నా మనవడు కూడా మెల్లగా కూడబలుకున్ని చందమామ చదువుతున్నాడు. చందమామ పట్ల ఇంత ఆకర్షణకు కారణం దీంట్లోని కథలు ఇంగీము వాళ్ల హోరీపోటర్ నవలల్లో లాగా మంత్రాలు, మంత్రగాళ్లు, గాలిలో ఎగిరిపోవటాలు లాగా కాకుండా, ఆ కాలపు ప్రజల్లో ఉన్న మంచితనం, చక్కని కొండలు, నదులు, అడవులు, పచ్చని చెట్లు, ప్రజల్లో అమాయకత్వం, స్వాష్టత వంటి గుణాలతో కూడి ఉండటమే. ఇవి.. విచిత్ర వ్యక్తి, టామ్ సాయర్, హక్కుల బెరిపిన వంటి మార్కు ట్యూన్ నవలలను గుర్తుకు తెస్తాయి. ఈ పాత రీతినే కొనసాగించండి. పొరపాటున మీరు విమానాలు, కార్దు, జేమ్స్బాండ వంటివి పెట్టారంటే నాలాంటి వాళ్లు చందమామను చదవటం మానేస్తారు.

- డా.వి.వి. నరసింహరావు, బుట్టాయి వేట, మచిలీపట్టుం

Avail the
loyalty bonus!

**Chandamama Subscribers
will get flat 10% off on
subscription renewals!
(All Editions - within India)**

Chandamama!

Because stories
make the
world
go round...

Choose
your Chandamama!
Go to
www.chandamamashop.com
& subscribe Now!!

You can also subscribe online at: www.chandamamashop.com

Chandamama is available in English and 12 regional languages.

**Junior Chandamama for children above 4 years
is available only in English.**

I want to subscribe to / gift / renew subscription for the following editions of Chandamama:

- English Telugu Tamil Kannada Hindi
 Marathi Gujarati Oriya Bengali Sanskrit
 Santali Malayalam Assamese Junior (Only in English)

Name:

Date of Birth: Sex:

Address:

.....

..... City:

State:..... Pin:

Telephone:

Mobile:

Email:

Subscription Number (for renewals):.....

Gift Subscription to the following address:

.....

.....

.....

Enclosed Cheque/DD* for Rupees.....

Cheque/DD No

favouring Chandamama India Ltd on.....

.....bank.

* Your subscription will commence in 6 weeks.

Please mail the subscription form to:

Chandamama India Limited,

P.O.Box No:19407, Mumbai-400093.

Phone +91 22 28312872 / 28311849

Email: subscription@chandamama.com

You can also subscribe online at : www.chandamamashop.com

Take Your Pick!	1 YEAR	2 YEARS	3 YEARS	4 YEARS	5 YEARS
ENGLISH (Rs. 25/- per copy)	Rs. 300	Rs. 540	Rs. 765	Rs. 960	Rs. 1125
You Save	Rs. 60	Rs. 135	Rs. 240	Rs. 375	
REGIONAL (Rs. 20/- per copy)	Rs. 240	Rs. 430	Rs. 610	Rs. 770	Rs. 900
You Save	Rs. 50	Rs. 110	Rs. 190	Rs. 300	
JUNIOR (Rs. 15/- per copy)	Rs. 180	Rs. 325	Rs. 460	Rs. 575	Rs. 675
You Save	Rs. 35	Rs. 80	Rs. 145	Rs. 225	

** conditions apply

Annual Subscription Overseas : US \$40 for English Chandamama,
US \$30 for Regional Languages, US \$25 for Junior Chandamama
(including shipping and handling charges) by air mail.

చందులూ నా జ్ఞాపకాలు - 1

నాకు ఆరేళ్ళు కూడా నిండని వయస్సులో ఒకరోజు మా తాతగారు ‘మంచి కథల పుస్తకం ఇదిగో’ అంటూ అందమైన అట్ట లోపల రంగుల బొమ్మలున్న చందులూ నాకు తెచ్చి యివ్వడం బాగా జ్ఞాపకం వుంది. నాకప్పుడు ది చందులూ తోలి సంచికని తెలియదు.

అక్కరాలూ-గుణింతాలూ నేర్చుకుని అప్పుడప్పుడే చిన్న చిన్న వాక్యాలు మాత్రమే చదవగలుగుతున్న నాకు మా మేనత్త అందులో కథలు చదివి వినిపించింది. పదే పదే చదివి వినిపించుకునేవాళ్ళి. ప్రతినెలా చందులూ యింటికి రావటం మొదలయింది. నా అంతట నాకు చదవటమూ వచ్చేసింది. అప్పట్టించి చదువుతూనే వున్నాను. ఎప్పుడైనా చందులూ ఆగిందేమో కాని నేను మాత్రం ఆగలేదు.

Name: J. Narayana Murthy

Occupation: C.G.M

IDBI Bank.Rtd, Hyderabad

తోలి సంచికల్లో వచ్చిన కథలు ఇప్పటికీ చాలామటుకు జ్ఞాపకం వున్నాయి. ముఖ్యంగా పాట్టిపిచుక కథ (అవసరాల రామకృష్ణరావు), దెయ్యం అరుపు (భానుమతీ రామకృష్ణ) లాంటి కథలు అలాగే గుర్తుండిపోయాయి. ఆ తర్వాత మా పిల్లలిద్దరూ వాళ్ళ చిన్నప్పుడు చందులూ కథల్ని నాచేత చదివి చెప్పించుకుంటుంటే గడిచిన బాల్యం ఒక్కసారి తిరిగివచ్చేది.

1982-88 ప్రాంతంలోనేను ఉద్యోగరీత్యాచెన్నయ్యలో పున్నప్పుడు, చందులూ కథకు వెనకనుండి పెలుగులిచ్చే శ్రీ దాసరి సుబ్రహ్మణ్యం గారితో పరిచయమయింది. ఒకసారి నేను వారిని చందులూ కార్యాలయంలో కలిసినపుడు వారు నాకు ఆరంభంలో వచ్చిన చందులూ న్న సంపుటాన్నికటి ఒప్పులు కలిగించారు. ఇప్పటికీ దానిని నేను అపురూపంగా దాచుకుంటున్నాను.

మరో విషయం ఏమిటంటే, చందులూ నన్ను కేవలం పారకుడిగానే మిగిలిపో నీయకుండా రచయితని కూడా చేసింది. జొన్నలగడ్డ రత్న, కమలిని పేరుతో నేను రాసిన 80 దాకా కథల్ని ఇప్పటిదాకా ప్రచురించింది. ఇంతకన్నా గర్వించదగినది నాకేముం టుంది.

నలబై సంవత్సరాలకి పైగా చందులూ కథకి అవిరామంగా ఆసంభ్యకమైన కథలు అందిస్తున్న ‘మసుంధర’ (డా. జొన్నలగడ్డ రాజగోపాలరావు... నా సోదరుడు), మరో ఇద్దరు సోదరులు డాక్టర్ మార్కుండేయులు, రాంబాబులు కూడా తరచు చందులూ కథకి రాస్తుంటారు. అందుకే దాసరి సుబ్రహ్మణ్యంగారు ఆప్యాయంగా ‘మాది చందులూ

కుటుంబం' అనేవారు. చందమామతో వున్న ఆనుబంధాన్ని చెప్పుకోటానికి ఇంకేముం టుంది. జానపద నేపథ్యం, సుతిమెత్తని హస్యం, సునిశితమైన వ్యంగ్యం చక్కని నీతి వుండే కథల్ని చిన్నపిల్లల మనోఫలకంపై ముద్రించటమే కాకుండా, పెద్దల్ని కూడా చందమామ ఎప్పుడూ ఆలోచింపజేసింది. అందుకే చందమామ అందరిప్పతిక.

ఈ మధ్య దాసరి సుబ్రహ్మణ్యంగారి వర్ధంతి సభలో వక్తలన్నట్లు చందమామ మన జాతీయ ఆస్తి. దాన్ని అందరూ కాపాడుకోవాలి.

చందమామతో నా జ్ఞాపకాలు - 2

మా కుటుంబంలో ఒకసభ్యుడిగా, నేను కూడా మా ముగ్గురు పెద్దక్కలతో పాటు చందమామ కథలు చదువుతూ పెరుగుతూ వచ్చాను.

మేం పుట్టుకముందే చందమామప్రతికమా ఇంట్లో అడుగుపెట్టిందట. మా తల్లితండ్రులూ, అక్కలూ చందమామ కాపీలను సంవత్సరం వారీగా భద్రపెడుతూ వచ్చేవారు. ఇవి ఇప్పటికీ మా అమూల్య సంపదలాగా మిగిలి ఉన్నాయి. మా పెద్దక్క సీమా దీదీకి చందమామ అంటే ప్రాణం. మేము బడిలో చదువుతున్నప్పుడు, సెలవు రోజుల్లో ఆమె పాత చందమామలు తీసుకుని మళ్ళీ చదివేది.

చందమామ కథలు, బొమ్మలు అన్ని మాకు తెగ నచ్చేవి. బాల్యంలో మేం అనేక పిల్లలప్రతికలను చదివే వాళ్లం. చందమా మతో పరిచయం అయ్యాక దాని అర్థవంతమైన కథలు మాకు మరుపురాని అనుభవాన్ని ప్రసాదించేవి. సంపూర్ణాన్నికి విలువలు, సామాజిక న్యాయం, నీతి కలబోతే కదా చందమామ కథంటే.

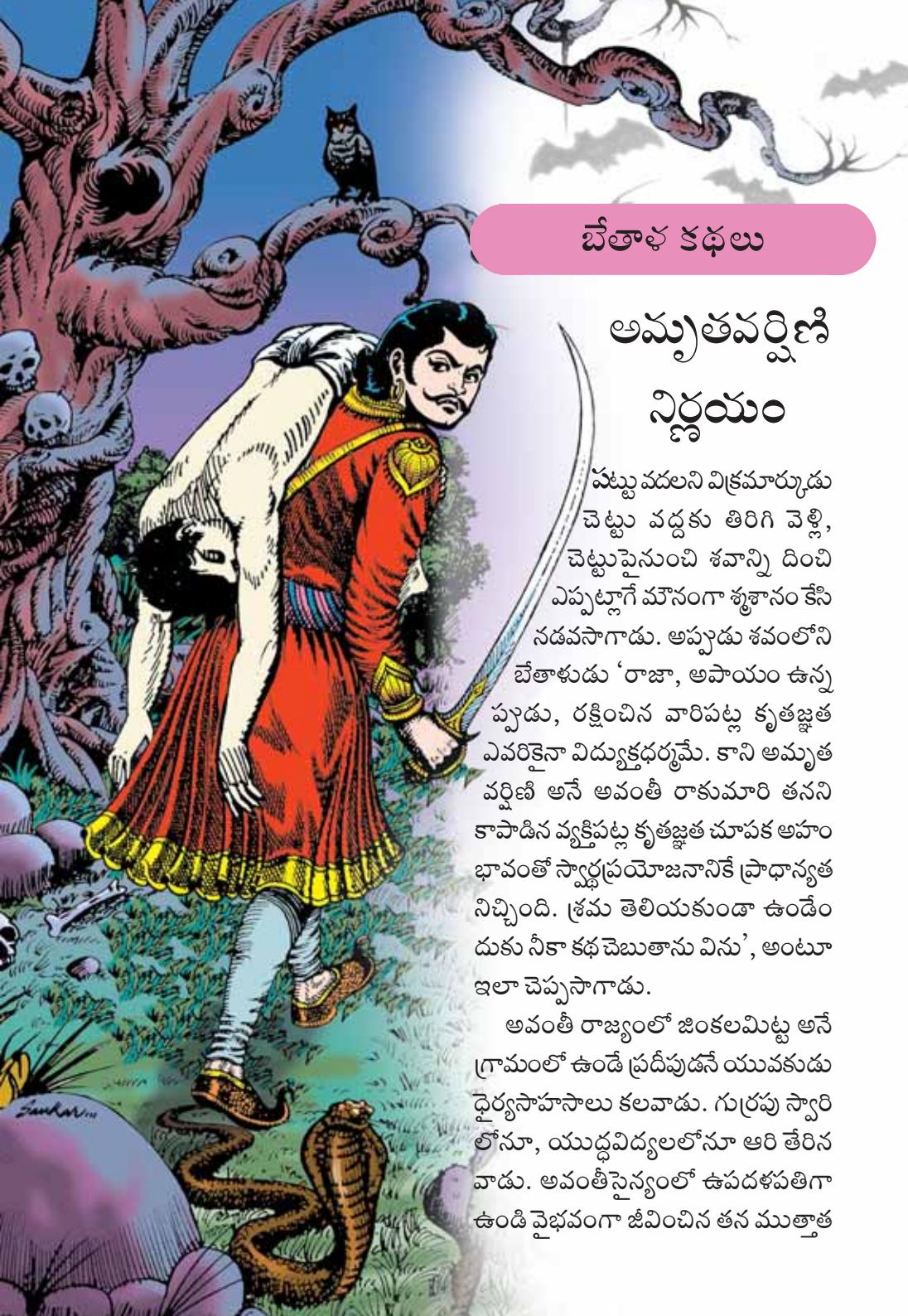
ఈనాటికీ, సెలవులు రాగానే, మా మనవళ్లు అభి, దర్శిత్, మనమరాలు కృతికమా ఊరు జూనాగడి వచ్చారంటే చాలు..

మా ఇంట్లో ఉన్న పాత చందమామ ప్రతులు తీసి చదువుతారు. మేం అక్క తమ్ముళ్లం మా బాల్యంలోని అద్భుత క్షణాలను వారితో పంచుకుంటుంటాము. ఆ మధుర జ్ఞాపకాలు మామనస్సులను స్వచ్ఛతతో, తాజాదనంతో నింపుతుంటాయి.

Request to readers: Contributors of stories, memories are requested to send in their entries with their complete name, address, phone no and other contact details to enable us to get back to you.

Write to us:

Chandamama India Ltd., No:2 Ground Floor,
Swathi Enclave, Amman koil street, Vadapalani, Chennai-600026.
● Phone: 044-43992828 ● Email : online@chandamama.com

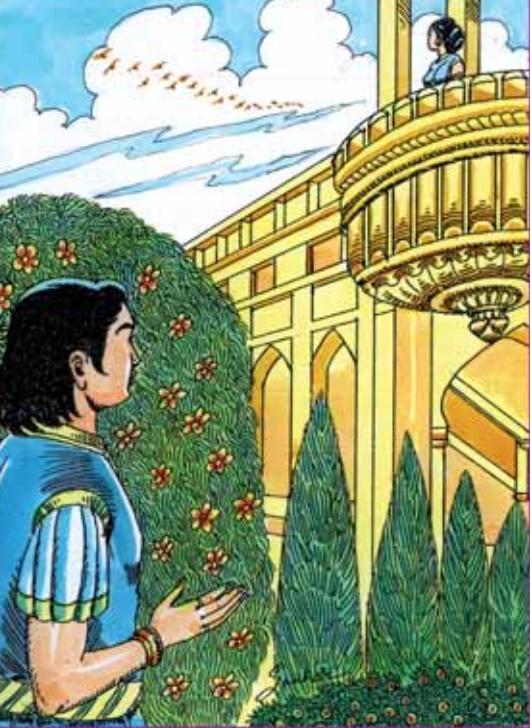

బేతాళ కథలు

అమృతవర్షిణి నిర్దయం

పట్టుషులని విక్రమార్గుడు
చెట్టు వద్దకు తిరిగి వెళ్లి,
చెట్టుపైనుంచి శవాన్ని దించి
ఎపుట్టగే మౌనంగా శృంగానం కేసి
నడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలోని
బేతాళుడు ‘రాజు, అపాయం ఉన్న
ప్పుడు, రక్కించిన వారిపట్ల కృతజ్ఞత
ఎవరకైనా విద్యుత్థధర్మమే. కానీ అమృత
వర్షిణి అనే అవంతీ రాసుమారి తనని
కాపాడిన వ్యక్తిపట్ల కృతజ్ఞత మాపక అహం
భావంతో సాష్ట్రప్రయోజనానికే ప్రాధాన్యత
నిచ్చింది. | శమ తెలియకుండా ఉండేం
దుకు నీకా కథచెబుతాను విను’, అంటూ
ఇలా చెప్పసాగాడు.

అవంతీ రాజ్యంలో జింకలమిట్ట అనే
గ్రామంలో ఉండే ప్రదీపుడనే యువకుడు
దైర్యసాహసాలు కలవాడు. గుర్రపు స్వారి
లోనూ, యుధ్యవిద్యలలోనూ ఆరి తేరిన
వాడు. అవంతీసైన్యంలో ఉపదళపతిగా
ఉండి వైభవంగా జీవించిన తన ముత్తాత

లాగా తను కూడా సైన్యంలో చేరి ఎదగా లని ప్రదీపుడు ఉబలాటపడేవాడు.

ఇలా ఉండగా అవంతీరాజు విక్రమ సింహుడి కుమార్తె ఆమృత వర్ణిణి రాత్రి సమయంలో తన శయన మందిరంలో పవళించి ఉండిన పాన్పుతో సహా అధృత్య మైంది. రాజు దీనిపై విచారించగా ఎవడో మాంత్రికుడు ఆమెని దక్కిణ సముద్రంలో మకరదీపంలో ఉంచినట్లు తెలిసింది.

తనకుమార్తెను తీసుకురాగలిగినవాడికి కోరిన బహుమతి ఇస్తామని రాజు చాటింపు వేయించాడు. అంతదూరం వెళ్లి మాంత్రి కుడితో తలపడ్డానికి రాజ్యంలో ఎవరూ ముందుకు రాలేదు.

రాజుగారి ప్రాపకం సంపాదించాలని ప్రదీపుడు, ఆ సాహసం చేయడానికి సిద్ధ

పడ్డాడు. తల్లిదండ్రుల దీవెనలు తీసుకుని సాయుధుడై మేలు జాతి గుర్రం ఎక్కు, దక్కిణ సముద్రం వైపు బయలు దేరాడు. అడవిలో దాడికి ప్రయత్నించిన క్రూర మృగాలని, అనాగరికులను వీరోచిత పోరాటంలో సంహరించి దక్కిణ సముద్రం చేరుకున్నాడు. సముద్రంలో ఎన్నో ఒడిదు డుకుల నిధిగమించి, స్వంతంగా తయారు చేసుకున్న పడవ ద్వారా మకరదీపాన్ని చేరుకున్నాడు.

ఆ దీపంలో ఓ జలపాతం వద్ద దప్పిక తీర్చుకుంటూ ఉండగా పక్కల కోలాహాలం వినిపించింది. అతడు అటువైపు వెళ్లగా అందమైన ఉద్యానవనం కనిపించింది. ‘జనసంచారం లేని చోట అందమైన ఉద్యా నవనం ఉండంటే ఇందులో ఏదో విశేషం ఉండే ఉంటుంది. మాంత్రికుడు రాకు మారిని ఉంచిన ప్రదేశం ఇదేనేమో?’ అను కుంటూ ప్రదీపుడు తోటలోకి ప్రవేశించాడు.

రంగురంగుల పూలతో నిండిన వివిధ రకాల పూపాదలు, నోరూరించే మధుర ఘలాలతో నిండిన ఘలవ్యక్కాలు, వినువిందు చేసే కోఱుల పాటలు, సాధు జంతువుల దాగుడు మూతలాటలు, ఆ వనం ఎంతో ఆహ్లాదకరంగా ఉంది. తోటలో ఆనందంగా విహారిస్తుండగా, అందమైన మేడ, మేడ మీద అపురూప లాపణ్యరాజి కనిపించింది.

ప్రదీపుణ్ణి చూడగానే ఆమె పరుగున అతడి చెంతకు వచ్చి ఆతురతతో ఏదో మాట్లాడబోయి ఉక్కున్న ఆగిపోయింది.

‘అమృతవర్షిణి మీరే కదూ?’ అడిగాడు ప్రదీపుడు. ఆమె జవాబు ఇవ్వలేదు.

‘ఇంక మీరు భయపడవలసిన పని లేదు. మిమ్మల్ని రక్కించి తీసుకెళ్లగలిగే శక్తి సామర్థ్యాలు నాకు ఉన్నాయి. నా వెంట రండి,’ అన్నాడు ప్రదీపుడు.

ఆమె అతడి వెంట కదలలేదు.

‘అయితే మీరు అమృతవర్షిణి కాదు. ఆమె మరోచోట ఉండేమో. ఆమె కోసం నేను త్వరగా వెళ్లక తప్పుడు,’ అంటూ తిరిగి వెళ్లిపోతుండగా ఆమె అందోళనతో ‘అగండి, నేనే అమృతవర్షిణిని’ అంది.

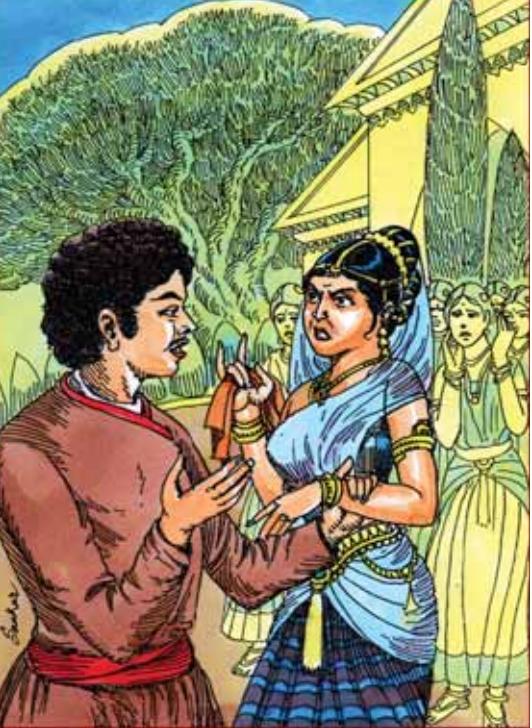
ఆమె నోటి నుంచి మాట వెలువడిన మరుక్కణం ప్రదీపుడు నెమలిగా మారిపోయాడు. ప్రదీపుడు తన రూపాన్ని చూసు కుని మహా ఆశ్చర్యపోయాడు. తన శార్య

పరాక్రమమంతా ఒక్కసారిగా నిర్విర్యమై పోయినట్లు అనిపించిందతనికి.

అమృతవర్షిణి, నెమలి చెంతకు వచ్చి, ‘నన్ను క్షమించండి. నన్నెవరూ రక్కించడా నికి వీలులేకుండా ఆ దుర్మార్గుడు నా మాటను మంత్రబద్ధం చేశాడు. మీరిలా కాకుండా ఉండటానికేనేను మౌనం వహించాను. దురదృష్టం వదలలేదు. నన్నెవరు ఎందుకు బంధించారో? సవివరంగా జరిగింది మీకు వివరిస్తాను,’ అంటూ తన పూర్వకథ ఇలా చెప్పసాగింది.

ప్రహర్షణుడనేవాడు రాజోద్యానవనంలో పనిచేసే తోటమాలి కుమారుడు. వాడు రాకుమారి అందం గురించి కర్ణాకర్ణిగా విని ఆమెను ఎలాగైనా చూడాలని ఆశపడ్డాడు. వాడు తండ్రితోపాటు తోటకెళ్లి శ్రద్ధగా

వలచి ధన్యడిని చేయి. జన్మంతంవరకు నీకు బద్ధుడినై ఉంటాను,’ అంటూ ఆమె చేయి అందుకున్నాడు.

యువరాణి అగ్రహవేశంతో మండి పోతూ వాడి చేయి విసిరి కొట్టి, చెంప చెల్లుమనిపించి చెలికత్తెలతో కలిసి వెళ్ళి పోయింది.

మహారాజు చెలికత్తెల ద్వారా జరిగిన ఘటనగురించి తెలుసుకుని ప్రహర్షణుణ్ణి పట్టి బంధించి అతడిని వధించి పక్కలకు, జంతువులకు ఆహారంగా వదిలిరమ్మని ఆదేశించాడు. రాజబట్టులు తీవ్రంగా గాలించి, ప్రహర్షణుణ్ణి పట్టుకుని అడవికి తీసుకెళ్ళి తల నరికి చంపేశారు.

ఈ సంఘటన రాజుకు తన కుమారెకు పెళ్ళి చేయాలన్ని సంగతి గుర్తు చేసినట్లు యుంది. రాజు విదేశాల్లోని ఎందరో రాజుకు మారుల రూపురేఖలను, గుణగుణాలను నిశితంగా పరిశీలించి చివరికి కోసల రాజుకు మారుడు ఆనందవర్ధనుడు తగిన వరుడిగా అనుకున్నాడు.

ఇది ఇలా ఉండగా కుశధర్యుడనే మహా మంత్రవేత్త అడవి మార్గం గుండా హిమాల యాలకు వెళుతూ తల మొండం వేరు వేరుగా పడి ఉన్న ప్రహర్షణుణ్ణి మాశాడు.

తన మంత్ర శక్తి మహిమతో జరిగింది తెలుసుకొని, ప్రేమించిన పాపానికి తల నరికి చంపడం చాలా అన్యాయంగా భావించి ప్రహర్షణుడు వాడిని బ్రతికిం చాడు. అవంతీరాజు వలన వాడికింకా

పనిచేస్తున్నట్లు నటించేవాడు. ఒకరోజు తేటనుంచి నిప్ర్యుమిస్తున్న భ్రమ కలిగించి తండ్రి కళ్లు గప్పి పూల పాద చాటున నక్కి ఉన్నాడు.

చెలికత్తెలతో కలిసి విహానికి వచ్చిన యువరాణిని చూసి ఆమె అందానికి ముగ్గుడయ్యాడు. ఆరోజు నుండీ ప్రతి రోజు ఆమె అందాన్ని అస్వాదిస్తూ ఆనం దించేవాడు. ఒకరోజు కళ్లకు గంతలు కట్టు కొని దాగుడుమూతలాడుతున్న యువరాణి తన చెలికత్తె అనుకుని ప్రహర్షణుణ్ణి పట్టుకుంది. ఆమె గంతలు విప్పి వాడిని చూసి ఆశ్చర్యపోయింది.

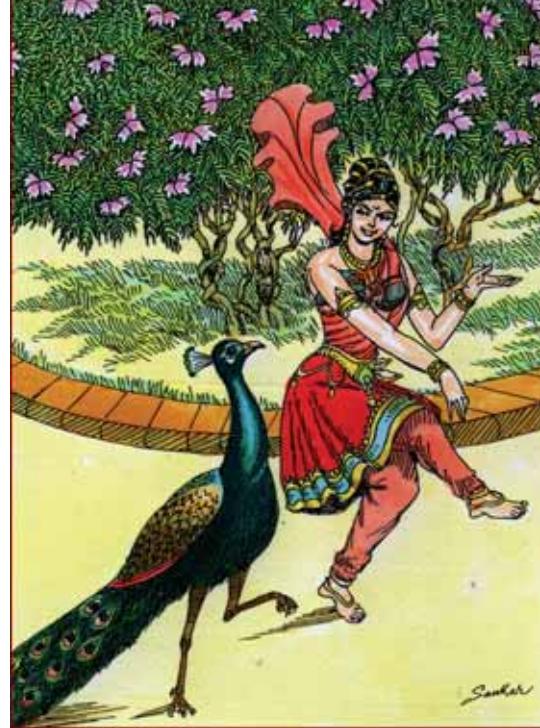
‘ఓ యువరాణి, నీ అందం నన్ను పిచ్చి వాడిని చేస్తోంది. రోజురోజుకీ నీ పట్ల ప్రేమ భావం పెరుగుతోంది. నీవు కూడా నన్ను

ప్రాణగండం ఉందని ఆత్మరక్షణ కోసం వాణికి మంత్రశక్తులను ఉపదేశించాడు.

‘నాయనా, నీవు నేర్చిన విద్య మంచి కార్యాలకి వినియోగిస్తే మహాత్ముణిహోత్రావు. నీ ఆలోచన పెడదారి పడితే పతనమే నీ గమ్యమవుతుంది. ప్రేమించిన యువతి హృదయాన్ని గెలవడానికి ఉత్తమగుణమే తగినమార్గం’ అంటూ కుశధర్ముడు హితవు చెప్పి వెళ్లిపోయాడు.

మంత్రశక్తులు వశం కావడంతో ప్రహర్షణుడు మహా గర్భిణిగా మారిపోయాడు. అదే సమయంలో మంత్రవేత్త చెప్పింది కూడా కొంతపాటించాలనుకున్నాడు. ఎలా గైనా అమృత వర్షిణినే వివాహం చేసుకోవాలనుకున్నాడు. నిర్ఝన ప్రదేశమైన మకర ద్విపంలో అందమైన ఉద్యానవనాన్ని నిర్మించాడు. అమృత వర్షిణిని అందరూ నిదిస్తున్న వేళ అక్కడికి తీసుకువచ్చాడు. ఆమెకు సకల సౌకర్యాలు కల్పించాడు.

అయితే ప్రహర్షణుడు ఎంత ప్రాథేయ పడినా అతడితో వివాహానికి ఆమె అంగీకరించలేదు. వాడు విసుగెత్తిపోయాడు. ఇక మంచితనం పనికిరాదని దొర్ఘన్యమే తగిన దనే నిర్ణయానికి వచ్చాడు. కుశధర్ముడి హితవు వదిలేశాడు. ఒక్కనెల రోజుల తర్వాత తిరిగి వస్తానని ఈలోగా మనసు తన షైపు మల్లించకపోతే బలవంతంగా వివాహం చేసుకుంటానని పౌచ్ఛరించి ఒంటరితనం శిక్షగా విధించి వెళ్లాడు. ఉద్యానవనం దాటి వెళ్లడానికి ప్రయత్నిస్తే ఆమె భస్మిపటలం

అవుతుంది. ఎవరితీనైనా మాట్లాడటానికి ప్రయత్నిస్తే వారు పక్కలుగా మారిపోయే టుట్టుకూడా ఆమె మాటను మంత్రబద్ధం చేశాడు.

ప్రదీపుడికి ఇలా జరిగింది తెలిసింది. తను పక్కిగా మారి శక్తిని కోల్పోయినందుకు అతడు అధైర్యపడలేదు.

అమృత వర్షిణి ఎల్లప్పుడూ నెమలినే అంటిపెట్టుకొని ఉండేది. ఆమె తన తల్లి దంప్రుల గురించి, స్నేహితురాళ్ళ గురించీ, అంతఃపురంలోని సంగతులు నెమలికి చెప్పేది. సరదా సంగతులు చెప్పి పకపక నవ్వుతూ ఆనందించేది.

నెమలి తన నాట్యంతో ఆమెని అలరించేది. ఇలా వారిద్దరూ మంచి స్నేహితుల య్యారు.

Saukar

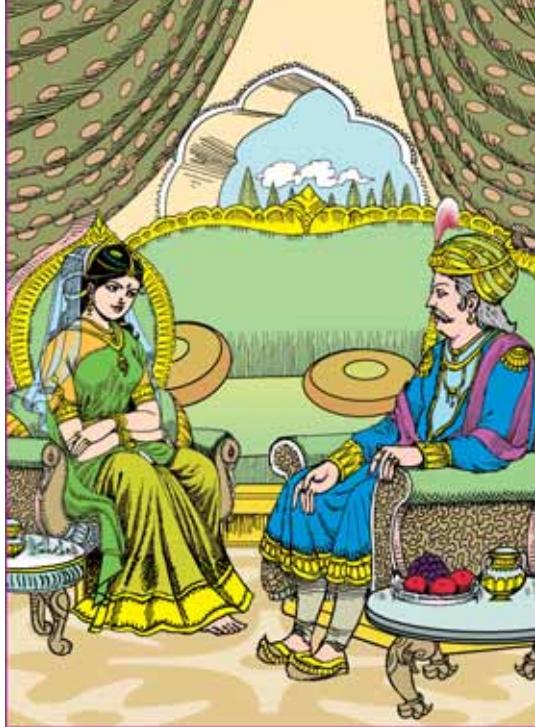
ప్రహర్షణుడు తిరిగి వచ్చేసమయం ఆసన్నవోతుండగా ఆమె భయం చూసి ‘భయపడవలదు. వాడిని నేను సంహరిస్తాను’ అంటూ నెమలి ఆమెకు ధైర్యం చెప్పసాగింది.

సెల తర్వాత ప్రహర్షణుడు రానేవచ్చాడు. వనంలోని పక్కల్ని జంతువులను తన ఎదుటకు ర్పొంచాడు. పక్కలను, జంతు వులను మంత్రాలు చదవడానికి బ్రాహ్మణులుగాను, పెళ్ళికుమార్టెను అలంకరిం చడానికి ముత్తయిదువులుగాను, సందడి చేయడానికి బంధువులుగాను మార్చాడు.

తర్వాత నెమలి రూపంలో ఉన్న ప్రదీ పుణ్ణి చూసి, అసలు సంగతి తెలుసుకొన్నాడు. తన వన్నెచినైలతో అమృతవర్షిణి ఒంటరితనాన్ని పోగొట్టినందుకు కోపంతో ఎలుకల్ని, పాముల్ని తింటూ అసహ్యకర మైన జీవితం గడపమంటూ ప్రదీపుణ్ణి గడ్డగా మార్చేశాడు.

పున్నమి వెన్నెలలో పెళ్ళి ఏర్పాట్లు ప్రారంభమయ్యాయి. ముత్తయిదువులు అమృత వర్షిణిని అలంకరించి తీసుకు వచ్చారు. ప్రాంగణం సందడిగా ఉంది.

తాళికట్టిసమయం ఆసన్నం కావడానికి ఇక ఎంతో సమయం లేదు. గడ్డరూపంలో ఉన్న ప్రదీపుడు, తీవ్రంగా ఆలోచిస్తూ ఆకాశంలో చక్కర్లు కొడుతున్నాడు. తోటలో ఓ మూలగా ఉన్న పుట్టలోని ఓ విషసర్వం బయటకు వచ్చింది. దాన్ని చూడగానే ప్రదీపుడికి మెరుపులాంటి ఆలోచన

వచ్చింది. గద్ద విషసర్వాన్ని కాళ్ళతో తన్న కొని వచ్చి ప్రహర్షణుడి మెడలో వేసింది. విషసర్వం ఆతడిమెడను బంధించి బలంగా కాటువేయడంతో ప్రహర్షణుడు క్షణాలలో నురగలు క్రమ్మకుంటూ మరణించాడు.

ప్రహర్షణుడి మరణంతో మంత్రప్రభావం తేలిగిపోయి అచ్చట సాధారణ పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. అమృత వర్షిణి, ప్రదీపుడు అవంతీ రాజ్యానికి చేరుకున్నారు. విక్రమ సింహాడు ప్రదీపుడి ధైర్యసాహసాలు మెచ్చుకున్నారు.

తరువాత రాజు తన కుమార్టోతో, ‘తల్లి, కొంత కాలం సన్నిహితంగా, స్నేహంగా మెలిగినందువల్ల నీవు ప్రదీపుణ్ణి ప్రేమి స్తున్నావేమో నాకు తెలియదు. నీవుకోరితే అతడితో నీ వివాహం జరిపిస్తాను,’ అన్నాడు.

‘రాకుమారినైన నాకు ఒక సామాన్య డయిన ప్రదీపుడు సమ ఉజ్జీ కాదు. నేను అతడిని ప్రేమించలేదు. కోసల రాజకుమారుడు ఆనంద వర్ధనుడితోనే నా వివాహం జరిపించండి. ప్రదీపుడికి సైన్యంలో మంచి పదవి ఇవ్వండి,’ అన్నది అమృత వర్షిణి. రాజు మొచ్చుకుని ఆ విధంగానే చేశాడు.

బేతాటుడు ఈ కథచెప్పి, ‘రాజు, అమృత వర్షిణి నిర్ణయం అహంకారపూరితమైనదిగా నాకనిపిస్తాంది. ఆమె తనను కాపాడిన వారి పట్ల కృతజ్ఞతలేని దానిగా చరిత్రలో నిలిచి పొతుందనటుంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు. తనకు బాగా పరిచయం ఉండి గుణగుణాలు తెలిసిన ప్రదీపుళ్ళి విస్మిరించి ఏ మాత్రం పరిచయం లేని ఆనంద పర్ధనుళ్ళి వివాహం చేసుకోవడంలో అర్థమే మిటి? ఏ కోశానా సహాయం అనేది లభ్యం కాని నిర్ణయదీపంలో ఉన్న యువరాణి, తననే వెదుకుతూ వచ్చి అష్టకప్పాల పాలై చివరకు తన ప్రయత్నం ద్వారానే ఆమెను

మాంత్రికుడి బారినుండి తప్పించిన ప్రహర్ష ర్షుడిని అంత తేలిక భావంతో చూడడానికి కారణమేమిటి? ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం తెలిసీ చెప్పకపోయావో నీతల వేయి ముక్కలవుతుంది,’ అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్యాదు, ‘కయ్యానిక యునా వియ్యానికయునా సమ ఉజ్జీలు అయితేనే రాణిస్తుంది. యుక్తపయస్సు లోని ప్రేమ తాత్కాలిక ఆకర్షణ. కాలం గడిచే కొద్దీ ఆకర్షణతో పాటు ప్రేమ కూడా అంతరించి పోతుంది. అందువల్లే ఆమెకు ప్రేమపై నమ్మకం కలగలేదు. పెద్దలు పిల్లల భవిష్యత్తును దృష్టిలో ఉంచుకుని తగిన భాగస్వామిని నిర్ణయిస్తారని తెలివిగా ఆలోచించి తన భవిష్యత్తుకు బంగారు బాటలు వేసుకుంది,’ అని అన్నాడు.

రాజుకీ విధంగా మౌనభంగం కలుగగానే బేతాటుడు శవంతో సహాయమై తిరిగి చెట్టెక్కాడు. - కల్పితం (ఆధారం: గుండ్రాతిసుబ్రహ్మణ్యంగాడ్)

శ్రీసంపకం

ఉజ్జలునికి దగ్గరగల ఒక గ్రామంలో ఒక రెడ్డి ఉండేవాడు. ఆ రెడ్డి చుట్టుపక్కల గల తెమ్మిది గ్రామాలకు న్యాయాధికారిగా ఉండేవాడు. కడు సంపన్ముడు. ఆయనకు నలుగురు కుమారులు. వారిలో పెద్దవాడు పెత్తందారుగా ఉండేవాడు. రెండోవాడు పశుపోషణ, మూడోవాడు వ్యవసాయమూ చూసుకొనేవారు. నాలుగోవాడికి విద్యలో, దైవకార్యాలు ధర్మకార్యాలు చేయటంలో ఆసక్తి పోచ్చు.

కొంతకాలం జరిగాక పెద్దరెడ్డి వృథ్థడై మంచానపడ్డాడు. ఆయన కుమారులను పిలిపించి, ‘నాయనలారా! ఇంతకాలమూ మనం ఒకరి తగాదాలు తీర్చాము గాని మనతగాదాలను ఇతరుల దగ్గరికి తీసుకు పోలేదు. నాకు కాలం సమీపించింది. మీరు నా మంచం కోళ్లదగ్గిర మీ ఇష్టాను

సారం నిలబడండి. నేను పోయాక ఎవరి కోటి వర్ష వారు తప్పుకోండి. మీలో మీరు తగాదా మాత్రం పడవద్దు,’ అన్నాడు.

కుమాళ్ల నలుగురూ నాలుగు కోళ్లపద్మ నిలబడ్డారు.

‘నే చేయగలది ఇంకేమైనా ఉండా?’ అని తండ్రి అడిగాడు. మరేమీ లేదని కుమారులు చెప్పిన మీదట ‘నారాయణ నారాయణ’ అంటూ రెడ్డి నిశ్చితంగా ప్రాణం విడిచాడు.

తండ్రికి దినవారాలు చేసిన అనంతరం నలుగురు అన్నదమ్ములూ నాలుగు గున పాలు తెచ్చి, తండ్రి చెప్పిన ప్రకారం ఎవరి కోటివర్ష వారు తప్పుకున్నారు. పెద్దవాడు తవ్వినచోట ఊక వచ్చింది. రెండో వాడు తవ్వినచోట పేడ వచ్చింది. మూడోవాడు తవ్వినచోట మట్టితప్ప మరేమీ రాలేదు.

ఎమ్. వీరరాఘవయ్య

నాలుగోవాడు తవ్వినచోట మాత్రం వెండి బంగారాలు దొరికాయి.

ఇది చూసి మిగిలిన ముగ్గురన్నలకూ కోపం వచ్చింది. ‘మాశారా? ఆఖరువాడన్న అభిమానం కొద్దీ ఎందుకూ పనికిరాని తమ్ముడికి వెండి బంగారాలిచ్చి మనకు ఊకా, పేడా, మట్టీ చూపించాడు మన తండ్రి, ’ అనుకున్నారు పెద్దవాళ్లు.

‘ఎవరి ఇష్టం వచ్చిన కోటి దగ్గర వాళ్లు నిలబడ్డాం. మీరంతా నిలబడిన తరవాత మిగిలిన కోటి దగ్గర్ల నేను నిలబడ్డాను. ఇందులో నా తప్పేమీ లేదు. నా అదృష్టం ఇలా ఉంది. మీ అదృష్టం అలా ఉంది. దానికి ఎవరేం చేస్తారు? ’ అన్నాడు ఆఖరు వాడు.

‘అదంతా కుదరదంలే కుదరదు. మనం ఈ విషయం న్యాయస్థానంలో పరిష్కారం చేసుకోవలసిందే, ’ అన్నారు అన్నలు. వారు తండ్రి ఆఖరికోరికను తృణీకరించి, ఉజ్జ్వలునికి వెళ్లి తమ తగాదాను రచ్చకెంచారు.

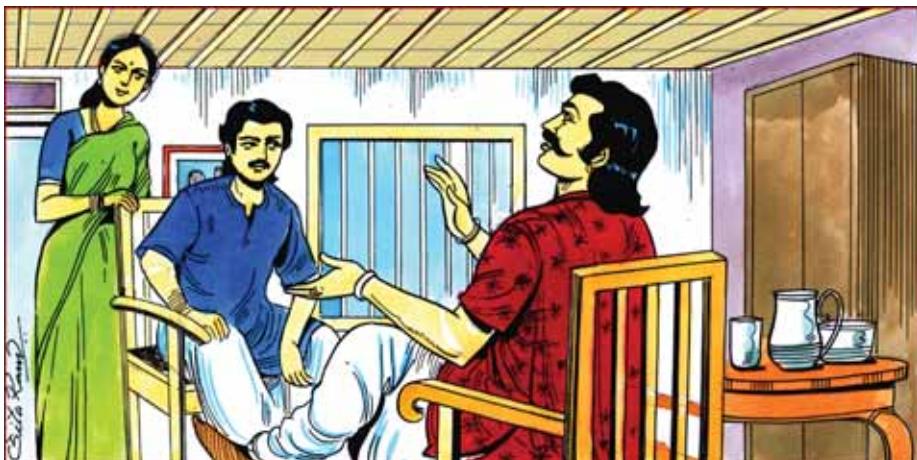
న్యాయాధికారి వారు చెప్పిందంతా విని, ‘మీ తండ్రికి గల ఆస్తి ఏమిటి? వివరంగా చెప్పండి’ అని అడిగాడు.

‘మా తండ్రిగారికి పాలాలూ, పశువులూ, ధాన్యపు వ్యాపారమూ, వెండిబంగారాలూ ఉన్నాయి, ’ అని రెడ్డికొడుకులు బదులు చెప్పారు.

‘వాటినే మీ తండ్రి మీకు పంచాడు. ధాన్యపు వ్యాపారం పెద్దవాడిది. పశుసంపద రెండో వాడిది. పాలాలు మూడోవాడివి. వెండిబంగారాలు నాలుగోవాడివి. వాటిని పంచుకుని సుఖంగా ఉండండి, ’ అని తీర్పు చెప్పాడు న్యాయాధికారి.

ఆ తీర్పు ముగ్గురన్నలకూ ఎంతో ఆశ్చర్యాన్ని, ఆనందాన్ని కలిగించింది. మొత్తం మీద తమ తండ్రి ఆఖరువాడిమీద ప్రత్యే కంగా చూపిన అభిమానం ఏమీ లేదని తెలుసుకుని నలుగురూ తమ గ్రామానికి వెళ్లి అప్పటి నుండి పకుమత్యంగా జీవించ సాగారు.

అప్పార్థం

శరభయ్య, చలమయ్య అన్నదమ్ములు. చలమయ్య తన అన్న శరభయ్య కన్నా పన్నెం డేళ్ళు చిన్నవాడు. తల్లిదండ్రులు గతిం చదంతో శరభయ్య అతని భార్య సుందరమ్మ, చలమయ్యను ప్రేమగా పెంచి పెద్ద చేశారు. శరభయ్య తనకున్న కాస్తుభూమిలో కష్టపడి వ్యవసాయం చేసి కుటుంబాన్ని లాక్కొచ్చేవాడు. సుందరమ్మ కూడా చాక చక్కంగా సంసారం నడిపేది. ఏరికి కమలి, నారాయణ అని ఇద్దరు పిల్లలు.

యుక్తవయస్కుడైన చలమయ్యకు పిల్ల నిస్తామంటూ ఇరుగు పారుగు గ్రామాల నుంచి చాలా మంది రాసాగారు. అన్ని సంబంధాల కన్నా తమ ఊరికి సుదూరంలో ఉన్న అనంతయ్య గారి సంబంధం శరభయ్య దంపతులకు బాగా నచ్చింది.

అనంతయ్య బాగా కలిగిన వాడు. అతనికి కాదంబరి ఒక్కటే కూతురు. పిల్ల కాస్త

కూస్తో చదువుకుంది. రూపసి. వాళ్ళ అనంత య్యకు తమ అంగీకారం తెలియజేయగానే అతను శరభయ్య ఉంటున్న గ్రామానికి వచ్చి వాళ్ళతో ‘అయ్య, ఇలా చెబుతున్నందుకేమీ అనుకోకండి. ఒక్కటే కూతురని కాదంబరిని అల్లారు ముఢ్ఱగా పెంచాను. దీర్ఘవ్యాధితో మంచం పట్టి ఉన్న తన తల్లి తనను చూడకపోతే ఒక్కరోజు కూడా బతకదు. పైగా మీరు నా వ్యాపారాన్ని గురించి వినే ఉంటారు. మగిల్లలు లేకపోవడం వల్ల నా బరువు బాధ్యతలు పంచుకునే వాళ్ళు లేరు. కాబట్టి మీరు చలమయ్యను మా ఇల్ల పుటల్లుడుగా పంపితేనేను మీకు సదా రుణ పడి ఉంటాను. అతనికి వ్యాపార బాధ్యతలు అప్పజిప్పి ఆస్తి పాస్తులు అతని పరం చేసి, నిశ్చింతగా కళ్ళమూస్తాను’ అన్నాడు.

అతని మాటలకు శరభయ్య దంపతులకు విచారం కలిగింది. వాళ్ళ ఇంతవరకూ

ఎప్పుడూ చలమయ్యను విడిచి ఉండలేదు. కానీ చలమయ్య మంచి చెష్టలూ, అనంతయ్య పరిస్థితులూ ఆలోచించిన మీదట చలమయ్యను ఇల్లరికానికి పంచెందుకు తమ అమోదం తెలియజేశారు. ఇందుకు చలమయ్యను కూడా ఒప్పించారు.

అన్న వదినెలను, లలిత, నారాయణు లను వదిలి వెళ్లవలసి వచ్చినందుకు చలమయ్య ఎంతగానో వివారించినా అన్నగారి ఆదేశం మేరకు కాదంబరిని వివహం చేసుకుని అత్తవారింటికి వెళ్లాడు. అత్తవారింట్లో అందరూ అతని అడుగులకు మడుగులత్తే వాళ్లే. అనంతయ్య అతణ్ణి కన్న కొడుకులాగే చూసుకుంటూ వ్యాపారంలో మెలకువలన్నీ నేరాడు. త్వరలోనే చలమయ్య వ్యాపార దక్కత సాధించి మొత్తం బాధ్యత తన నెత్తిన వేసుకున్నాడు.

కానీ ఒక్కటే కూతురవడం వల్లనూ, తల్లి దంపులు చేసిన గారాబుతనం వల్లనూ, కాదంబరికి బాగా మొండివెళ్లరి అలవడింది. ఆమెకు శరభయ్య కుటుంబం అంటే కిట్టేది కాదు. వాళ్లతో బంధుత్వం పట్ల విముఖత చూపేది. అత్తగారింటికి ఒక్కరోజు వెళ్లడానికి కూడా ఆమె నిరాకరించేది. అయినా చలమయ్య సహించి ఓర్పుగా సంసారం నెట్లు కొస్తున్నాడు. కానీ అతనికి తన అన్నగారి గ్రామానికి వెళ్లడానికి వీలుండేది కాదు. ఒక పక్క వ్యాపారం, మరొపక్క భార్య సహకరించకపోవడం ఇందుకు కారణాలు.

వ్యాధిగ్రస్తురాలైన కాదంబరి తల్లి కొన్నాళ్లకి మరణించింది. అనంతయ్య ఆరోగ్యం కూడా అంత బావుండటం లేదు. దాంతో చలమయ్య పూర్తిగా వ్యాపార నిర్వహణలో మునిగిపోయాడు.

ఇక్కడ శరభయ్య పరిస్థితి చాలా అధ్వర్యంగా తయారైంది. ఆ ప్రాంతాలన్నీ అతి వృష్టి అనావృష్టికి లోనై కరవు కోరల్లో చిక్కుకు పోయాయి. శరభయ్య కొడుకు నారాయణ చేతికంది రాలేదు. కూతురు కమల పెళ్లి కెదిగి గుండెలమీద కుంపటిలా తయారైంది. ఇటువంటి గడ్డు స్థితిలో తన తమ్ముడు తనను పట్టించుకోకపోవడం, తమను మర్చి పోయానట్టు ప్రవర్తించడం శరభయ్యలో తీవ్రవేదనరేపింది. కన్నబిడ్డల కన్న ప్రేమగా చూసుకున్న తమ్ముడు తమను విస్మరించడం అతను భరించలేకపోయాడు. చలమయ్య దగ్గరికి వెళ్లి సాయం అడిగి రమ్మన్న భార్యతో అతను ‘చస్తే వెళ్లను’ అంటూ భీషించుకునేవాడు. అతడిని బ్రతిమిలాడి,

ఎలాగో చలమయ్య దగ్గరికి వెళ్లిరావడానికి ఒప్పించింది సుందరమ్మ.

మరునాడు ఊదయం బండి కట్టుకుని సుందరమ్మ ఇచ్చిన మూట కూడా తీసుకుని, చలమయ్య ఉండే ఊరికి బయల్లే రాడు శరభయ్య. ఆరోజంతా మండుటం డలో ప్రయాణించాక రాత్రికి గానీ ఆ ఊరు చేరలేకపోయాడు. తను చేరిన సమయానికి చలమయ్య ఇంట్లో లేదనీ పారుగూరు వెళ్లాడనీ తెలిసి హతాశుడయ్యాడు శరభయ్య. కాదంబరి బావగారిని సరిగ్గా పలకరించ నైనా లేదు. మంచంలో ఉన్న అనంతయ్య శరభయ్యతో ఆప్యాయంగా మాట్లాడ్చం తప్ప మరేమీ చేయలేకపోయాడు. శరభయ్యకు నడవాలో భోజనం వడ్డించారు పనివాళ్లు. అతనికి పనివాళ్లు తినే కూరలూ, మజ్జిగ నీళ్లూ మాత్రమే లభించాయి గాని, ఇంటి వారు తినే కూరలూ, గడ్డపెరుగూ వెయ్య లేదు. రాత్రి పడుకోవడానికి పరుపూ దుప్పటీ లేని నులకమంచం ఇచ్చారు.

తన దుష్టితికి శరభయ్య విచారించాడు. ‘తమ్ముడు మనవాడైతే మర్యాదలు బాగా జరుగును. మేమంటే వాడికే మతింపు లేదు. ప్రేమ లేదు. మిగతావాళ్లకిలా గౌరవాభిమానాలు వస్తాయి? వాడు ఈ డబ్బుండే వాతా వరణంలో పడి పూర్తిగా మారిపోయాడు. తల్లిలా చూసిన వదినను కూడా పూర్తిగా మరిచిన కృతజ్ఞుడు: అని మనసులోనే చలమయ్యను నిందించాడు.

మరునాడు కాదంబరి అతణ్ణి సమీపించి, ‘మీ తమ్ముడు రావడానికింకా పదిరోజులు పడుతుంది. మీరేం పనిమీద

వచ్చారో నాకు చెప్పే నేను మీ తమ్ముడికి తెలియజేస్తాను,’ అన్నది. ఆమె మాటలను బట్టి తనికం వెళ్లిపోవాలన్న విషయం శరభయ్యకు అర్థమైంది. చలమయ్యకు చెప్పాల్సింది ఏమీ లేదని కాదంబరితో చెబుతూ, అతను తిరుగు ప్రయాణానికి సిద్ధమైనాడు. అలా ప్రయాణిస్తున్న శరభయ్య గుండెలో బాధ సుఖ్య తిరిగింది. అవమానం అతణ్ణి నిలువునా దహించివేయసాగింది. మండుటెండలో మధ్యహ్నం వరకూ ప్రయాణించిన శరభయ్య ఒక చెట్టునీడలో కాసేవ విశించాడు.

నిదిస్తున్న శరభయ్యకు గుర్తుడెక్కుల చప్పుడు వినిపించి ఊలిక్కిపడి లేచాడు. దూరంగా రెండు గుర్తాలమీద ఇద్దరు రాతులు దొడు తీస్తూ రావడం కనిపించింది. వాళ్ల వెనుక రెండు బట్ట రావడం కూడా

అతనికి కనిపించింది. చూస్తుండగానే వాళ్లు శరభయ్యను సమీపించి గురాలు దిగారు.

వారిద్దరిలో ఒకరు చలమయ్య. రెండవ వాడు అతని అనుచరుడు. చలమయ్యను చూడగానే శరభయ్య కోపం మిన్నంటింది. అతనేమీ అనకుండానే చలమయ్య గబగబా వచ్చి ‘అన్నా,’ అంటూ శరభయ్యను కొగిలిం చుకుని కన్నీరు కార్చాడు.

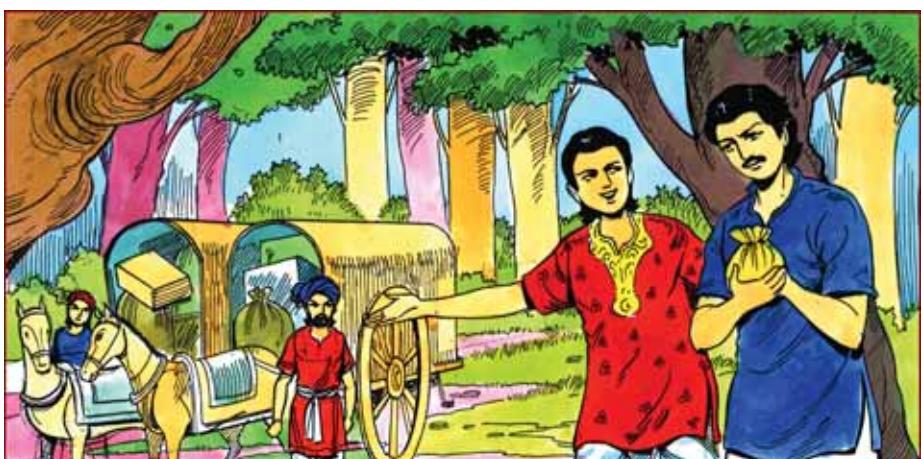
‘అన్నా నువ్వు వచ్చిన సమాచారం రాత్రే నాకు అందింది. కాని నువ్వు ఇంత తొంద రగా బయల్దేరతావని అనుకోలేదు. ఇంటికి రాగానే విషయం తెలిసి, నిన్ను దార్జొనే కలు డ్డామని హఱాహఱటిన ఇలా వచ్చేశాను,’ అన్నాడు. చలమయ్య పదిరోజుల వరకూ రాడని కాదంబరి చెప్పిన విషయం గుర్తు కొచ్చినా శరభయ్య పైకేమి అనలేదు.

‘అన్నా! మన ఊళ్లో కరువొచ్చిందని ఇటీ వలేతెలిసింది. కాని పనుల వత్తిడి వల్ల రాలేక పోయాను. కాని ఇప్పన్నీ సిద్ధం చేసుకుని బయల్దేరే అవకాశం కోసం ఎదురు చూస్తున్నాను,’ అంటూ ఆ బండ్కిసి చూపాడు.

వాటినిండా బియ్యం, పప్పు ఉప్పులూ, ఇతర వంటదినుసులే కాకుండా రెండేళ్ల పాటూ ఇంటిల్లిపాదీ వేసుకోగలిగిన కొత్త బట్టలు కూడా ఉండటం చూసి శరభయ్య ఆశ్చర్యపోయాడు.

శరభయ్య చేతిలో చలమయ్య ఒక తోలు సంచీ పెడుతూ, ‘ఇందులో కొండపైకం ఉంది. దానిని మీ అవసరానికి వాడుకోండి. మీకు ప్రతినిలా ఇలా సరుకులు పంపుతాను. కమలకు ఇక్కడే మంచి సంబంధం చూశాను. ముహూర్తం చూసి పెళ్లి చేద్దాం. నారాయణాను వ్యాపారంలో పెట్టడానికి తగిన ఏర్పాట్లు చేశాను. మీరు దేన్ని గురించి విచారపడవద్దు,’ అన్నాడు చలమయ్య. అంత మంచి తమ్ముణ్ణితాను తొందరపడి అపోర్ధం చేసుకున్నందుకు శరభయ్య పశ్చాత్తాప పడ్డాడు. అతను చలమయ్యను కొగిలించుకుని భోరుమన్నాడు.

తర్వాత తన బండితపాటూ, మరిరెండు బళ్లు తోడురాగా శరభయ్య నిశ్చింతగా తన ఊరివైపు సాగిపోయాడు.

సింహం తంత్ర కథలు

సింహం నదిలో స్నానం చెయ్యటానికి వెళ్లింది. అది వెళ్లగానే నక్క తోడేలుతో, ‘మిత్రమా, మన దౌర తిరిగి వచ్చేలోపున నువు కావలిస్తే కొద్దిగా ఎంగిలిపడు, చాలా ఆకలిమీద ఉన్నట్టున్నావు. సింహానికినేను సద్గు చెబుతాను,’ అన్నది.

పెంటనే తోడేలు ఒంటె గుండెను చీల్చి తిన్నది. సింహం నదివద్ద నుండి తిరిగివచ్చి, ఒంటె గుండె లేకపోవడం చూసి, దిక్కుల దిరెలా భయంకరంగా గర్జిస్తూ, ‘నా కన్న ముందుగా ఒంటెను తిన్నది ఎవరు? వాళ్లి చంపిగాని భోజనం చెయ్యను,’ అన్నది.

‘సద్గు చెబుతాన్నావుగా? చెప్పు!’ అన్న ట్టుగా తోడేలు నక్క కేసి చూసింది.

కాని నక్క మహా గడుసుగా నవ్వుతూ, ‘తోడేలన్నా నాకేసి చూస్తావేం? నువ్వేగా

ఇంతకు ముందు గుండె తినేసిందీ?’ అన్నది తడబాటు లేకుండా.

శారెత్తిపోయి తోడేలు, ప్రాణం రక్కిం చుకునేటందుకు పరుగు లంకించుకు స్వది. సింహం దాన్ని మహారణ్యంలో చాలా దూరం తరిమి, బాగా అలసి పోయి, ‘ఈ కాస్త తప్పుకు తోడేలును చంపేదేమిటి?’ అనుకుంటూ తిరిగి రాశాగింది.

సింహం తిరిగి తనసప్పులానికి వచ్చేసరికి దానికి గంటల చప్పుడు గట్టిగా వినిపిం చింది. దానికి కారణమేమిటంటే ఒక ఒంటెల బిడారు ఆ దారిగా పోతున్నది. ఒంటెల మెడల్లో ఉన్న గంటలు గణగణ మోగుతున్నాయి.

‘ఆ చప్పుడే మిటి?’ అని సింహం నక్కను అడిగింది.

‘పారిపొండి మహారాజా, మీకు పెద్ద ప్రమాదం రానున్నది!’ అన్నది నక్క.

‘ఎవరినుంచి ఈ ప్రమాదం!’ అని సింహాం అడిగింది.

‘రాజా! ఇంతకు ముందు ఒంటను చంపే సమయంలో మీరు నూరు శాతం వఢ్చి కూడా ఇస్తామని మృత్యుదేవతకు మాట ఇచ్చారు కదా, అసలూ, వఢ్చి రెండూ వసూలు చేసుకునే టందుకు మృత్యు దేవత ఇక్కడకు వస్తున్నది,’ అన్నది నక్క.

ఈ మాట వింటూనే సింహం దడుచు కుని ఆక్కడినుంచి పలాయనం చిత్తగిం చింది. తరువాత నక్క ఒంటే శరీరాన్ని చాలా రోజులపాటు నిరభ్యంతరంగానూ, నిస్సంకోచంగాను తిన్నది.

దమనకం వెళ్లినాక సంజీవకం ఇలా ఆలోచించింది: ‘నేనిప్పుడేం చెయ్యాలి? ఎక్కడికైనా పారిపోదునా? లాభం లేదు. ఇది మహారణ్యం. నేను ఏ పులివాతనో పడక తప్పదు. సింహమా, శత్రువై కూర్చు న్నది. అందుచేత నాకు ఒకటే మార్గం - సింహాం వద్దకు వెళ్లి, ప్రాణ బిక్కవేడటం!’

ఇలా అనుకుని సంజీవకం పింగళకం వద్దకు వెళ్లింది. దమనకం ముందుగా చెప్పినట్టే సింహం తోక నిగిడించి ఉన్నది: పంజాలు బిగబట్టి ఉన్నాయి; ఈ లక్ష్మణాలను దూరం నుంచే గమనించి, సంజీవకం కుమృటానికి సిద్ధంగా ఉన్నట్లు కొమ్ములు ముందుకు పెట్టింది.

పింగళకం కూడా, దమనకం ముందే చెప్పిన లక్ష్మణాలను సంజీవకంలో గమ నించి, దాని పైన దూకి తన వాడిగోళతో సంజీవకాన్ని చీల్చేసింది. దెబ్బతిని కూడా సంజీవకం పింగళకాన్ని డోక్కులో కొమ్ముతో పొడిచి, కొంచెం వెనక్కు తగ్గి, మళ్ళీ పొడవ డానికి సిద్ధమయింది.

ఉభయులూ అలా ఒకరినోకరు చంపు కునేటందుకు గాను యుద్ధ సన్మధులై ఉండటం చూసి, కరటకం దమనకంతో, ‘మూర్ఖుడా, మిత్రుల మధ్య శత్రుత్వం రేపి, నువు మహాపాపం చేశావు. శాంతియు తంగా ఉన్న అరణ్యంలో అశాంతి తెచ్చి పెట్టావు. నువు ఏకంగా దండోపాయం

అవలంబించి, మన ఏలికుకు ప్రాణాపాయ స్థితి కలిగించావు. ఆయన ఇతరులను సంప్రదించే అవకాశం ఏమాత్రం ఇవ్వ కుండా మంత్రాలోచనఅంతా నువ్వేచేశావు. నీ వంటి మూర్ఖుడి మంత్రాలోచనలు విన్నందుకు మన యజమాని తప్పు కూడా లేకపోలేదు. మూర్ఖులైన రాజులు నీలాటి ఇచ్చకాలరాయిల్ల మాటలు విని తమ నాశనం కొని తెచ్చుకుంటారు. నీలాంటి వాడికి హితవు చెప్పుడం కూడా వృధా. ఎనకటికి కోతికి చెప్పిన హితవులాగే ఉంటుంది, 'అన్నది.

'ఏమిటా కథ?' అని దమనకం అడి గింది. కరటకం ఇలా చెప్పింది.

నిర్భరకమైన హితవు
ఒక అరణ్యంలో కోతులమంద ఉండేది.
చలికాలం వచ్చి, కోతులన్నే వణికి పోతు
న్నాయి. ఇంతలో వాటికోక మిణుగురు
పురుగు కనబడింది. దాన్ని చూసి నిప్పు

రవ్వ అనుకుని దాని సహాయంతో మంట చేద్దామని దాన్ని పట్టుకుని దాని మీద ఎండుటాకులు కప్పి, మంటకు వెచ్చబడ దామని పోగు దగ్గిరచేరాయి.

వాటిలో చలి బాధ మరీ ఎక్కువగా ఉన్న ఒక కోతి, మంట త్వరగా కావటానికి మిణుగురు పురుగు మీద ఊడసాగింది. సమీపంలోగల ఒక చెట్టు మీద ఉన్న సూచీముఖి అనే ఒక పక్కి ఇదంతా చూసి, 'మిత్రమా, ఎందుకు వృధాగా ప్రయాస పడతావు? అది నిప్పు కాదు. మిణుగురు పురుగు,' అని చెప్పింది.

కోతి వినిపించుకోనుండా, అదే పనిగా ఊదుతూ పోయింది.

సూచీముఖి మళ్ళీ మళ్ళీ కోతికి బోధ చేసింది. కోతికి చిరాకు వచ్చి సూచీముఖిని నోరు మూసుకోమన్నది. బుద్ది మాలిన సూచీముఖి అదే పనిగా కోతికి హితవు చెప్పసాగింది. (ఇంకా పుంది)

మెత్తని నేల

అ రోజు క్లాసులో మాస్టారు ‘తల్లి దైవంతో సమానం’ అనే పారం మొదలుపెట్టారు.

ఆలస్యంగా వచ్చినచిన్నా తరగతి గుమ్మం ముందు నిలబడి ‘మాస్టారు! నేను లోపలికి రావచ్చా?’ అని అడిగాడు.

‘ఏం కిషోర ఇంతాలస్యం? ఇప్పుడు సమయం ఎంతయిందో తెలుసా?’

చిన్నా నసిగాడు.. ‘మరేమో...’

మాస్టారు ‘సరే... లోపలికి రా.. ఈసారి అలస్యమయితే క్షమించేది లేదు’ అన్నారు.

చిన్నాకి కాస్త ద్వారా వచ్చింది. ‘మరేమో.. మా అమృ నిద్ర లేపలేదండీ...’

‘మీ అమృగారే నిద్ర ఎందుకు లేపాలి? రాత్రి త్వరగా పడుకుంటే తెల్లారకముందే తెలివస్తుందిగా’ అన్నారు మాస్టారు.

‘రాత్రి మా నాన్న టీవీ చూస్తారుగదండీ.. సినిమాలంటే నాకూ ఇష్టమే. నేనూ అర్ధ

రాత్రి దాకా చూస్తాను. మరి మా అమృపడు కోమని గుర్తు చెయ్యాలి కదండీ’ అన్నాడు తప్పను తల్లిమీదకి సెట్టేస్తున్నట్టుగా. తరగతి గదిలో పిల్లలంతా ఘుమల్లన నవ్వారు.

మాస్టారు ‘సైలెన్స్... సైలెన్స్...’ అని పిల్లలను మందలిస్తా ‘కిషోర! సరేగాని హోంవర్కు చేసావా?’ అని అడిగారు.

చిన్నా నీళ్లు నమిలాడు. ‘హోంవర్కు... మరి మా...’

తరగతిలోని ఓ కొంటే కురాడు కీచు గొంతుతే అరిచాడు ‘అమృ చేయించలేదు కదండీ’. పిల్లలంతా మళ్లీ నవ్వారు.

మాస్టారు ‘ఏం కిషోర... మీ అమృగారు చెప్పండే ఏ పనీ చెయ్యవా?’

చిన్నా కురంలో విసుగు తొంగి చూసింది. ‘చ... అసలు మా అమృ చెప్పిన పనేది చెయ్యాలనే అనిపించదండీ’ అనేసాడు.

పారుపూడివెంకటసత్యనారాయణ

మాస్టరు ముఖంలో ఆశ్చర్యం. ‘అంటే? ఎం... ఎందుకనిపించదు?’

‘నాకే కాదు మా చెల్లికీ వినాలనిపించదు. మా చెల్లికే కాదు మా నాన్నకు కూడా ఎంతో కోపం వస్తుంది మా అమృ ఎం చెప్పినా.’

‘కిషోర.. ఇలారా.. మీ అమృగారు చెడ్డ వారా?’ చిన్నాకీ ఎం చెప్పాలో అర్థం కాలేదు.

‘పోనీ కోపంగా చెప్పా ఏ పనయినా?’

‘కాదు... బతిమాలుతూ పదే పదే చెబు తూంటే చిరాకేస్తుంది...’

‘ఏమేం చెప్పాంటే చిరాకేస్తుందో చెప్పు’

‘మరేమా పాద్మటే లేచి, హోంవర్కు రాత్రే పూర్తి చేసిసి...’ ఆగిపోయాడు.

‘అది మంచి పనేగా...’

‘సినిమాలు చూడకుండా పెందరాళే నిద్ర పెమ్మని చెబుతుంది. మాస్టరు.. కాని సిని మాలు చూడకుండా మా నాన్నే ఉండలేరు. మరి చిన్నపిల్లలం మేమెలా ఉండగలం.. మా కిష్టమైన పనులు మా అమృ మానెయ్య మంటే మాకు చిరాకు కాదా?’

మాస్టరు నిట్టూర్చారు. ‘ఇప్పుడర్థం అయిందిరా అసలు సంగతి? సరేగాని మీ నాన్న చేసే పనులు నీకింకా ఏమిష్టమో చెప్పు’ అన్నారు. ‘మరి... మరి... మా నాన్న గుప్పగుప్పమని రైలింజన్లా పాగవదులుతూ సిగరెట్లు కాలుస్తుంటే సరదాగా ఉంటుంది. నేనూ అలా పాగవదిల్తే ఎంత బాగుంటుందో అనిపిస్తుంది.’

మాస్టరు చిన్నాని వారించారు. ‘కిషోర... ఇంకచెప్పనపురం లేదు. చూడు నాయనా.. నేనంటే నీకిష్టమైనా?’

‘చాలా ఇష్టం మాస్టరు నాకేకాదు. మా క్లాసంతటికీ ఇష్టమే. మీరెంతో నెమ్ముదిగా అర్థమయీలా పాఠాలు చెప్పారు’.

‘అయితే నా మాట వింటావా?’

‘తప్పకుండా వింటాను మాస్టరు...’

‘మీ అమృగారంలే నీకిష్టంలేదు గదా... ఆవిడని జింట్లోంచి పంపేస్తే భావుంటుందా?’

చిన్న కళలో వాడికి తెలియకుండానే నీళ్లూరాయి. ‘మాస్టరు! అన్నాడు. ఆ కంఠం లోని తడి మాస్టరికి అర్థమయింది. మాస్టరు గంభీరంగా అన్నారు. ‘అవును కిషోర అన్నీ నీకిష్టంలేని పనులే చెయ్యమంటుందిగా ఆవిడ?’

‘కానీ మేము అన్ను తినకపాతే ఏడు స్తుంది మా అమృ. మాకు జ్యారం వస్తే నిద్ర పోకుండా తెల్లవార్లా మా పక్కనే కూర్చుం టుంది’.

‘మరి అలాంటి మీ అమ్మ అన్ని నీకిష్టం లేని పనులే నీ కెందుకు చెప్పండనుకుం టావు?’

చిన్నాకి ఎం చెప్పాలో అర్ధంకాలేదు. ‘అవి.. అవి...’ ఈసారి మాస్టరి కంఠంలో దయ ప్రపహాంచింది.

‘చూడు నాయనా - మనల్ని సృష్టించిన దేవుడు తానే అన్నిచేట్లా ఉండలేక లోకంలో అమ్మను సృష్టించాడు. తల్లిని మించినదైం ఈ ప్రపంచంలోనే లేదు. మిమ్మల్ని కని, పెంచి కంటికి రెప్పులా కాచే తల్లి మీకిష్టం ఉన్నా లేకున్నా మీ బాగు కోరి మీ హితవు చెప్పంది. అటువంటి అమ్మ మనసు బాధపె ట్ర్యూడం ఎంత తప్పు బాబూ! నువ్వు రాత్రి పెందరాళే పడుకుంటే త్వరగా లేవగలుగు తావని, పారశాలకు ఆలస్యం కావని, నీ హోంవర్షు రాత్రే చేసేసుకుంటే తరగతిలో నువ్వు దెబ్బలు తినవని మీ అమ్మ ఆశ కదా బాబూ!’.

చిన్నా లేత మనసులో పశ్చాత్తాపం మొదలయింది. ‘మాస్టరూ నేనెంత పారబాటు

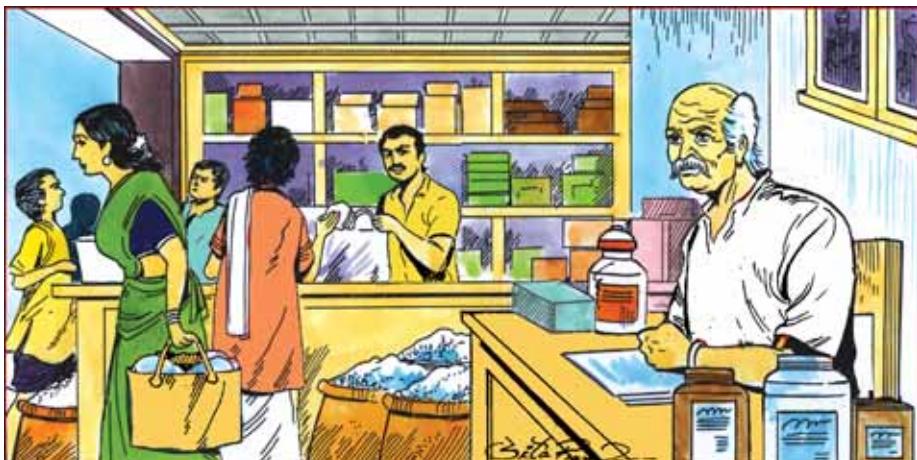
చేస్తున్నానో తెలిసింది. అయితే మరి మా నాస్తి చెడ్డవాడా?’

‘కాదు కిషోర - కానీ పసివాళ్లు తనను అనుకరిస్తారని, ఆయన చేస్తోన్నది తప్పని ఆయనకు తేలీడం లేదు. ఆయనతో నేను మాట్లాడతాలే...’ అని క్లాసులో తక్కిన పిల్లలువైపు తిరిగి ‘సరే... పిల్లలూ ఈరోజు నా పారం ఇదే - మాతృదేవేభవ... తల్లిని ఎందుకు గౌరవించాలో బాగా అర్థమయింది కదా!’ అంటూండగానే గంట మోగింది. పిల్లలు తల్లి బిలబిలమంటూ లేచి బయటకి పరిగెత్తారు. కాని చిన్నా మాత్రం మాస్టరి మాటలనే మనసం చేసుకుంటూ ఆలోచనలో పడ్డాడు. ‘ఇంక చెల్లి, తను ఈరోజు నుంచి అమ్మ మాటలను గౌరవించాలి’ అని.

మాస్టరికి తప్పక తెలుసు...

‘పసిపిల్లల మనసులు మెత్తని నేల లాంటివి. అక్కడ నాటిన మంచిమాటలనే విత్తనాలు త్వరగా నాటుకుని మొలకలెత్తి ఫలిస్తాయి’.

అవిశ్వాసం

మా ఊరులోని పెద్దదుకాణం యజమాని నారాయణస్వామిని ఎరగని వారంటూ లేరు. అతని పెద్ద గుమస్తాహరిబాబు మాతాతయ్య దగ్గిర ఒకప్పుడు చదువుకున్నాట్ట. అతని ద్వారా నారాయణ స్వామి భోగట్టా లన్నీ మాకు చేరేవి. ఒంటరివాడైన స్వామి, తనలాగే అనాధ అయిన రంగాజీ అనే చిన్నపుటి స్నేహితుణ్ణి ఆదరించి సమాన స్థాయినిచ్చి తన దగ్గరే ఉంచుకున్నాట్ట.

వాళ్ళిద్దర్నీ యజమానీ నోకరూ అనుకో కుండా ప్రాణ స్నేహితులుగా చెప్పుకుంటారు అందరూ. వాళ్ల మధ్య ఏమ్ముచ్చిందో మరి, ఈ మధ్య రంగాజీ స్వామిని విడిచి పెట్టి తన గ్రామానికి వెళ్లి పోయాట్ట! ఇది తెలిసి మా పిల్లలందరం తాతయ్య దగ్గిరకళ్లి అడిగాం “లక్ష్మి వ్యాపారం కదా, డబ్బు లావాదేవీల్లోనే ఏదో పేచీ వచ్చి ఉండాలి.

లేపోతే ఇన్నేళ్లూ తోడూ నీడలా ఉండే రంగాజీని నారాయణస్వామి ఎందుకు పంపించేస్తాడు?” అంటే తాతయ్య ఇలా అన్నాడు:

‘స్వామి రంగాజీని పంపించేయ్యలేదు. అదికాక ఇది డబ్బు వ్యవహారమూ కాదు’ అంటూ తాతయ్య విషయాన్ని మరింత విశదీకరించాడు.

నారాయణస్వామికి చిన్నప్పుడే తల్లి దంట్రి పోవడం కాక, పురిట్లోనే భార్యాచిడ్డా చనిపోడంతో ఏకాకి అయిపోయాడు. జీవితంమీద విరక్తి పుట్టి మరి పెళ్లి చేసు కోలేదు. వ్యాపారమే జీవితంగా బతుకు తున్న అతనికి చిన్ననాటి మిత్రుడు రంగాజీ కలసి, విడరాని బంధుమయింది.

రంగాజీ ఒంటరివాడే కాక బాగా బీద వాడు కూడా. అతని నిజాయతీని, కార్య

దక్కతనీ గుర్తించి, వ్యాపార మెళకువలు నేర్చి, వాటా కూడా యుస్తానని నారాయణ స్వామి సిద్ధపడితే రంగాజీ ఒప్పుకోలేదు. ‘కూడూ గుడ్డాతోపాటు ప్రేమా అభిమానమూ యిచ్చారు. నన్నిలాగే ఉండనివ్యండి బాబుగారూ! ’ అంటూ వినయం చూపించాడు.

ఇలా ఉండగా ఓసారి స్వామి వేలు నున్న ఉంగరంలోని అమూల్యమైన వజ్రం కనపడకుండా పోయింది. భార్య బతికు నృప్పుడు ప్రేమతో కానుకగా యిచ్చిన ఆ కానుక నారాయణ స్వామికి ప్రాణప్రదం. అరుదైన ఆ విదేశువు వజ్రపురాయి ఖరీదే అరకోటికి మించుతుందని రంగాజీతో ఎన్నోసార్లు చెప్పేడట కూడా. తనదీ, రంగాజీదీ పక్క పక్క గదులే. తాము తప్ప పురుగైనా జోరబడని కట్టుదిట్టమైన భవనం అది. పాట్టుటికి ఉన్నది ఇప్పుడు లేకుండా రెక్కలొచ్చి ఎగిరిపోయిందా, ఎన్నిసార్లు ఎన్నిచోట్ల వెదికినా, కనపడదేం?

రంగాజీ గదిలోకి వచ్చి ‘ఏ బలహీన క్షణంలోనో నువ్వే తీసి ఉంటావు. ఎవరికి చెప్పను. ఇచ్చేయ్’ అని చెప్పి తన గదిలోకి వచ్చేశాడు స్వామి. తీరా చూసుకుంటే ఆ దుప్పటి మడతల్లో అక్కడే చిక్కుకుని కనిపించింది వజ్రం! అపరాధ భావనతో స్వామి ఇవతలి గదికొచ్చి రంగాజీ రెండు చేతులూ పట్టుకుని క్షమాపణ కోరేదు.

అప్పటికే పెట్టే బేడా సద్గైసుకుని వెళ్లి పోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాడు రంగాజీ! స్వామి ఎంత బతిమాలినా ఆగలేదు. వెళ్లి ముందు మాత్రం మెత్తని చెప్పుదెబ్బాలాంటి చురక తగిలించాడు:

‘పొరపాటు మీది కాదు, నాది బాబు గారూ! మీరేమో నన్ను ‘దొంగ’ అనుకు న్నారు, నేనేమో మిమ్మల్ని ‘పెద్దమనిషి’ అనుకున్నాను, అంతే! ’.

మానవసంబంధాలన్నిపరస్పరవిశ్వాసం మీదే నడుస్తాయి. అది చెదిరి మనసు విరిగి పోతే మంచివాళ్లు మరక్కడ ఉండలేరు.

పోటీ

అనుపల్లి గ్రామంలో రత్నాచారి అనే మిటాయి వ్యాపారి ఉండేవాడు. అతని తాతల కాలం నుంచి ఆ చుట్టుపక్కల గ్రామాల్లో వాళ్ళ మిటాయి చాలా ప్రసిద్ధి. తక్కువ ధరకే నాణ్యమైన సరుకు అందిం చడం వల్ల తరతరాలుగా వాళ్ళ వ్యాపారం నిలకడగా సాగిపోతోంది.

తాత తండ్రులు చేసిపోయిన ఆ అల వాటే రత్నాచారికి నచ్చలేదు. అతనికి అసలే లాభాలమీద ఆపేక్ష ఎక్కువ. ధర పెంచితే జనం తిడతారు. పెంచ కపోతే తనలాభం పెరగదు. అందుకని రత్నాచారి బాగా ఆలోచించి ఆలోచించి నెమ్ముది నెమ్ముదిగా మిటాయిల నాణ్యత, వాటిపరిమాణం జనం గుర్తించలేనంతగా తగ్గించి అమ్మకాలు సాగించసాగడు.

ఆ దుకాణంలో మిటాయి అంటే జనానికున్న నమ్మకం వల్ల ఆ విషయం ఎవరూ పట్టించుకోక గుర్తించలేకపో యారు. అయితే జనం గుర్తించడం లేదన్న రత్నాచారి అతి నమ్మకం, అత్యాశ వల్ల, రాశానూ మిటాయిల నాణ్యత, పరిమాణం నానాటికి తీసికట్టు అయిపో యాయి. అయినా జనానికి వేరే దారి లేక చచ్చినట్టు రత్నాచారి దుకాణంలో మిటాయిలు కొనసాగారు.

ఆనోటా ఈనోటా ఈ విషయం నాని గ్రామాధికారి మల్లన్నకు తెలిసింది.

‘రత్నాచారి వాళ్ళది పెద్ద కుటుంబం. పేరున్న కుటుంబం. అలాంటి వాడిని ఎదురుగా నిలదీసేకన్నా లోపాయికా రిగా బుధ్ని చెప్పాలి’ అనుకున్న మల్లన్న

చక్కని ఆలోచన చేశాడు. ఫలితంగా వారం తిరక్కుముందే ఆ ఊళ్లో తాత్కాలికంగా మరో మిటాయి దుకాణం ఏర్పాటుయింది.

నాణ్యమైన సరుకు అతి తక్కువ ధరకే ఆ దుకాణంలో లభిస్తూ ఉండ టుంతో అంతా అక్కడికే ఎగబడసాగారు.

క్రమంగా రత్నాచారి దుకాణం ఖాళీ అయిపోయి అతను ఈగలు తోలు కుంటూ కూర్చోపలసి వచ్చింది.

పరిస్థితి ఇలాగే కొనసాగితే తను దివాళా తీయక తప్పుదని గ్రహించిన రత్నాచారి, మళ్ళీ తన పూర్వీకుల పద్ధతి లోనే నాణ్యమైన సరుకు దానికి తయారు చేయించి, తక్కువ లాభం వేసుకుని ధరలు నిర్దయించి, ఆ విషయం ప్రచారం చేయించాడు.

దాంతో అతనికి పూర్వ వైభవం వచ్చింది. తాత్కాలిక దుకాణం మాయ

మయింది. ‘ఆ రత్నాచారికి చక్కగా బుద్ధి చెప్పారు. ఇప్పుడు చూడండి. తక్కువ ధరకే ఎంత మంచి మిటాయి అమ్ముతున్నాడో,’ అంది మల్లన్న భార్య అతనికి రత్నాచారి దుకాణంలోని మిటాయి పఛ్చెంలో పెట్టి అందిస్తా.

‘పోటీనే చోట వ్యాపారిలో అలస్తుం, అతి నమ్మకం పెరుగుతాయి. అది విని యోగదారుడికి నష్టం కలిగిస్తుంది. పోటీ ఉన్న చోట వ్యాపారుల్లో లాభాపేక్ష తగ్గి, తమదే నాణ్యమైన వస్తువని వినియోగ దారుడు అనుకోవాలనే తాపత్రయం పెరుగుతుంది. అది వినియోగదారుడికి లాభం.

అందుకే రత్నాచారికి పోటీ వ్యాపారిని సృష్టించి, నాణ్యమైన సరుకు అందించక తప్పని పరిస్థితి కల్పించాను,’ అంటూ మిటాయి ముక్క నోళ్లో వేసుకున్నాడు మల్లన్న.

అప్సాంకారం

చాలాకాలం కిందట కుముదుడనే మహర్షి విష్ణువును గూర్చి, ఘోరతపస్సు చేశాడు. కొంతకాలానికి విష్ణువు లక్ష్మీ సమేతుడై ఆయనకు ప్రత్యక్షమయాడు. సాప్టాంగ నమస్కారం చేసి, చేతులు జోడించి ఎదుట నిలబడిన కుముదు దిని ఏమి వరం కావాలో కోరుకోమ న్నాడు మహావిష్ణువు.

ఏ కోరికలూ లేకుండా, కేవలం విష్ణు దర్శనం కోసమే కుముదుడు తపస్సు ప్రారంభించాడు. అలాంటిస్థితిలో విష్ణువు వరం కోరుకోమనేసరికి అతడు తికమక పడ్డాడు.

లక్ష్మీదేవి కుముదుడి మనస్థితిని గ్రహించినదై ఇలా అన్నది. “వత్సా, నీ భక్తికి మెచ్చాము. అనాలోచితంగా ఇప్పుడే

ఏదో వరం కోరుకోనపసరం లేదు. మేము మళ్ళీ మాసం రోజుల్లో నీకు దర్శనం ఇస్తాము. ఈ గడువులో బాగా ఆలో చించి నీకు కావలసిన వరం ఏదో కోరు కోవచ్చు!”

లక్ష్మీదేవి ఇలా అనేసరికి కుముదు స్థిరచిత్తుడయ్యాడు. మరుక్కణం లోనే మహావిష్ణువు లక్ష్మీ సమేతంగా అదృశ్యుడయ్యాడు.

కుముదుడు తన తపస్సు ఫలించింది కదా అని మహాదానందం పొందాడు. తరవాత తన ఆశ్రమానికి తిరిగివచ్చి శిష్యులకు ఈ శుభవర్తమానం తెలిపాడు.

గురువుగారి అమోఘ తపశ్చక్తికి శిష్యులంతా అబ్యారపడ్డారు. సాక్షాత్కార ఆ మహా విష్ణువే ప్రత్యక్షమై వరం కోరు

మధురస్తి

వును ప్రశ్నించారు. అందుకు కుముదుడు సమాధానమిస్తూ...,

‘ఈ రైవతుడు రుషినామానికి ఎలా అర్ఘుడో నాకు తెలియటం లేదు. సర్వసంగపరిత్యాగం చేసి, ఆకులలములు తింటూ అడవుల్లో తపస్సు చేసేవాళ్లకే దైవదర్శనం దుర్లభం గదా?’ అన్నాడు ఈసుడింపుగా.

అలా అన్నాడే కాని కుముదుడికి తన జవాబు తనకే సంతృప్తికరంగా లేదు. ‘సరే, విష్ణుమూర్తి ఇక కొద్ది దినాల్లో ప్రత్యక్షమవుతాడు గదా ఆయననే అడిగి సంశయ నివారణ చేసుకుండాం’ అనుకున్నాడు.

నెలరోజులు జరిగిపోయేసరికి విష్ణుమూర్తి లక్ష్మీసమేతుడై తిరిగి కుముదుడికి ప్రత్యక్షమయ్యాడు. వరాలు కోరే సంగతి మరిచిపోయిన కుముదుడు, రైవత రాజర్షిని గురించిన తనసంశయం తీర్చవలసిందని విష్ణుమూర్తిని అడిగాడు.

అందుకు మహావిష్ణువు చిరునవ్యత్తి ‘కుముదా! నాకు భక్తి ఒక్కటే ప్రధానం. మనస్సు నిర్మలం కానప్పుడు సన్మానం స్వీకరిస్తే మాత్రం ఏముంది? ఆయనానీకు పూర్తిగా సంశయ నివృత్తి కావాలంటే శ్రీశైలం దగ్గిర ఉన్న స్వర్ణాగ్రహానికి వెళ్ల. అక్కడ సుధర్యుడు అనే ఆయన వల్ల సంశయ నివృత్తి కలుగు

కోమన్నా కోరుకోని ఆయన త్యాగాన్ని వేసోళ్ల ప్రస్తుతించారు. ఈ పదునాలుగు భువనాల్లో ఇంత సర్వసంగ పరిత్యాగి, మహాభక్తుడు లేడని పాగడసాగారు. ఈ పాగడ్తులతో కుముదుడిలో అహంభావం ఏర్పడింది. తనకంటే మహార్షి శ్రేష్ఠుడు ఎక్కడా లేడని భావించసాగాడు.

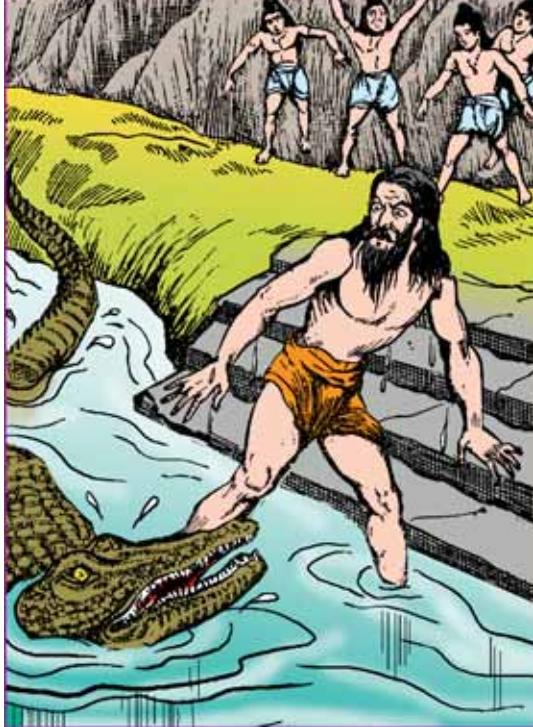
ఈ స్థితిలో కుముదుడు ఒకనాడు గంగానదికి శిష్యులతో కలిసి స్నానానికి వెళ్లాడు. అక్కడ వీళ్లకు నదిలో స్నానం చేసి వస్తూన్న రైవతుడు అన్న రాజర్షి ఎదురయ్యాడు. భార్య, పదిమంది పిల్లలూ - ఈయనే మి రుషి అన్న సంశయం కలిగింది కుముదుడి శిష్యులకు. సంశయ నివృత్తికి వాళ్ల గురు

తుంది!' అని జవాబు చెప్పి అంతర్జాన మయ్యాడు. తర్వాత కుముదుడు తన శిష్యులు దంతో శేషైలానికి బయలుదేరాడు. కొన్ని రోజుల ప్రయాణానంతరం అక్కడికి చేరాడు. ఒకనాటి ఉదయం శిష్యులు వెంటరాగా పాతాళగంగలో స్నానానికి వెళ్లాడు. అందరూ స్నానాలు చేస్తున్న సమయంలో ఒక ముసలి వచ్చి కుముదుడి కాలు పట్టుకున్నది.

గురువుగారిని మొసలి పట్టుకోవటం చూసిన శిష్యులు భయకంపితులైకే కలు వేయసాగారు. కాని కుముదుడు నిర్భయంగా ఆమొసలికేసి తీవ్రదృక్కులతో చూశాడు. అతని తపోశక్తివల్ల మరుక్కణమే మొసలి గిలగిల కొట్టుకుని ప్రాణాలు విడిచింది. ఈ సంఘటనతో కుముదుడిలోని అహంభావం మరికాస్త వృద్ధి అయింది.

ఒకటిరెండు రోజుల తరవాత కుముదుడు స్వర్ణాగ్రహానికి వెళ్లాడు. తీరాఅయన అక్కడకి వెళ్లేసరికి సుధర్ముడు ఇంటలేడు. సుధర్ముడి భార్య ఆ సమయంలో తలుపు పక్కనే కూర్చుని ఒక పాతచీర చిరుగులు కుట్టుకుంటోంది. కుముదుడిని చూసి, భర్త వచ్చేవరకు ఆ బైటు అరుగుమీద కూర్చోవలసిందిగా చెప్పింది.

తనవంటి గొప్ప రుషికి తగిన మర్యాద జరగలేదని కుముదుడికి చాలా కోపం

వచ్చింది. తలుపుచాటున కూర్చుని ఉన్న సుధర్ముడి భార్యకేసి తీవ్రదృక్కులతో చూశాడు కాని మొసలిలాగా ఆమెగిలగిల తన్నకుని కింద పడిపోలేదు. దీనితో కుముదుడికి తన తపోశక్తిమీద కొంత అపనమ్మకం ఏర్పడింది.

అంతలో సుధర్ముడు అక్కడికి వచ్చి అతిథుల నందరినీ గృహంలోకి ఆహ్వానించాడు. కానేపటికల్లా వంట సిద్ధం చేసి అందరికీ భోజనం వడ్డించింది సుధర్ముడి భార్య.

కుముదుడు విస్తరి ముందు కూర్చున్నాడు. వంటకాలు ఏ కారణం చేతనోచాలా చల్లగున్నయి. కుముదుడికి చాలా కోపం వచ్చింది. అతడు హేళనగా--

‘సుధర్మ! వంటకాలన్నీ తగని వేడి మిగా ఉన్నాయి!’ అన్నాడు.

సుధర్ముడు, కుముదుడి హేతునను గ్రహించాడు. ‘స్వామీ, అయితే ఈ విసనకర్తతో విసురుతాను!’ అంటూ చేతనున్న విసనకర్తతో విసరసాగాడు.

నిమిషంలో కుముదుడి విస్తుటిలోని పదార్థాలన్నీ వేడెకిగై పొగలు విడవ సాగినై. కుముదుడు ఆశ్చర్యపోయాడు.

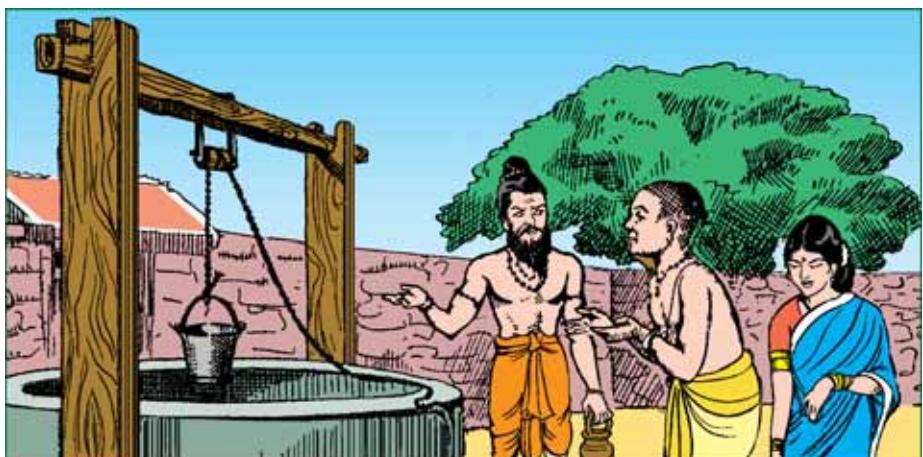
చేయి కడుగుకునేందుకు బావిదగ్గ రకు వెళ్తే ఆక్కడ మరో వింత దృశ్యం కుముదుడిని కలవరపెట్టింది. బావి గిలక మీద సగం వరకు లాగి వదిలిన చేంతాడూ, బావిలో వేలాడుతూ ఉన్న నిండు బొక్కెనా అతడి కంటబడినై.

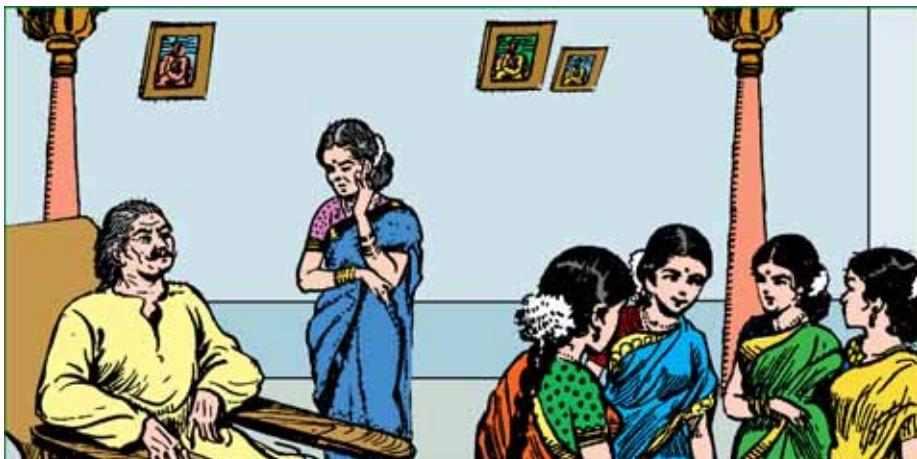
‘నీళ్లు చేదుతూ చేదుతూ ఉండగా, మావారు పిలిస్తే చేద అక్కడే వదిలి వెళ్లాను,’ అంటూ సుధర్ముడి భార్య నవ్యతూ కుముదుడితో చెప్పింది.

తన కంటే గొప్ప తపశ్చాలి లేడనీ, సంసారకూపంలో పడి ఉన్నవాట్లు అల్ప లనీ భావించే కుముదుడికి గర్వబంగ మయింది. అతడు చేతులు జోడించి సుధర్ముడికి నమస్కరిస్తూ, ‘సుధర్మ, మీరు మహానీయులు! సర్వసంగపరి త్యాగులై తపస్సు చేయనివారికూడా మోక్షం ఉంటుందా?’ అని అడిగాడు.

అందుకు సుధర్ముడు, ‘కుముదా! నిర్మలమైన మనస్సుతో దేవుడిని ఎక్కుడ ఉండి ప్రార్థించినా ముక్తి లభ్యమవు తుంది. అడవులలో కందమూలాలు తింటూ ముక్కు ముసుకు కూర్చున్నా. నిర్మలమైన మనస్సుతేని అహంకారికి మోక్షద్వారం తెరపబడు!’ అని చెప్పాడు.

కుముదుడికి సంశయనివృత్తి కలగ టమే కాక, అహంకారం కూడా నశించింది. ఆనాటి నుంచి నిర్మల చిత్తంతో భగవధ్యానం చేసి ముక్తి పొందాడు.

ఇంటి పెత్తనం

పూర్వం ఒక ఊర్లో దండపాణి అనే గృహస్థుడు ఒకడుండేవాడు. అయిన భార్య పేరు భద్ర. వారికి నలుగురు కుమారులు. నలుగురికీ వివాహాలు జరిగి భార్యలు కాపురాలకు వచ్చారు.

భద్రమై ఇంటిపెత్తనంలో చాలా సమర్థురాలు. కానీ తన తదనంతరం తన నలుగురు కోడళ్లలో ఎవరు తన స్థానం స్వీకరించగలుగుతారా అని అవిడకు బెంగసట్టుకుంది.

తన భార్య విచారం గ్రహించి దండ పాణి నలుగురు కోడళ్లనూ పరీక్షించ దలుచుకున్నాడు. ఒక్కొక్క కోడలినీ పిలి పించి, తలా అయిదు వడ్లగింజలూ ఇచ్చి, తాను తిరిగి అడిగే దాకా వాటిని భద్రపరిచి పెట్టమని హెచ్చరించాడు.

పెద్దకోడలు ఉజ్జీక ఈ విధంగా ఆలోచించింది. ‘తమ ఇంటినిండా ఎప్పుడూ ధాన్యం ఉండనే ఉంటుంది. మామ గారు ఏ క్షణాన అయిదు వడ్లగింజలు తిరిగి ఇమ్మని అడిగినా గాదెలోంచి తీసుకుపోయి ఇవ్వపచ్చ). ఈ భాగ్యానికి ఈ వడ్లగింజలను భద్రపరిచేమిటి?’ ఇలా అనుకుని ఉజ్జీక మామగారు ఇచ్చిన అయిదు వడ్లగింజలూ అవతల పారేసింది.

రెండో కోడలు భోగవతి కూడా ఉజ్జీక లాగే ఆలోచించింది. అయితే ఆమె తన వంతు వడ్లగింజలను అవతల పారెయ్యాడానికి బదులు పొట్టు బలిచి నోట్లోవేసుకుంది. మూడవకోడలు రక్కిక మామగారిచ్చిన వడ్లగింజలను భద్రంగా పొట్టం

పాలంకి వెంకట రామచంద్రమూర్తి

కట్టి తన పెట్టి అడుగున దాచింది. నాలు గపకోడలు రోహాణి ఈ విధంగా ఆలోచించింది. ‘మామగారిచ్చిన ఈ గింజలను తిరిగి ఎప్పటికి అడుగుతారో తెలియదు. వడ్డగింజలు భద్రం చేసేది తినడానికి లేదా నాటడానికి. ఈ ఆయిదు గింజలు తినడానికేమూల. అందుచేత వీటిని భద్రం చేయడమంటే తిరిగి తరుణం వచ్చినప్పుడు నాటడమే.’ ఇలా అనుకుని రోహాణి తనకు మామగారిచ్చిన వడ్డగింజలను పుట్టింటికి పంపి పాలంలో నాటేయించింది.

రోహాణి పుట్టింటివారు ఆ ఆయిదు గింజలనూ నాటి అయిదు వరిమొక్కలు పెంచారు. పంట వచ్చాక కోశారు. మరు

సటేడు గింజలకోసం కబురు రాలేదు. అందుచేతపంట యావత్తూ విత్తనాలుగా ఉపయోగించి మరుసటేడూ పండించారు.

ఈవిధంగా వరుసగా అయిదేళ్ళూ గడిచాయి. ‘ఏమండి, నేను చూస్తే పెద్ద దాన్నయిపోయాను. ఇక ఇంటి పెత్తనం నా వల్ల కాదు. కోడళ్ళలో ఎవరికి పెత్తనం వప్పగించాలో తెల్పితెబుతానన్నారు. ఐదేళ్ళు గడిచినై. ఇకనైనా ఏదో విధంగా నిర్ణయించండి,’ అన్నది భద్రమ్మ తన భర్తతో.

దండపాణి సరేనని, తాను దాచమని ఇచ్చిన అయిదేసి వడ్డగింజలనూ తిరిగి తీసుకురమ్మని కోడళ్ళనూ అడిగాడు. పెద్ద కోడళ్ళు ఉజ్జికా, భోగవతీ కూడా గాదెలోనుంచి అయిదేసి వడ్డగింజలు తెచ్చి వాటిని మామగారి ఎదుట పెట్టారు. మూడవ కోడలు రక్షిక తన పెట్టి అడుగునుంచి పాట్లం తీసి నల్లబడిపోయిన వడ్డగింజలను తీసుకుని వచ్చి మామగారికి ఇచ్చింది.

దండపాణి వాటికేసి చూసి, ‘ఇవి నిజంగా నేనిచ్చినవే!’ అన్నాడు. ఉజ్జికా, భోగవతీ తెచ్చిన గింజలు కొత్తపంటవి గనుక బంగారం రంగులో ఉన్నాయి.

‘ఇవి నేనిచ్చిన గింజలు కావు. ఏం జరిగింది? నిజం చెప్పేయ్యండి!’ అని దండపాణి పెద్దకోడళ్ళ నడిగాడు. వారు

గత్యంతరం లేకచేసిన పనిచెప్పివేశారు. దండపాణి కడసారి కోడలు రోహిణితో, ‘ఏవమ్యానేను నిన్ను దాచమని ఇచ్చిన గింజలూ?’ అని అడిగాడు.

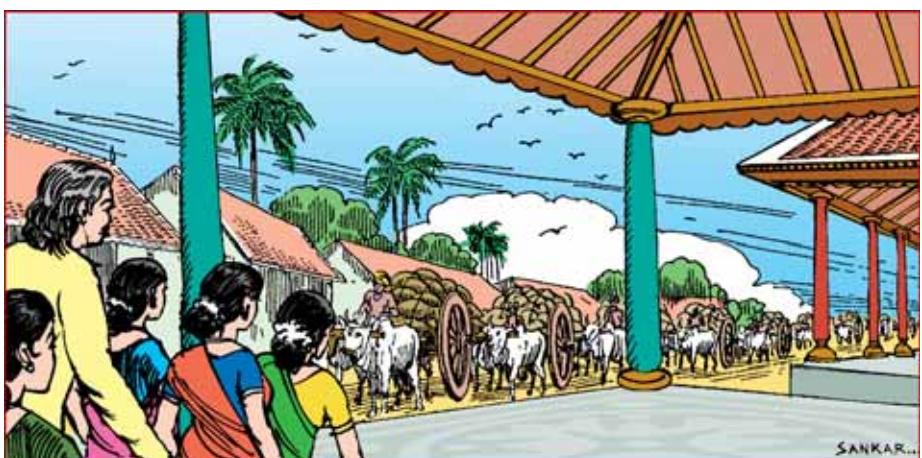
‘వాటిని మా పుట్టింటికి పంపాను. రావడానికి వ్యవధి కావాలి. రెండు రోజులు గడువివ్యండి,’ అన్నది రోహిణి. సరేనన్నాడు దండపాణి. రెండు రోజుల కల్లా రోహిణి పుట్టింటివారి ఊరునుంచి యాభై బళ్లామీద ధాన్యపు బస్తాలు దిగాయి. వాటిని చూసి అందరూ నివ్వేర పోయారు. అయిదేళ్ల క్రితం అయిదు గింజలను సరిగా భద్రం చేయడం వల్ల యాభై బళ్ల ధాన్యం తయారయింది.

‘గమనించావా? ఇంటిపెత్తనం నీ ఆఖరు కోడలు రోహిణికే ఇవ్వు. ఇంట్లో ఏ వస్తువును ఎలా భద్రం చేయాలో ఆమెకు బాగా తెలుసు,’ అన్నాడు దండ పాణి తన భార్యతో.

‘మిగిలిన ముగ్గురి మాట ఏమిటి? వారికి కూడా ఏదైనా పని చూపించ వద్దా?’ అన్నది భద్రమ్మ.

ఉజ్జీక పనికిమాలిన వస్తువులు పార బోసే మనిషి. చెత్తా చెదారమూ ఊడ్డి ఇల్లు శుభ్రంగా ఉంచే పని ఆమెకివ్వు. భోగవతిది చేతికి దొరికిన వస్తువును అనుభవించే గుణం. ఆమెకు వంట ఇంటి పెత్తనం ఇవ్వటం మంచిది. రక్కిక ప్రతి వస్తువునూ జాగ్రత్తగా రక్కించగ లదు. కెట్టుపెత్తనం ఆమె చక్కగా నిర్వ హిస్తుంది. ఈ విధంగా పనులు విభజిం చినట్లయితే సంసారం సుఖంగా సాగిపోతుంది,’ అన్నాడు దండపాణి.

భద్రమ్మ అలాగే తన కోడళ్లకు పనులు విభజించింది. ఇంటి పెత్తనం విరమించి “కృష్ణ, రామ!” అనుకుంటూ చీకూ చింతా లేకుండా మిగిలిన తన జీవిత కాలాన్ని సుఖంగా వెళ్లబుచ్చింది.

SANKAR

కాళిదాసుతో పోటీ

అవంతిదేశంలో హేమచంద్రుడనే ఒక కవి ఉండేవాడు. అతను చాలా ధనికుడు. అతను కాళిదాసు పేరు ప్రతిష్ఠలూ, భోజ రాజు ఆస్థానంలో తనకున్న అగ్రాస్థానం వంటి విషయాలు విన్మాడు. కాళిదాసును కుట్టుంటో ఓడించి, ఆతని స్థానం కాజెయ్య లనే దుర్ఘాట హేమచంద్రుడికి కలిగింది.

ఈ ప్రయత్నంమీద హేమచంద్రుడు తన పల్లకీ ఎక్కి, కొంత పరివారాన్ని వెంట బెట్టుకుని ధారానగరం చేరి ఒక సత్రంలో బసచేశాడు. తనను ఓడించి తన స్థానం అక్రమించే ఉద్దేశంతో హేమచంద్రుడు వచ్చినట్లు కాళిదాసుకు తెలిసింది.

అతను ఈ హేమచంద్రుడి శక్తి ఏపాటిదో చూద్దామనే ఉద్దేశంతో బోయా వేషం వేసు కుని హేమచంద్రుడి బసముందున్న

బోయాలలో చేరాడు. కొద్ది సేపట్లో హేమ చంద్రుడు ఇంటి బయటికి వచ్చి, ‘ఒరే, బోయాలూ!’ అని కెకపిట్టాడు.

మిగిలిన వాళ్లతో బాటు కాళిదాసు కూడా ముందుకు వచ్చాడు. హేమ చంద్రుడు పల్లకిలో ఎక్కి కూచోగానే ముందువైపు ఇద్దరు బోయాలూ, వెనుకవైపున ఇద్దరు బోయాలూ పట్టి పల్లకీ ఎత్తారు. ముందున్న ఇద్దరిలో ఒకడు కాళిదాసు. పల్లకి సాగిపోతున్నది. పల్లకీమొత్త కొంచెమైనా అలవాటు లేని కాళిదాసు మాటి మాటికీ భుజం మార్పుకోసాగాడు.

ఇది గమనించి హేమచంద్రుడు, ‘అయి మాన్మోలికా దండుః స్క్రూంధం కిం తవ బాధతి?’ (పల్లకీ బొంగు నీ భుజాన్ని బాధిస్తున్నదా ఏం?) అని అడిగాడు.

ఆర్ విశ్వేశ్వర శాస్త్రి

‘హేమచంద్రుడు అన్న మాటల్లో ఒక వ్యక్తరణ దేపం ఉంది. ‘బాధతే’ అనవల సినదానికి అతను ‘బాధతి’ అన్నాడు. ఈ అపశబ్దం విని కాళిదాసు మండిషాయి,

‘నబాధతేతథా మాం హియథా బాధతి బాధతే,’ (నీవు ప్రయోగించినబాధతి బాధిం చినంతగా నన్నది బాధించడం లేదు) అని ఎత్తిపొడిచాడు.

బోయాకి ఇంత పాండిత్యం ఉన్నదా? అని హేమచంద్రుడికి ఆశ్చర్యం కలిగి, ‘ఏమోయ్? నీకింత భాషా జ్ఞానం ఎలా కలిగింది?’ అని కాళిదాసును అడిగాడు.

‘అయ్యా, నేను కాళిదాసుగారి పల్లకీ మోస్తుంటాను. ఆయనశిఖ్యులకు పారాలు చెప్పేటప్పుడు నాలుగు ముక్కలు నా చెవినపడతాయే గాని, నాకు భాషాజ్ఞానం ఏమీ లేదు,’ అన్నాడు కాళిదాసు.

కాళిదాసు పల్లకీ మోసేవాడికి ఇంత పాండిత్యం ఉంటే కాళిదాసుకెతు ఉండాలి?

అనుకుని హేమచంద్రుడు కాళిదాసును స్వయంగా చూడటానికి బయలుదేరాడు.

హేమచంద్రుడు తన ఇంటికి వస్తున్నాడని తెలిసి కాళిదాసు ఒక నోకరు వేషం వేసుకుని తలవాకిలి వద్ద నిలబడ్డాడు. హేమచంద్రుడు ‘కాళిదాసుగారున్నారా?’ అని అటిగాడు. వెంటనే కాళిదాసు,

‘నభ లీన ఖలీన లీలయ సమయ న్నున్నమయన్నవం హయం నిరగా దుర గారి రంహసా పుర గారుత్తుత గోపురా దృహిః’ (కొత్త గుర్రం ఎక్కి, చేతిలో కళ్లం పట్టుకుని లాగుతూ, వదులుతూ గరు త్యంతుడి వేగంతో, పట్టుణంలోని పచ్చల గోపురం దాటి బయటికి వెళ్లాడు) అని చెప్పాడు. ‘కాళిదాసు వాకిటు కాపలా కాసే వాడే ఇంత కవి అయితే, కాళిదాసును మనం ఓడించేమెటి?’ అనుకుని హేమ చంద్రుడు ఆనాడే అవంతీ నగరానికి వెళ్లి పోయాడు.

సూది తెచ్చిన సౌభాగ్యం

కోసల దేశంలో ముగ్గురు మిత్రులుండే వారు. వారిలో నందుడు, సునందుడు అనేవారు ధనికులు. మూడువవాడు అనందుడు గర్భదరిద్రుడు. అతను తాళ్లు పేనుకుని జీవించేవాడు. అతణ్ణి ఏ విధంగానైనా ధనికుణ్ణి చెయ్యాలని నందుడూ, సునందుడూ ఆలోచన చేశారు.

‘పెట్టుబడికి కొంత ధనం ఉన్నట్ల యుతే ఎవరైనా ధనికుడు కావచ్చ. కనుక ఆనందుడికి కొంత మూలధనం ఇద్దాం,’ అన్నాడు నందుడు.

‘ఎంతమంది ధనికులు దరిద్రులై పోవడం లేదు? కలిసి వచ్చినట్లయితే పెద్ద పెట్టుబడి లేకుండానే ధనికుడైపోవచ్చ,’ అన్నాడు సునందుడు.

తనమాట నిజమని రుజువు చేయ టానికని నందుడు ఆ మరునాడు ఆనందుడికి రెండు వందల మాడలిచ్చాడు. వాటితో ఎదైనా వ్యాపారం చేసుకుని ధనం సంపాదించమని చెప్పాడు. ఆనందుడు సంతోషించి, ఆ రెండు వందల మాడలలో పది ఖర్చుకు గాను తీసి, మిగిలినవి తన తలపాగాలోనే భద్రంగా మూటగట్టి, ఇంటివెచ్చాలు కొనటానికి సంతకు బయలుదేరాడు. దురదృష్టి వశాత్తూ దారిలో ఒక పక్కి ఎటునుంచో వచ్చి, ఆనందుడి తలపాగాలో మూట చూసి అందులో ఏదో ఉన్నదనుకుని తన్నుకుపోయింది. నూట తొంభైమాడలూ రెక్కలు వచ్చి ఎగిరిపోయినందుకు ఆనందుడు చాలా విచారించాడు.

తరువాత కొద్ది రోజులకు నందసునందలు ఆనందుడి ఇంటికి వచ్చి, తమ స్నేహితుడి పరిష్కారిలో మార్పు లేనందకు కారణం అడిగారు. ‘నా అధ్యష్టం బాగులేదు. డబ్బుంతా తలపాగాలో చుట్టు కున్నాను. కానీ ఏదో పక్కి వచ్చి తన్నకు పోయింది,’ అన్నాడు ఆనందుడు విచారంగా.

ఈ వృత్తాంతం నందుడు నమ్మాడు గాని, సునందుడు నమ్మలేదు. ఆనందుడా డబ్బును దుర్వానియోగపరిచి ఉంటాడనుకున్నాడు. నందుడు మాత్రం ఆనందుడికి మరొకసారి రెండువందల మాడలిచ్చి, ‘ఈసారి అయినా డబ్బు కాస్త భద్రంగా ఉంచుకుని, దాని సహా యుంతో ధనం సంపాదించు,’ అని సలహా ఇచ్చాడు.

ఈసారి ఆనందుడు తనకు కావలసిన మాడలు తీసుకుని, మిగిలినవి తవడుతట్ట అడుగున భద్రంగా దాచి, ఇంటికి కావలసిన సంబారాలు పట్టుకు వద్దామని మళ్ళీ సంతకు వెళ్లాడు. అతను తిరిగి వచ్చేసరికి తవడు తట్ట కనపడలేదు. భార్యనడిగాడు.

‘ఉప్పు అమ్మకానికి వచ్చింది. దగ్గర డబ్బులు లేవు. అందుకని తవడు తట్ట అమ్మిరెండు శేర్లు ఉప్పు తీసుకున్నాను,’ అన్నది ఆనందుడి భార్య. ఆనందుడికి పట్టరాని దుఃఖం కలిగింది. తనకు జీవి

తంలో డబ్బు దక్కించుకునే యోగం లేదని అతను తేల్చుకున్నాడు.

మరి కొద్దిరోజుల తర్వాత నందసు నందులు మళ్ళీ అక్కడికి వచ్చి జరిగిన సంగతి విన్నారు. ఆనందుడు ఎప్పటికన్న దరిద్రుడిగా కనిపించాడు. అతడు బట్టల చిరుగులు కూడా కుట్టుకోలేదు. కారణమేమంటే ఇంట్లో సూది కూడా లేదని చెప్పాడు.

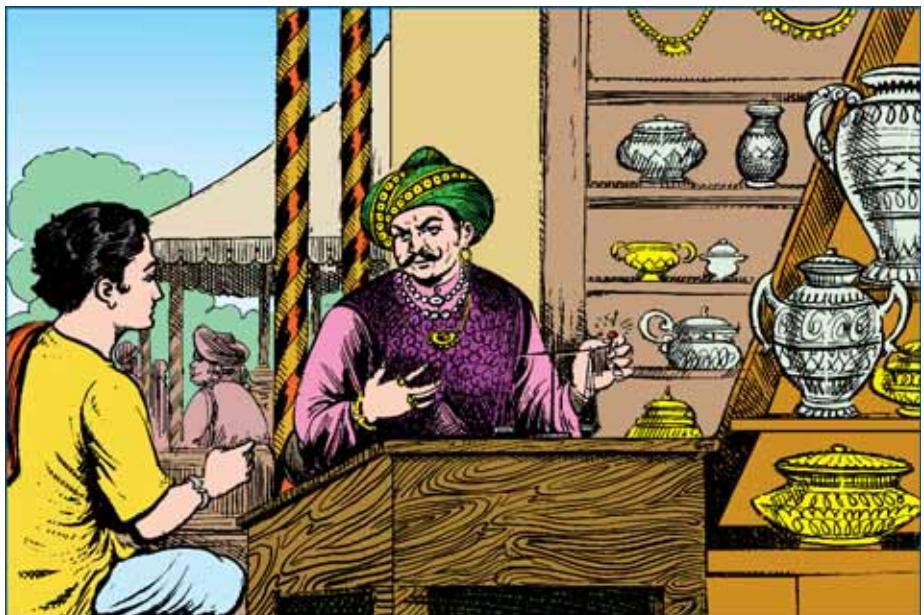
అప్పుడే బజారులో సూదుల పాట్లం కొన్న సునందుడు ఆనందుడికి ఒక సూది ఇచ్చి, ‘దీన్ని ఉపయోగించి నీ భార్య చేత చిరుగులు కుట్టించుకో!’ అన్నాడు. తరువాత నందసునందులు వెళ్ళిపోయారు.

ఆ రోజు రాత్రే పక్క ఇంటి బెస్తువాడి భార్య ఆనందుడి భార్యవద్దకు వచ్చి, ‘అక్కా, మీ ఇంట్లో సూది ఉంటే కాస్తు ఇస్తువా? రెపు ఉదయమే మావాళ్లు వలులు పట్టుకుని చేపలు పట్టబోతున్నారు. వల బాగు చేసుకోవాలి. వలలో మొదట పడిన చేపలు మీకిస్తాంలే!’ అన్నది.

ఆనందుడి భార్య ఆమెకు ఇంట్లో ఉన్న సూది అరువు ఇచ్చింది. మర్మాడు సాయంకాలం చేపలతో తిరిగి వచ్చిన బెస్తువాడు ఆనందుడి ఇంటికి ఒక పెద్ద చేపను పంపాడు. కూర వండుదామని ఆనందుడి భార్య ఆ చేపను కోససరికి అందులో ఒక పెద్ద గాజుముద్దలాటిది దోరికింది. ఆ గాజుముద్దతో ఆనందుడి పిల్లలు వీధిలో ఆడుతుండగా చూసిన

నగల వర్తకుడు ఉన్నప్పళాన ఆనందుడి దగ్గరికి వచ్చి, ‘ఆ గాజుముక్క నాకు అమ్ముతావా, ఆనందయ్యా? నూరు మాడలిస్తాను!’ అని అడిగాడు.

అది చాలా విలువైన గాజుపెంక అయి ఉండాలని అనుమానం తగిలి ఆనందుడు దానిని అమ్ముందుకు నిరాకరించాడు. ఆరోజే దానిని నగరానికి పట్టుకుపోయి రత్నాల వర్తకులకు చూపించాడు. నిజానికి అదోక అమూల్యమైన వజ్జం. దానిని పెద్ద వర్తకుడు ఇర్రవైవేల మాడలిచ్చి కొనుక్కున్నాడు. ఆ ధనంతో ఆనందుడు ఇళ్లూ, దొడ్లూ కొన్నాడు. తాళ్ల పేనటానికి కర్రలతో యంత్రాలు చేయించాడు, తాళ్లపరిశ్రమ ఏర్పాటు చేశాడు, ధనికుడైనాడు.

ఆనందుడు అక్షాత్తుగా ధనికుడైన వార్త తెలియగానే అతని మిత్రులు నందసునందులు అతనిని చూడవ చ్చారు.

‘నేనిచ్చిన డబ్బు పెట్టుబడి పెట్టి నీవ ధనికుడవయావు. అవునా?’ అన్నాడు నందుడు. ఆనందుడు జరిగినదంతా పూసగుచ్చినట్టు మిత్రులకు చెప్పాడు.

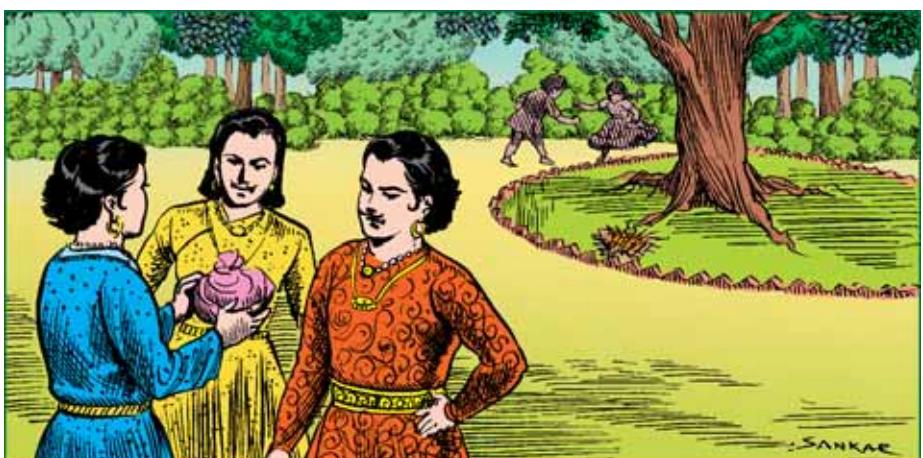
‘కాలం కలిసి వచ్చేసరికి నేనిచ్చిన సూదితోనే ఆనందుడు ధనం సంపాదించాడు, చూశావా?’ అన్నాడు సునందుడు. ఈసారి నందుడికి నమ్మకం కలగలేదు. ఆనందుడు తన ధనంతోనే ధనికుడై, ఆ సంగతి క్షీపుచ్ఛటానికి అబద్ధమాడుతున్నాడనుకున్నాడు.

మిత్రులు ముగ్గురూ కలిసి ఆనందుడు కొత్తగా కట్టించిన ఇల్లూ, వెనక ఉన్న దోఢీ చూడటానికి బయలు దేరారు. వారు దొడ్డెకి వెళ్లేసరికి ఆనందుడి

పిల్లలు ఒక చెట్టు ఎక్కి దానిమీద ఉన్న పక్కిగూడు కింద పడేశారు. అందులో ఆనందుడి తలపాగా కనిపించింది. దాని చెంగున మూటకట్టి ఉన్న నూట తొంబై మాడలూ దొరికాయి.

వారక్కడినుండి బయలుదేరి గొడ్డసావిడికి వచ్చారు. అదే సమయంలో బజారు నుంచి నౌకరు ఒకడు తవుడు తట్టు కొని తెచ్చాడు. వాడు దానిలోనుంచి తవుడు తీసి కుడితిలో పోస్తాండగా బంగారు మాడలు కొన్ని వాడి చేతిలోకి వచ్చాయి. తట్టు బోర్డించి చూసేసరికి ఆనందుడు రెండవసారి పోగొట్టుకున్న నూట తొంబై మాడలూ కూడా దొరికాయి!

ఇది చూడగానే నందుడికి ఆనందుడి మాటలలో నమ్మకం కుదిరింది. సునందుడు చెప్పేనట్టు కలిసివస్తే ఐశ్వర్యం రావటానికి కుట్టుసూది అయినా చాలునని నందుడు గ్రహించాడు.

రైతే రాజు

రంగస్వామిది వ్యవసాయ కుటుంబం. పిత్రార్థితంగా వచ్చిన పదెకరాల పాలం సాగు చేసుకుంటూ జీవనం సాగిస్తుండేవాడు. ఇప్పుడు సమస్య వచ్చిపడింది. ఎదుగుతున్న పిల్లలు మంచి చదువు కోసం పట్టుం పోదా మని ఒత్తిడి చేస్తున్నారు. అందుకు భార్య సుగుణ కూడా వత్తాసు పలికింది.

సేద్యంపై మమకారం విడిచిపెట్టుకోలేక పిల్లల కోరిక కాదనలేక మధునపడుతుండే వాడు. చివరకు మంచి సలహా కోసం బాల్య మిత్రుడు తోటి రెతు సుబ్బాజును కలవడానికి బయలుదేరాడు.

రంగస్వామిని సుబ్బాజు సాదరంగా ఆహ్వానించాడు. అతడిని కూర్చుండబెట్టి వంటగదికి వెళ్లి ఓ లోటాతో మజ్జిగను తెచ్చి రంగస్వామికి ఇచ్చాడు. రంగస్వామి మజ్జిగతాగి “ఇంట్లో ఎవరూ కనిపించడం లేదు. చుట్టూలింటికి వెళ్లారా?” అడిగాడు.

“చదువుల కోసం పట్టుం వెళ్లారు?” సమాధానమిచ్చాడు సుబ్బాజు.

“పిల్లలంటే చదువుల కోసం వెళ్లారు. మరి నీ భార్య?” ప్రశంచాడు రంగస్వామి.

“పట్టుంలో పిల్లలకు తోడుగా పంపించాను. పాడి, పంటను విడిచిపెట్టుకోలేక నేను ఇక్కడ ఒంటరిగా ఉంటున్నాను” అన్నాడు సుబ్బాజు.

“నేను సలహా కోసం వచ్చాను. యథర్థాన్ని చూశాను. ఒంటరిగా వ్యవసాయం చేయగలమా?” అడిగాడు రంగస్వామి. “నీ పిల్లలు పట్టుం చదువుల కోసం పట్టు బడుతున్నారా?” అడిగాడు సుబ్బాజు.

“అవను. ఈ మధ్య సమయానికి విత్తనాలు దొరకక పడ్డ అవస్థలు. దున్నడానికి, ఉడుపులకు, కోతలకు కూలీలు పెడుతున్న పాట్లు అన్ని చూసి సేద్యం కన్నా చదువుకోని ఉద్యోగం సంపాదించుకోవడమే మంచిదన్న

అభిప్రాయానికి వచ్చారు. వారు అందుకే పట్టం చదువుకు సిద్ధమయ్యారు. నీసలహా కోసం వచ్చాను” చెప్పాడు రంగస్వామి.

“చదువులు ఉండాలి కాని, వ్యవసాయాన్ని నిర్లక్ష్యం చేసే జీవి మనుగడే కష్టం. అందుకోసమే అక్కడ వాళ్ళని చదివిస్తున్నాను. ఇక్కడనేనుండి వ్యవసాయం చూసుకుంటున్నాను” చెప్పాడు సుబ్బరాజు.

ఇంతలో పొరుగింటి నుండి పోలిరాజు వచ్చాడు. “మాశావ అన్నా! రెతులు అన్నీ కష్టాలే! కిందటేడు పండిన పంటను దాచి ఉంచాను. ఈ రోజు వరకు స్వర్న ధరపలక లేదు సరికదా! దాచి ఉంచినందుకు ఎలుకలు చేరి పండికొన్నుల్లా తయారయ్యాయి. ఈ నష్టంలో కొంత ధాన్యం కరిగిపోయింది. మన సమస్యలకు ఎవరూ స్పుందించరు. తెనే ప్రజలకు మన కష్టాలు అవసరం లేదు. పాలించే ప్రభువుకు కూడా మనమంటే చిన్నచూపే” అంటూ కష్టాలను ఏకరువు పెట్టాడు.

“ఊరుకో అన్నా! మనకు మంచి రోజులు వస్తాయి. అలా నిరాశ పడకూడదు. మనం మహారాజులకే తిండి పెట్టే మహారాజులం. మనం లేకపోతే ప్రపంచానికి మెతుకు కూడా పుట్టదు” సముదాయించాడు సుబ్బరాజు.

“అన్నా! రేపు ఈ ధాన్యం అమ్మునా అప్పులు తీరపు, అందుకే భూమి అమ్ము అప్పులన్నీ తీర్చి పట్టంలో కూలీ, నాలీ చేసుకోవాలన్నిస్తుంది” అన్నాడు పోలిరాజు.

“నీది సరైన నిర్ణయం కాదేమో. ప్రజలు, ప్రభువు మీద కోపంతో భూమిని దూరం చేసుకోవడం తెలివితక్కువతనం. ధాన్యానికి సరైన ధర వచ్చేవరకు పోరాటం చేసే ఫలితం ఉంటుంది. నీ వెనుక మేమంతా ఉన్నాం.

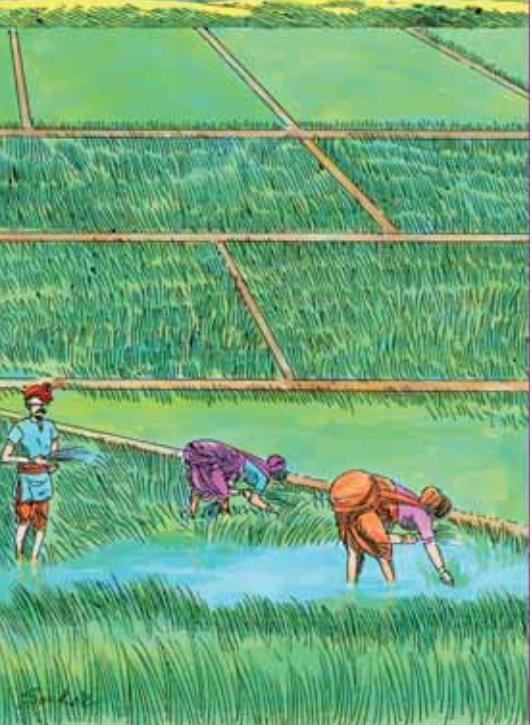

ఊరకే అధైర్యపడకు” అంటూ ధైర్యాన్ని నూరిపోసాడు సుబ్బరాజు.

“సుబ్బన్నా! ఈ తరం పిల్లలంతా ఉద్యోగ వ్యామోహంలో వ్యవసాయాన్ని నామోహిగా చూస్తున్నారు. ఇది కూడా తిండిపెట్టే ఉద్యోగ మేనని వారు గ్రహించకుంటున్నారు. ఈ మధ్య కాలంలో వ్యవసాయం కష్టానష్టాలు చూస్తుంటే పిల్లలు తీసుకొనే నిర్ణయమే సబబనిపిస్తుంది” తన మనసులో మాటను బయటపెట్టాడు రంగస్వామి.

అందరూ చేరి వ్యవసాయంలో కష్టాలు చెప్పుకోవడంతో సుబ్బరాజు బాధపడ్డాడు. రైతును రాజుగా చూసే రోజు రావాలని మన సులో అనుకొని పరిష్కారం కోసం ఆలోచన చేయడం మొదలు పెట్టాడు.

“మితులారా! కష్టాలు, నష్టాలు అనుకుంటూ మధ్యనపడితే అవి పదిరెట్లు పెరుగు

తూనే ఉంటాయి. వాటిని ధైర్యంగా ఎదు రౌంటే ఒక్కొక్కటిగా దూరమవుతాయి. ఓర్చు ఉంటే ఎంతటి సమస్యనైనా పరిష్కరించవచ్చు. నేనోక పథకం ఆలోచించాను. దాంతో మనకు పూర్వ వైభవం వస్తుంది. దానికి మీ సహకారం కావాలి. నేను చేయబోయే పాదయాత్రకు తోడు రావాలి. ప్రతి రైతును కలవాలి” అంటూ తన పథకాన్ని అందరికి రహస్యంగా చెప్పాడు సుబ్బరాజు. అందరూ అంగీకరించారు.

అనుకున్న ప్రకారం అందరూ తమ పనులను వాయిదా వేసుకొని ఓర్చుతో సుబ్బరాజు వెంట పాదయాత్రకు వెళ్లారు. రాజ్యమంతా తిరిగారు. ప్రతి రైతును కలిశారు.

కొన్నాళ్కు వర్షకాలం వచ్చింది. అందరూ పంటలు వేసారు. ఆరుమాసాల్లో పంటలు చేతికి వచ్చాయి. ఆ సంవత్సరం పండిన పంటలు గురించి రాజు ఆరా తీశాడు.

ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి గణనీయంగా పడిపోయిందని నివేదికలు వచ్చాయి. ఆహార భద్రత లేని రాజ్యంలో ప్రజలు ఉండడానికి ఇష్టపడు. ప్రజలంతా వలసలు వెళ్లిపోతే రాజ్యాభివృద్ధి ఒక్కసారిగా కుంటుపడిపోతుందని ఊహించిన రాజు రైతులతో ప్రత్యేక సమావేశానికి ఏర్పాట్లు చేశాడు. భూమిని సాగు చేయకుండా ఎందుకు ఎండబెట్టారని రాజు రైతుల్ని ప్రశ్నించారు.

“రాజ్యంలో ఆహార ధాన్యాల దిగుబడి తగ్గిపోయింది. వర్షాలు కురిసాయి. ప్రభుత్వపరంగా అన్ని వసతులు కల్పించాం అయితే మీరు మటుకు మీ కుటుంబాలకు సరిపోయే ధాన్యాన్ని పండించుకుని మిగతా భూమిని సాగు చేయకుండా విడిచిపెట్టారు. మీ వలన రాజ్యంలో ఆహార ధాన్యాల కొరత ఏర్పడింది. ప్రజలు ఏమి తిని బ్రతుకుతార నుకుంటున్నారు? అందరూ కలసి కష్టపడి తేనే దేశాభివృద్ధి జరుగుతుంది. మిమ్మల్ని దేశదోహం నేరం కింద ఖైదు చేయించినా తప్పులేదు” ఆవేశంగా అన్నాడు రాజు.

“ప్రభు! ఈ సమయంలో ఆవేశపడే కన్నా ఆలోచన చేయడం మంచిది. ఇలా రైతులు ఎందుకు చేశారో అడిగారా?” ధైర్యంగా ప్రశ్నించాడు సుబ్బరాజు.

అప్పుడు రాజు ఆలోచనలో పడ్డాడు “మేలు చేసిన ప్రభుత్వంపై కళ సాధించాల నుకుంటున్నారా?” అంటూ ఒక మెట్టు కిందకు దిగాడు.

“ఎదుటి వాడికి చేసిన సాయమే వ్యవసాయం. మా కష్టానికి తగ్గ ఫలితం ఉన్నా, లేకపోయినా ఎదుటివారికి తిండి గింజలు అందించడమే మాకు తెలుసు. సాయం చేసే

చేతులకు కళ సాధింపులు తెలియవు. రైతు రాజ్యానికి శ్రీరామరక్. అటువంటి రైతును నిర్దక్ష్యం చేస్తున్నారు. అభివృద్ధి అంటూ అన్ని రంగాలను ప్రోత్సహిస్తున్నారు. ఒక్క వ్యవసాయ రంగాన్ని తప్ప. అందుకే సమాజానికి రైతంటే చిన్నచూపు ఏర్పడింది.

చివరికి మాపిల్లల పెట్టిఉన్నకు కూడా ఈ వ్యవసాయమే అడ్డంకిగా నిలుస్తుంది. మాకే విలువ లేనప్పుడు మేము ఎవరి గురించి కష్టపడాలి? మేమంటే ఏమిటో తెలియ జేయడానికి ప్రతి రైతు కూడా తమ కుటుంబాలకు సరిపోయే ఆహారధాన్యాలు మాత్రమే పండించి నిరసన తెలియజేశారు” అంటూ ఎవరించాడు సుబ్బారాజు.

“సమాజంలో రైతు స్థానాన్ని పదిలపరచ వల్సిన అవసరం గుర్తించాను. ఇంతవరకు జిరిగిన అనాలోచిత నిర్ణయాలను ఉపసంహరించుకుంటాను. రైతు కన్నెర జేస్తే ఎంత నష్టమో ఇప్పుడు తెలుసుకున్నాను. తిండి గింజలుంటేనే ప్రజలంతా బాగుంటారు. మీరు బాగుంటేనే ప్రజలకు తిండిగింజలు చేరుతాయి. ఇక నుండి ఉద్దోగి మాదిరి ప్రతి

రైతుకు ప్రోత్సాహక జీతం ఇచ్చే చట్టాన్ని రూపొందిస్తాను. రైతులు పండించే ప్రతి ధాన్యం గింజ ప్రభుత్వమే కొనుగోలు చేసేందుకు చర్యలు తీసుకుంటాను ఇక రైతే రాజు” అని ప్రకటించాడు రాజు.

సుబ్బారాజు నిరసన పథకం ఫలించినందుకు రైతులంతా సంతోషంతో జెజేలు పలికారు. కలసికట్టుగా ఉండి బుర్పుతో వ్యవహారించినందుకే వ్యవసాయం పండుగైందని తెలుసుకున్నారు. రైతుల సమస్యలు ఒక్కటోక్కటిగా పరిష్కారం కావడం మొదలైంది.

భారతీయ ఆర్థిక వ్యవస్థలో వ్యవసాయానికి గారవం లేదు. అంధ్రప్రదేశ్‌లోని తీరప్రాంత రైతులు ఒక పూర్తి పంట కాలంలో లక్ష్లాది ఎకరాల్లో పంటలు వేయకుండా సెలవు ప్రకటించారు. విత్తనాలు, ఎరువులు పంపిణీ చేయకపోవడం. దళారుల జోక్కుం పంటలకు గిట్టుబాటు ధరలలేమి, పెరిగిన సేద్యపు ఖర్చులు వీటికి కారణం. విసిగోయిన రైతులు తాము జక్కంగా నిలబడి పంటలకు విరామం ప్రకటించారు. ప్రభుత్వం వారితో చర్చలకు దిగినపుట్టికీ పంటలు వేసే అదును తప్పిపోయింది. ఈ విషాద పరిస్థితికి చలించిపోయిన నేపథ్యంలో ఈ కథ పుట్టింది.

ప్రత్యక్షాష్యం

ఒకనాడు కొందరు ఒకవోట చేరి తమ మిత్రుడు, మరొకడి మంచిచెడ్డలను గురించి ముచ్చటించుకుంటున్నారు.

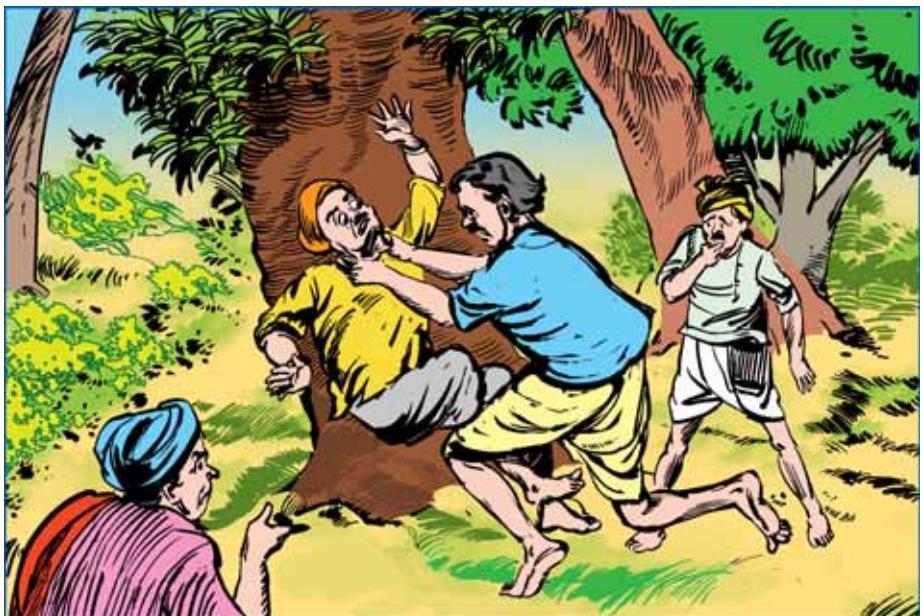
చాలామంది అతని మంచిగుణాలను గురించి పాగిడిన మీదట ఒక మిత్రుడు, ‘మనవాడు అన్నివిధాలా మంచివాడే, సందేహం లేదు. వాడికి రెండే అవలక్షణాలున్నాయి!’ అన్నాడు.

‘ఏమిటవి?’ అని అడిగారు మిగిలినవాళ్లు.

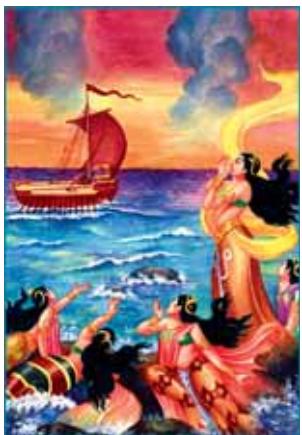
‘ఒకటి దురాగ్రహమూ, రెండు దుస్సహసమూమూ!’ అన్నాడు మిత్రుడు.

అప్పుడే అక్కడికి వస్తున్న అ వ్యక్తి తనను గురించి ఈ విమర్శ వింటూనే గబాగబా వచ్చి విమర్శించిన వాడి గొంతు పట్టుకుని, ‘బుర్రతక్కువ వెధవా! నాకు దురాగ్రహమంటావా? గొంతు పిసికిపారేస్తాను! ఏమిటనుకున్నావో?’ అని చంపబోయినంత పనిచేశాడు.

మిగిలిన స్నేహితులు అతడిని విడిపించి, ‘నీకు దురాగ్రహమూ, దుస్సహసమూ ఉన్నట్లు నువ్వే రుజువుచేసుకున్నావులే!’ అని హాళన చేశారు.

అట్లమీది బోమ్మె

డిసెంబర్ సంచికలో మీరు చూస్తున్న ఈ అద్భుతమైన వహ్నిత్రం యులిసెన్ సాహసగాథల ప్రామాణికసీరియల్ కోసం వేసిన కళాచిత్రాలలోనివి. చందులు ప్రియతము చిత్రకారులు శ్రీ చిత్రా వేసిన చిత్రమిది.

కంప్యూటర్ యుగం ఉనికిలో లేని కాలంలో చిత్రా గారు ఈ చిత్రంలో వేసిన నీలి, అరుణ వర్ష చ్ఛాయలు ఈ కథ గాథతను పరిచయం చేయడమే కాదు.. కథా నాయకుడు యులెసిన్ ఎదుర్కొంటున్న ప్రమాద తీవ్రత స్థాయిని కూడా పరమాద్యుత రీతిలో వివరిస్తున్నాయి. కథ, చిత్రం ఇందులో ఎంత బాగా జమిడిపోయాయంటే, ఈ రెండూ పరస్పరం సౌందర్యాత్మకంగా ప్రశంసించుకుంటున్నట్లు కనిపిస్తున్నాయి.

ఈ సీరియల్ చందులులో 1957-58లో ప్రచురించబడింది. “సిరెన్ పిలుపు”ను ప్రతిబింబిస్తున్న ఈ చిత్ర దృశ్యం గ్రీకు గాథలోని ఒక దృశ్యం. ఈ కథలో కథానాయకుడు యులెసిన్ ఇంటిపై బెంగ పెట్టుకుని ఉంటాడు. అతడిని ప్రేమించిన మంత్రగత్త సిరెన్ అతడిని విముక్తి చేయాలని నిశ్చయించుకుంటుంది. తిరుగుప్రయాణంలో అతడు ఎదుర్కొనే ప్రమాదాలను గురించి ఆమె అతడిని హాచ్చరిస్తుంది.

సిరెన్ మహాళలు అతీత శక్తులు కలిగిన ప్రమాదకర వ్యక్తులు. వీళ్లు ప్రజలు తమ ద్వ్యాపానికి వచ్చేలా ఆక్రూస్తారు. వారు పాడే పాటను వినే ఏ వ్యక్తి అయినా ప్రతిఘుటన అనేది లేకుండా ద్వీపంలోకి అడుగెడతారు. ఆక్రూడినుంచి వెనుదిరగటం అసాధ్యం. అలాంటి వశికరణ శక్తుల నుంచి యులెసిన్, అతడి సిబ్బుంది ఎలా తప్పించుకుంటార నేడి కథను మలుపు తిప్పుతుంది. ఈ సందర్భాన్ని తెలిపే క్రమంలో ఈ ప్రత్యేక వర్ష చిత్రం రూపొందింది.

ఈ మంత్రశక్తులు జీవితంలో మనం ఎదుర్కొనే చెడుగుణాల లాంటివని మా బృంద సభ్యులలో ఒకరు ఇటీవలే వ్యాఖ్యానించారు. నిజంగానే చెడు అలవాట్లు మన జీవితం లోకి జోరబడుతున్నాయి. అవి మనను ఆక్రూంచి, మన మనస్సులను ఆక్రమిస్తున్నాయి. వీటిని ప్రతిఘుటించడానికి మనం నిత్య పోరాటం చేస్తుండాలి. యులిసెన్ లాగా మనం వీటిని ఎలా ప్రతిఘుటిస్తామన్నది మన స్వంత గాథే అవుతుంది మరి.

ఈ అద్భుత వర్షచిత్రాన్ని మీరు ఆస్వాదిస్తారని ఆశిస్తున్నాము. నూతన సంవత్సరం జనవరి మాసంలో మీ అందరికోసం మరొక అద్యుత ముఖచిత్రాన్ని తీసుకురాబోతున్నందుకు సంతోషిస్తున్నాము.

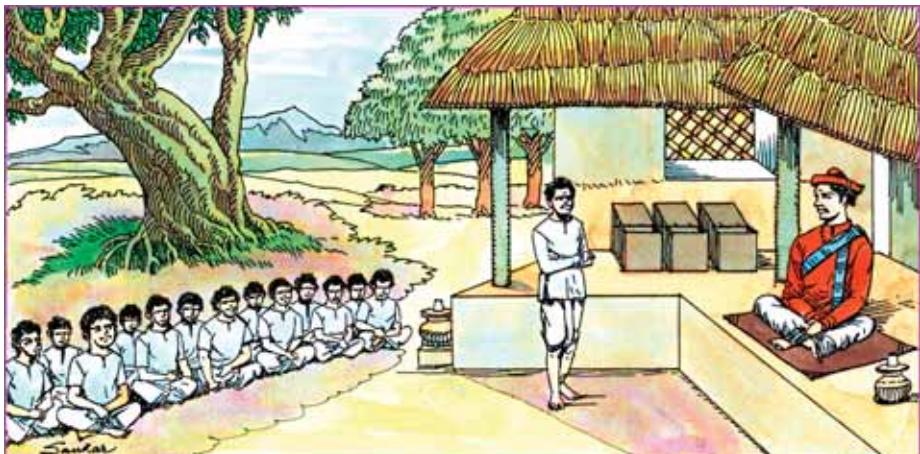
- సౌమా భరద్వాజ్

నిజమైన నిధి

కంచిపేట గ్రామంలో కబీరుదాసు అనే గురువు వద్ద కొంతమంది శిష్యులు విద్యాభ్యాసం చేస్తుండేవారు. ఒకరోజు గురువుగారు శిష్యగణాన్ని పిలిచి వారికెదురుగా ఆహారం, ఉద్యోగం, విద్య అనే చీటీలు గల మూడు పెట్టెల్లి ఉండాడు. ఆయి పెట్టెల్లోంచి తలా ఒక చీటీ తీసుకొమ్మని ఆడించాడు. శిష్యులందరూ పెట్టెల చుట్టూ మూగి తమకు నచ్చిన చీటీలు తీసుకున్నారు. కబీరుదాసు శిష్యులందరీ చీటీలవారీగా మూడు జట్లుగా విడివడమని చెప్పాడు. ‘ఆహారం’ జట్లులో అధికంగానూ, ‘ఉద్యోగం’ జట్లులో అంతకంటే కొద్దిగా తక్కువ మంది ఉండగా చిత్రంగా ‘విద్య’ జట్లులో మేధాంశుడు ఒక్కడే ఉండటం గమనించాడు.

మేధాంశునితో ‘విద్య’ని ఎన్నుకోవడానికి కారణం అడగ్గా అతడు “మీలో ‘ఆహారం’ ఎన్నుకున్న వారికికేవలం ఆహారం మాత్రమే దొరుకుతుంది. ‘ఉద్యోగం’ ఎంపికచేసుకున్నవారికి కొలువు తద్వారా ఆహారం దొరుకుతాయి. కానీ ‘విద్య’ ద్వారా నాకు ఉద్యోగం, తత్వాల్యంగా ఆహారమూ ఇలా మూడుగా లభించే అవకాశముంటుంది,” అని చెప్పాడు.

ఈ సమాధానంతో సంతృప్తి చెందిన కబీరుదాసు తత్తిమా శిష్యులన్నదేశించి, ‘చిత్తశుద్ధి లేని విద్యాభ్యాసం ఎందుకూ పనికిరాదు. విద్య కోసం వచ్చిన మీరు తెలి ప్రాధ్యాన్యత విద్యకే ఇవ్వాలి. మిగిలినవన్నీ విద్యద్వారా సమకూరుతాయి. అంతెందుకు ఆ పెట్టెల వంక చూడండి. ‘ఆహారం’ అన్న పెట్టె చుట్టూ అథిక సంభ్యాకులు చేరడం వల్ల ఆ పెట్టె పూర్తిగా ఖాళీ అయి పోయి బాగా చిరిగింది. రెండో పెట్టె కూడా అందుకు తీసిపోని విధంగా ఉంది. ఇక ఎన్నటికీ తరగని నిధి వంటి ‘విద్య’ అన్న పెట్టెమాత్రం నిండుగా ఉంది. ఆహారం తిన్నాడని త్వరగా అరిగిపోతుంది. ఉద్యోగం మీలో జవసత్యాలున్నంతవరకే నిర్వర్తించగలుగుతారు. కానీ నేర్చుకున్న విద్య మాత్రం మనతో పాటు చివరికంటా మిగిలిపోతుంది. అందుకే ‘విద్యాయే నిజమైన విత్తము’ అంటూ శిష్యులకు కనువిప్పు కలిగించాడు. - ఎం. మురళీమాహన్

శిథిలాలయం - 21

(శిథిముఖి కామాభ్య వగరం నుంచి, జాంగీలా లనే ఒక ఇఘ్న్యజాతివాడై దారి చూపేందుకు వెంటబెట్టుకుని [బ్రహ్మాపుత్రా నదీలో] యలకు బయలుదేరాడు. వాళ్ళు ఒక మహారజ్యాంలో ఉండగా జాంగీలాను కొండ చిలువ పట్టుకున్నది. శిథిముఖి దాన్ని చంపాడు. అది చూసిన అఫోరీలనే స్వాసులు కొండరు అతడి మీదికి రాసాగారు. తరవాత --)

తన మీదికి వచ్చే అఫోరీలను చూసి శిథిముఖి, తనకు ఇక చావు తప్పదనుకు న్నాడు. వాళ్ళంత క్రూరులో తన తండ్రి చెప్పగా లోగడ అతడు విని ఉన్నాడు. కానీ, ఈ సమయంలో పారిషోవటం గాని, వాళ్ళను ప్రాణబిక్ష కోరటం గాని అవమాన కరంగా శిథిముఖికి తేచింది. చావు తప్పని సరి అయితే, వాళ్ళను ప్రతిష్ఠటించి పోరాడుతూ చావడమే మేలనుకున్నాడు.

శిథిముఖి ఇలా ఆలోచించి కత్తి పైకెత్తి పెద్ద గొంతుతో, ‘విక్రమకేసరీ! నువ్వు మన అంగరక్షకులతో తక్కణం ఇక్కణ్ణించి

పారిషో. నన్ను అఫోరీల దండు చుట్టు ముట్టుతున్నది. నా రక్షణకు వచ్చి నువ్వు అనవసరంగా చావటం ఎందుకు?’ అని కేక పెట్టాడు.

శిథిముఖి మాట ముగించే లోపలే, అఫోరీల్లో ఒకడు అతణ్ణి శూలంతో పొడప బోయాడు. శిథిముఖి దాని దెబ్బ తప్పని, ఆ అఫోరీని కత్తితో మెడమీద బలంగా కొట్టాడు. ‘వాడు, మహాకాళా!’ అని అరుస్తూ పక్కకు పడిపోయాడు. ఇంతలో అఫోరీల్లో ఒకడు, ‘ఆగండి! వాణ్ణి చంపకండి. వాడు విక్రమకేసరి

గురువు పేరు ఉచ్చారిస్తున్నాడు, 'అనికేక పెట్టాడు. ఆ సమయానికి అక్కడికి మరి నలుగురు అమోరీలు వచ్చారు. శిఖిముఖి కేక వింటూనే, పారిపొవటానికి మారుగా విక్రమేసరీ, అజితుడూ, వీరభద్రుడూ కత్తులు దూసి అతడి రక్షణకు పరిగెత్తుకు వచ్చారు.

అమోరీల్లోమొదట మాట్లాడిన వాడు చేతులు చాచి తన వాళ్ళను కొంచెం వెనక్కు పొమ్మని చెప్పి, శిఖిముఖితో, 'మీ కత్తులూ, ఈటెలూ వంటివి మా అమోరీల ముందు ఎందుకూ కొరగావు. నేను నా అనుచరుల్ని వెనక్కు పొమ్మన్నది, మీకు భయపడి కాదు. ఇంతకు ముందు నువ్వు విక్రమేసరి గురువు పేరు తలిచావు. అంతే

కాకుండా ఆయన్ని పారిపొమ్మన్నావు. ఇది చాలా వింతగా ఉన్నది! ఎవరిని నువ్వు? ఆ విక్రమేసరి గురువు ఎక్కడ?' అని ప్రశ్నించాడు.

శిఖిముఖికి ఆ ప్రశ్నతో పరిస్థితి చాలా వరకు అర్థమైపోయింది. తాత విక్రమేసరి చాలాకాలం పాటు అమోరీలు ఉండే ప్రాంతాన నివసించినట్టు, అతడు వదిలి పోయిన తాళవత్రాల ద్వారా తెలుస్తున్నది. తను కేక పెట్టి పారిపొమ్మన్నది, ఆ విక్రమేసరి వీళ్లనుకుంటున్నారు.

విక్రమేసరి తన సమీపానికి రాగానే, శిఖిముఖి అతణ్ణి తనను ప్రశ్నించిన అమోరీకీ చూపుతూ, 'ఇతడే విక్రమేసరి! ఈయన తాతగారైన విక్రమేసరి మహారాజు కొన్నేళ్ల క్రితం ఈ ప్రాంతాలకే వచ్చారు. ఆయన ఏమైనదీ తెలియలేదు. ఆయన్ని వెతికేందుకే మేము శూర్సేన దేశం నుంచి బయలుదేరి ఈ ప్రదేశానికి వచ్చాం,' అన్నాడు.

శిఖిముఖిని ప్రశ్నించిన అమోరీ తతిమ్మా వాళ్లకు నాయకుడు. అతడు శిఖిముఖి ఇచ్చిన జవాబు వింటూనే, విక్రమేసరి ముందుకు వచ్చి వంగి నమస్కరించి, 'విక్రమేసరి గురువు పోలికలన్నీ నీలో ఉన్నది. ఆయన మా అమోరీలకు ఆపద సమయాల్లో సలహాలిచ్చి, దీర్ఘ రోగాలను మూలికా చికిత్సతో నయం చేసీ ఎంతగానో సాయపడ్డాడు. ఆయన రుణం తీర్చుకోలే

నిది. కాని....' అంటూ శిఖిముఖి ముఖం లోకి గుచ్ఛిగుచ్ఛి చూస్తూ, 'ఇతడు చెప్పేది నాకేం అర్థం కావడం లేదు. విక్రమకేసరి గురువు ఇంకా బతికుంటాడని మీరెం దుకు భావించారు? ఒకవేళ ఆయన బతికే ఉంటే మీ దేశానికి ఎప్పుడో తిరిగి వచ్చే వాడు కదా?' అన్నాడు.

'ఆయన ఇంకా సజీవుడే అన్న కొన్ని వదంతులు మేం విన్నాం. బ్రహ్మపుత్రానదీ లోయల్లోని ఒకానోక శిధిలాలయ ప్రాంతానికి ఆయన వెళ్లినట్టూ, తరవాత ఆయన జాడ తెలియకుండా పోయినట్టూ, మాకు లభించిన తాళపత్రాల ద్వారా మేఘు ఊహించాం,' అన్నాడు శిఖిముఖి.

'మీ ఊహా స్వరైనదే. విక్రమకేసరి గురువు ఇభ్యుజాతి వాళ్ల నివసించే లోయ ప్రాంతాలకు వెళ్లాడు. తరువాత ఆయన జాడ మాకు తెలియలేదు. ఇభ్యులు ఆయన్ని చంపి ఉంటారని మేం అనుకోం. ఆ ప్రాంతాల ఆయన ఏదో భయంకర వ్యాధికి గురై మరణించి ఉంటాడని మానమ్మకం' అన్నాడు అఫోరీల నాయకుడు.

'అదేదో ఇదమిద్దంగా తేల్చుకోదలి చాము. కాని, మాకు ఒకానోక పూజారి నుంచే కాక, మీ అఫోరీలనుంచి కూడా ప్రమాదాలు తప్పనట్టున్నవి' అన్నాడు శిఖిముఖి.

ఆ మాటకు అఫోరీల నాయకుడు నవ్వి, 'మావాళ నుంచి మీకు ఎలాంటి

హోనీ కలగకుండా, ఇదిగో ఈ రుద్రాక్షల దండ నీ ముంజేతికి కడుతున్నాను. ఆ పూజారి సంగతి నాకు తెలియదు. మీ జాగ్రత్తలో మీరుండండి. మీ దేశానికి తిరిగి పోయేలోపల మిమ్మల్ని ఈ మహారణ్యాల్లో ఎక్కుడో ఒకసారి మేం తప్పక కలుసుకుంటాం. నాపేరు ఫోరచిత్తుడు,' అని చెప్పి, శిఖిముఖి చేతికి రుద్రాక్షల దండ కట్టి, చావుబతుకుల్లో ఉన్న తమ అనుచరుణ్ణి తన వాళ్ల చేత పట్టించుకుని అఫోరీల నాయకుడు వెళ్లిపోయాడు.

శిఖిముఖి తామంతా దిగినచెట్టు కిందికి వచ్చాడు. అజిత, వీరభద్రులు వంటపనిలో నిమగ్నులయారు. శిఖిముఖి, విక్రమ కేసరిని దూరంగా తీసుకుపోయి, జాంగ్

చేశారు. ఆ సరికి జాంగీలా ఒళ్లునొప్పులు పోయి, మామూలుగా నడవసాగాడు. చెట్టు కింద శిఖిముఖీ, విక్రమకేసరీ తన వెంట తెచ్చిన నారుట్టాలతో చిన్న గుడారం వేసుకుని, దానిలో పడుకున్నాడు. అజి తుడూ, వీరభద్రుడూ, జాంగీలా కంచర గాడిదలకు మేత వేసి, తాము దిగిన చోటుకు చుట్టూ అక్కడక్కడా నెగళ్లు వెలిగించారు. అప్పటికే జాము పొద్దు పోవడంతో తతిమ్య, మూడు జాముల రాత్రిలోనూ, జాము కొకరు చోప్పున మేలుగైని ఉండి, కాపలా కాయటానికి ఏర్పాట్లు చేసుకున్నారు.

మొట్టమొదటటి కాపలా వంతు అజితు డిది, అతడు నెగళ్లు ఆరిపోకుండా మధ్య మధ్య వాటి మీద ఎండుపుల్లలు వేస్తూ, చుట్టూ వున్న చీకట్లో నుంచి ఏవైనా మృగాలు గాని, శత్రువులు గాని వస్తున్నా రేమా కనిపెట్టేందుకు గుచ్ఛి గుచ్ఛి మాడ సాగాడు. ఆ జాము కాలమూ ఎలాంటి దుర్ఘటనా లేకుండా గడిచిపోయింది. దూరంగా అరణ్యంలో పులి అరుపూ, సక్క కూతలూ మాత్రం అజితుడు విన్నాడు. మధ్యమధ్య ఏదో ఈలలాంటి ధ్వని కూడా అతడి చెవుల బడింది. బహుశా అది వెదురు పొదల్లో గాలి చేసే శబ్దం అయి ఉంటుందనుకున్నాడతను.

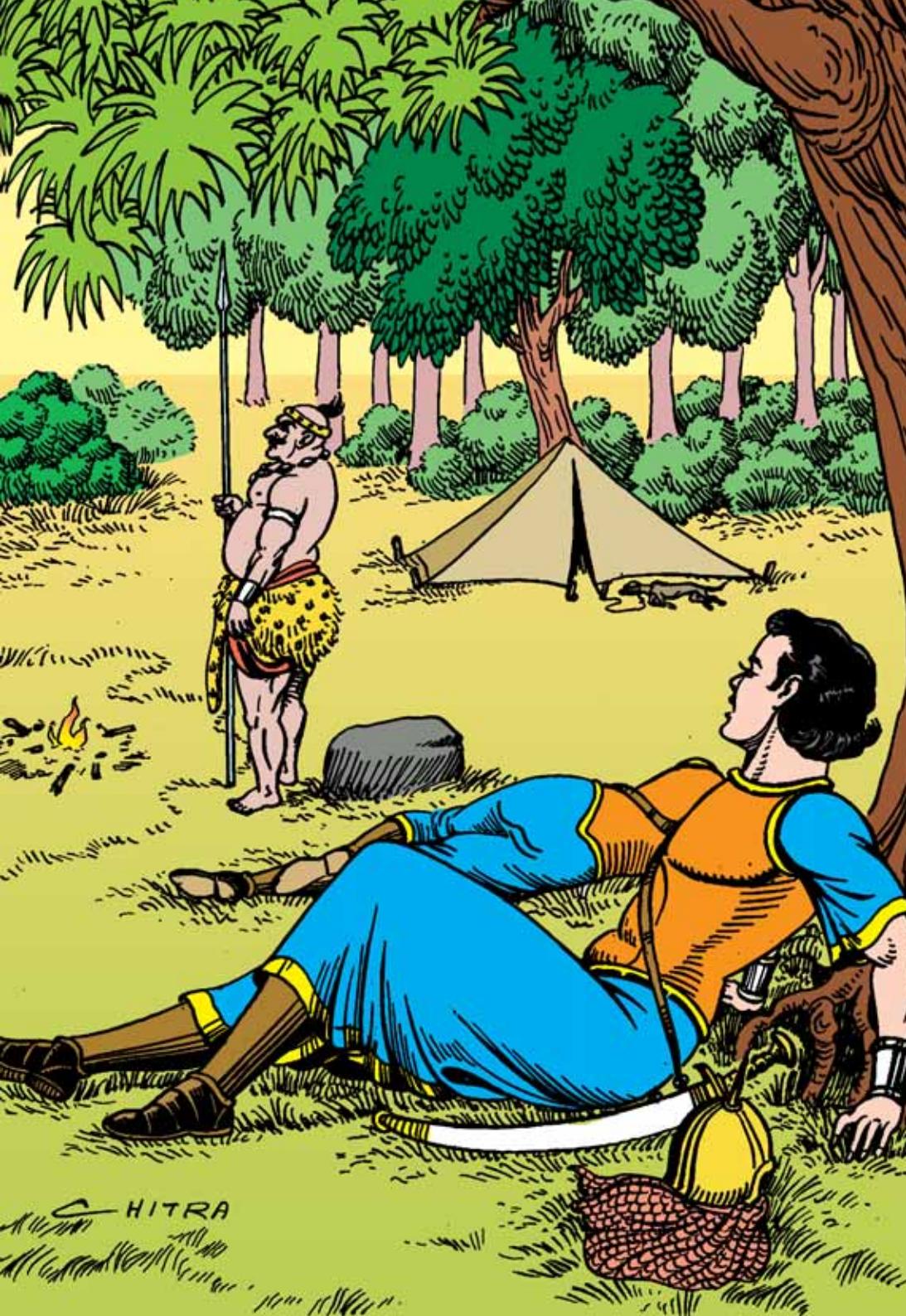
అజితుడివంతు అయిపోగానే, జాంగీలా కాపలాకు పూనుకున్నాడు. అజితుడు చందమామ

లాను కొండ చిలువ పట్టుకునే ముందు, తాను చెట్టు చాటున ఎవరో మాట్లాడుతున్న శబ్దం విన్న సంగతి చెప్పాడు.

‘జాంగీలాను ప్రశ్నించి నిజం తెలుసు కోవచ్చ కదా?’ అన్నాడు విక్రమకేసరి.

‘వాడు మనకు తెలియకుండా మరె వరితోనే చెట్ల చాటున మాట్లాడి ఉంటే మన ప్రశ్నలకు వాట్టించి నిజం బయటపడదు. ఒకవేళ నేనే పొరబడి ఉండవచ్చు. గాలికిచెట్ల ఆకులూ, చిరుకొమ్మలూ, చేసే శబ్దం కూడా ఒకోసారి ఎవరో గుసగుసలాడుతున్నట్లు ధ్వనించడం జరుగుతుంది. ఏమైనా మనం మరి కాస్త అప్రమత్తులుగా ఉండాలి’ అన్నాడు శిఖిముఖీ.

వంటపూర్వగానే అందరు భోజనాలు

HITRA

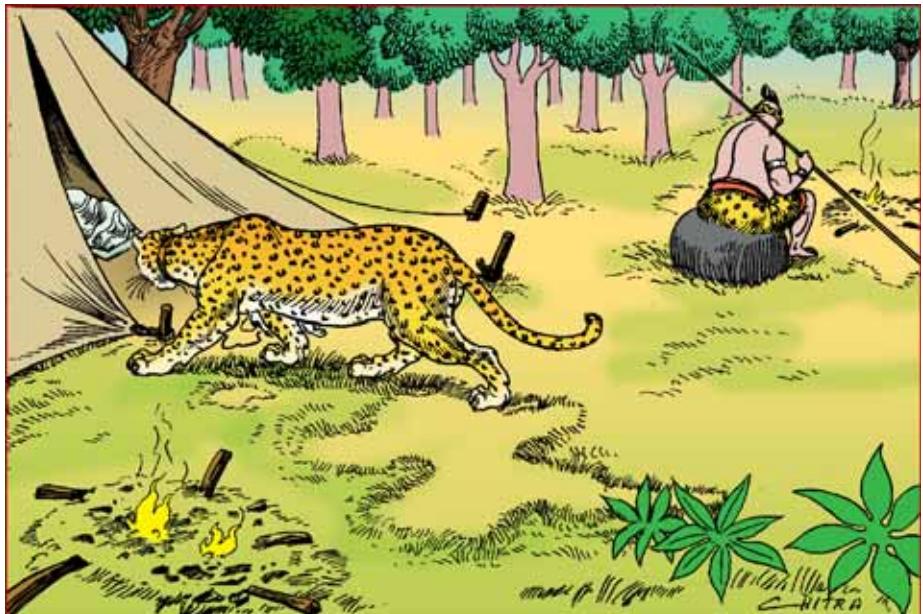
పోయి, వీరభద్రుడికి అంత ఎడంలో పడుకున్నాడు. కాని అతడికి నిద్ర సరిగా పట్టలేదు. అఫ్మారీల దాడి తరవాత అతడికి ఏ నిమిషాన ఎలాంటి ప్రమాదం వస్తుందో అన్న భయం పట్టుకున్నది.

కొద్ది కాలం గడిచింది. అజితుడు కొంచెం సేపు నిద్రతో జోగి, దూరాన్నంచి ఏదో క్రూరజంతువు అరుపు వినబడగానే మత్తుగా కట్టు తెరిచి చూశాడు. జాంగీలా నెగళ్ల పక్కగా నిలబడి అరణ్యంలోకి చూస్తున్నాడు. వాడు సరిగా కట్టేలు వేయ నందున నెగళ్లు క్రమంగా ఆరిపోతున్నవి.

అజితుడు లేచి వాళ్లి గట్టిగా కోప్పడ దామనుకున్నంతలో, చెట్ల చాటునుంచి సన్నని ఈల వినబడింది. ఆ వెంటనే జాంగీలా ఈటి భుజాన పెట్టుకుని కూర్చు

న్నాడు. ఏదో మోసం జరగబోతున్నదని అజితుడు అనుకుని నిశ్శబ్దంగా తల తిప్పి శిఖిముఖీ, విక్రమకేసరులు నిద్రపోతున్న గుడారం కేసి చూశాడు. ఆ సమయంలో అక్కడ కనిపించిన దృశ్యం అతణ్ణి నిలు వెల్లా కంపించేలా చేసింది.

చిరుతపులి ఒకటి గుడారాన్ని సమీ పించి, నేలను మూచుసి, గుడారం పట్టాల ఖాళీలోంచి లోపలికి తలపెట్టబోతున్నది. ఇంత జరుగుతుంటే ఎరగండు ఏం చేస్తు న్నట్టు? అనుకున్నాడు అజితుడు. అతడికి రానున్న ప్రమాదం అర్థం కాగానే, అంత వరకూ మనసులో ఉన్న భయం కాస్తా ఎగిరిపోయింది. ‘వీరభద్రా, లే! ప్రమాదం ముంచుకు వస్తున్నది’ అంటూ అతడు ఎగిరి లేచి చేతిలో ఉన్న ఈటిను గురిచూసి

చిరుత పులికేని విసిరాడు. ఆదృష్టం కొద్ది ఆ ఈట సూటిగా పోయి చిరుతపులి రొమ్ముల్లో గుచ్ఛుకున్నది. బాధతో అది పెద్దగా బొబ్బరిస్తూ, పడుతూ లేస్తూ దూరంగా ఉన్న పాదలకేని పోసాగింది.

అజితుడి కేకలూ, చిరుతపులి బొబ్బి రింతల్లో శిఖిముఖీ, విక్రమకేసరి నిద్రలేచి కత్తులు దూస్తూ గుడారం నుంచి బయటికి వచ్చారు. ఈలోగా అజితుడు, నిద్రలేచిన వీరభద్రుడితో, జాంగీలా పారిపోకుండా చూస్తుండమని చెప్పి, శిఖిముఖీ వాళ్ల దగ్గరకు పరుగెత్తి పోయి, జరిగిందేమిటో చెప్పి, ‘ఆ పాదల చాటునుంచి ఈల వినిపించింది. అక్కడెవడో దాగివున్నాడని నా అనుమానం,’ అన్నాడు.

విక్రమకేసరి ఆ మాట వింటూనే, విల్లుతీసుకుని బాణం ఎక్కుపెట్టి, అజితుడు చూసిన పాదల కేని వరుసగా మూడు బాణాలు కొట్టాడు. మూడో బాణం జ్యామ్ మంటూ పోయి ఒకపాదను తాకేసరికి, అక్కణ్ణుంచి పెద్దగా ఒక చావుకేక వినిపించింది. మరుక్కణంలో పాద కదిలినట్టయి, అందులో నుంచి నల్లని ఆకారం ఒకటి బయటికి పారిపోవడం కనిపించింది.

శిఖిముఖీ, అజితుణ్ణి పొచ్చరిస్తూ, ‘ఈ గుణ్ణివెన్నెల్లో వాళ్లి ఒంటరిగా వెంబడించడం ప్రమాదం. శత్రువులు మరి కొందరు ఆ చుట్టుపక్కల ఎక్కుడైనా దాగి ఉండిచ్చు. మీ ఇద్దర్లో ఒకరు జాంగీలాను కనిపెట్టి

ఉండండి. మరొకళ్లు మన సామాను రక్కణ చూడండి. నేనూ కేసరి పోయి ముందుగా, ఆ గాయపడిన చిరుతపులి ఎలా ఉండో చూసి వస్తాం. గాయపడిన కూరమృగాన్ని వదిలి ఊరుకోవటం చాలా ప్రమాదం,’ అన్నాడు.

శిఖిముఖీ, విక్రమకేసరి బయలుదేరగానే, అజితుడు, ‘శిఖిదోరా! ఇంత జరుగుతున్న ఎరగండు అరవకుండా మొరగకుండా ఉన్నదేం?’ అన్నాడు.

‘దానికి ఎవరో ఏమిటి? ఈ జాంగీలా మత్తుమందు పెట్టాడు. నీకే కవినపడగానే దాన్ని తట్టి లేపాలని చూశాను. అది మత్తుగా పడి ఉన్నది. అదంతా తరవాత చూడాం,’ అన్నాడు శిఖిముఖీ.

వెలుగుతున్న కట్టే ఒకటి తీసుకుని శిఖిముఖీ, విక్రమకేసరీ పాదలను సమీ పించేంతలో చిరుతపులి ఒకసారి గట్టిగా అరిచి వాళ్ళమీదికి దూకబోయింది. కాని, బాగా గాయపడి ఉండటం వల్లా, గుండెల్లో గుచ్ఛుకున్న ఈట ముందుకాళ్ళకు అడ్డు పడటం వల్లా, అది పాదలో నుంచి దూకు తూనే పక్కకు పడి గిలగిల్లాడసాగింది.

శిఖిముఖీ ఈటతో దాని తలమీదరండు సార్లు బలంగా పాచిచి, గుండెల్లో దిగి ఉన్న ఈటను పట్టుకుని ఒక్క గుంజతో బయటకు లాగాడు. చిరుతపులి ఓ క్షణకాలం గిలగిల తన్నుకుని ప్రాణాలు విడిచింది.

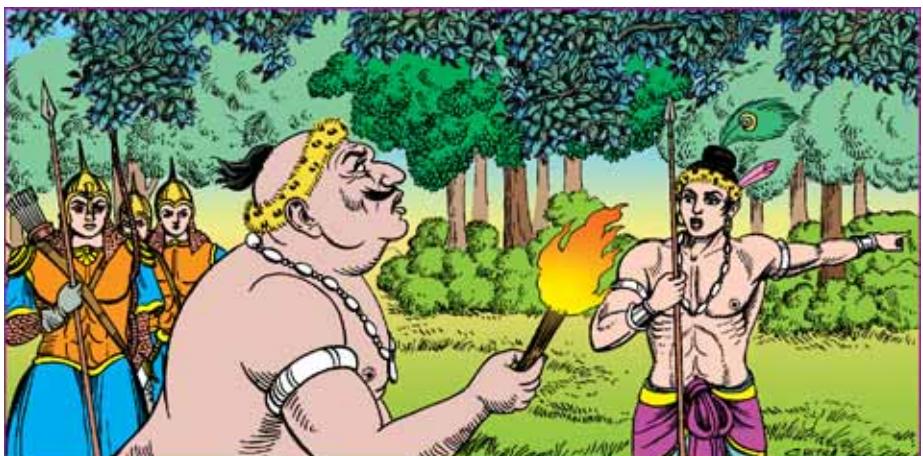
‘శిఖీ! ఇది మాశావా?’ అంటూ విక్రమ కేసరి తన ఈటను చిరుతపులి మెడమీద ఆనించాడు. చిరుతపులి మెడకు ఒకతోలు పట్టెడ బిగించి ఉన్నది.

‘ఇది పెంపుడు చిరుత. దీన్ని పెంచిన వాడు స్వయంగా వచ్చి మనం ఉన్న

గుడారం మీదికి దీన్ని వదిలి పాదల్లో దాక్కున్నాడు. వాడు నీ బాణం దెబ్బ తిన్నాడు. ఇక వాడి సంగతి చూద్దాం పద,’ అంటూ శిఖిముఖీ బయలుదేరాడు. ప్రాణ భయంతో గజిగజ వణుకుతున్న జాంగీలా దగ్గరకు అతడు రాగానే, జాంగీలా దణ్ణం పెడుతూ అతడి పాదాలమీద పడబో యాడు. శిఖిముఖీ, వాణ్ణి మెడ పట్టుకు గుంజి నిలబెట్టి, వాడి చేతిలో ఒక వెలిగే కట్టపుల్ల పెడుతూ, ‘అన్ని సంగతులూ తరవాత మాట్లాడదాం. బాణం దెబ్బతిన్న నీ మిత్రుడు ఎలా ఉన్నాడో చూడాలి. ముందుండి దారితియ్య. పారిపోవాలని చూశావో, నీవెన్నులో ఈట గుచ్ఛుతాను,’ అన్నాడు కరినంగా.

జాంగీలా మరింతగా వణికిపోతూ పాదల కేసి నడవసాగాడు. వెనగ్గా శిఖిముఖీ, విక్రమకేసరీ బయలుదేరారు.

(ఇంకా పుండి)

సమర్థత

మాణవ రాజు జయనింపాడు చాలా పరాక్రమం కలవాడు. అనేక రకాల యుద్ధ విద్యలలో అతడు ఆరితేరినవాడు. అందుకే అతనికి “రణధీరుడు” అనే బిరుదు కూడా వచ్చింది.

ఆ రాజ్యంలో ప్రతి ఏటా దసరా ఉత్సవాలు ఘనంగా నిర్వహించేవారు. అయి దేళ్ళకొకసారి ఆ ఉత్సవాలలో దేశ, విదేశి వీరులకు, మేధావులకు అనేక రకాల పోటీలు నిర్వహించి, అందులో గెలుపోందిన వారిని సముచితంగా సన్మానించేవారు. అంతేకాకుండా తన దేశియులైన విజేతలను తగిన ఉద్యోగాలలో నియమించే వారు.

ఒకసారి అటువంటి పోటీలలో విజేతల యున వారిలో నుండి సేనాధిపతిని, సైని

కులకు శిక్ష ఐనిచ్చే ఆచార్య పదవిలో మరొకరిని నియమించవలసి వచ్చింది. పోటీలన్నిటినీ ప్రత్యేక శ్రద్ధతో పరిశీలించిన రాజు ఇద్దరు యువకుల శక్తియుక్తులపట్ల సమానంగా ఆకర్షితుడుయ్యాడు. అయితే వారిలో ఎవరిని ఏ పదవికి నియమిస్తే సముచితంగా ఉంటుందో నీర్ణయించలేక మంత్రిని సలహా అడిగాడు. అనుభవజ్ఞ డైనమంత్రి ఆ ఇద్దరు యువకులనూ తన కార్యాలయానికి పిలిపించాడు. వారిలో ఒకని పేరు జయచంద్రుడనీ, రెండవ వానిపేరు విశాలుడనీ, ఇద్దరూ వ్యవసాయ కుటుంబానికి చెందినవారనీ తెలుసుకు న్నాడు. పదవులు నియామకాలు గురించి ఏమీ చెప్పుకుండా వారితో మంత్రి ఇలా అన్నాడు.

సి.వి.కె.ఎల్. సాయిప్రశాంతి

“మీ ఇద్దరికీ మహారాజు గారు చెరో పడెకరాల పాలం ఇవ్వాలని నిర్ణయించారు. అందులో మీరు వ్యవసాయం చెయ్యించి. ఒక ఏడాది గడిచాక మీరు మరల ఈ పోటీ లలో పాల్గొనాలని రాజుగారు అభిలషిస్తు న్నారు”.

అందుకు జయచంద్రుడూ, విశాలుడూ-ఇద్దరూ అంగీకరించి తమ కృతజ్ఞతలు తెలిపి మంత్రివద్ద శలవు తీసుకు న్నారు. సాధారణంగా అటువంటి ప్రతిభావంతులకు రాజుగారి కొలువులో ఉద్ద్యోగాలు లభిస్తాయని తెలిసిన వారందరూ ఈ కొత్త పురస్కారానికి అర్థం ఏమిటా? అని ఆశ్చర్యపోయారు.

జయచంద్రుని భార్య తెలివైనది. ఇదేదో మంత్రిగారు పెట్టిన పరీక్షగా ఆమె ఉపాయిం

చింది. రాబోయే సంవత్సరం వరకూ తన భర్తను వ్యవసాయం పట్ల ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించి కృషిచేయమని సలహా ఇచ్చింది. అతడు అలాగే చేయసాగాడు. అలాగని యుద్ధ విద్యలలో కృషి కూడా మానకుండా యథాశక్తి చేయసాగాడు.

విశాలుడు మాత్రం తనకిచ్చిన భూమిని ఒక పురస్కారంగా మాత్రమే భావించి, ఆ భూమిలో వ్యవసాయం చేసేందుకు తగిన మనమ్ములను నియమించి తాను మాత్రం యథావిధిగా యుద్ధ విద్యలలో సాధన కొనసాగించాడు.

సంవత్సరం గడిచింది. మంత్రి తాను నియమించిన ప్రత్యేక దూతల ద్వారా వారి రువరికి సంగతులు ఎప్పటిక్కప్పుడు తెలు సుకుంటూనే ఉన్నాడు.

ఈసారి జరిగే దసరా ఉత్సవాలకు జయచంద్రునికీ, విశాలునికీ జరిగిన పోటీలలో విశాలుడు తేలికగా గెలిచాడు.

మంత్రి వారిరువురిని పిలిచి వ్యవసాయం గురించి అడిగాడు. జయచంద్రుడు తన పాలంలో రెండు వందల బస్తాలు ధాన్యం పండిందని చెప్పాడు. వ్యవసాయంలో అనుసరించిన పద్ధతులూ ఎదుర్కొన్న సమస్యలూ వివరించాడు.

విశాలుడు మాత్రం ఆ విషయాలు తానంతగా పట్టించుకోలేదనీ, తను ఆభ్యాసంలో మాత్రం నిమగ్నిడినయ్యననీ చెప్పాడు. తన పాలం నుండి యాబై బస్తాల ధాన్యం వచ్చిందని మాత్రం చెప్పాడు.

మంత్రి రాజుగారితో సంప్రదించిన మీదట, జయచంద్రుని సేనాపతిగానూ, విశాలుని సైనికశిక్షకు పారశాలకు అధికారిగానూ నియమించమని సలహా ఇచ్చాడు.

అందుకు అనుగుణంగా ప్రకటన చేసిన రాజు మంత్రితో “మహామంత్రి! మీ నిర్ణయంలో అంతరాధం ఏమిటి?” అని అడిగాడు.

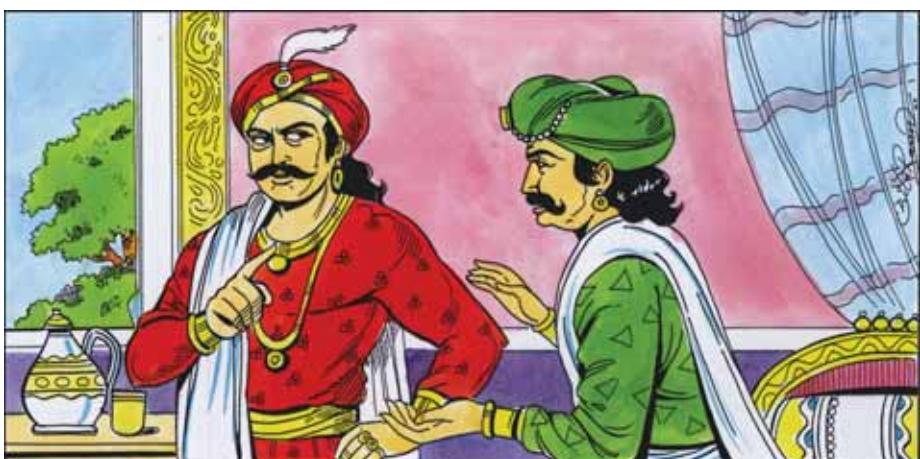
దానికి మంత్రి ‘మహారాజా! ఏదైనా పనిని తలపెట్టినపుడు అందులో స్వయంగా దిగి, లోతుపాతులు తెలుసుకున్నవాడే సమర్థవంతగా ఆ పనిని చేయగలుగుతాడు. అనేక అంశాలను అనుభవపూర్వకంగా తెలుసుకున్నవాడు పదిమందినీ నియంత్రించగలిగి ఉంటాడు.

ప్రస్తుత సందర్భాన్ని పరిశీలిస్తే, తాను స్వయంగా చేసే అభ్యాసంలో కాస్త వెనక పదినప్పటికీ, జయచంద్రుడు మనం అప్పజెప్పిన కొత్త పనిలో ఎంతో నిష్టాతుడయ్యాడు. అటువంటి వాడు సేనకు

నాయకత్వం వహించి మంచి ఫలితాలు సాధించగలడని భావించాను.

అలాగని విశాలుణ్ణి కూడా తక్కువగా చూడలేము. యుద్ధ విద్యలపట్ల అతనికి ఉన్న ఏకాగ్రత, శ్రద్ధ అతణ్ణి మంచి శిక్ష కునిగా రూపాందించి ఆ రంగంలో మంచి ఫలితాలు సాధించేందుకు ఉపయోగప డగలవు. అందుకే పరిమితమైన లక్ష్యాలు గలిగిన పదవికి అతడు అర్పిడని నానమ్మకం. అదీగాక మనం ఇచ్చిన పాలం కేవలం బహుమానమే కాదనీ అది ఒక లక్ష్యంతో ఇవ్వబడిందనీ గ్రహించగల తెలివి కూడా సైన్యాన్ని పరిపాలించే వాడికి ఉండవలసిన కనీస అర్థత్త’ అని సమాధానం ఇచ్చాడు.

ఇంటికి వెళ్లిన జయచంద్రుడు తన భార్యతో ప్రేమగా “నాకు వచ్చిన పదవి ఇచ్చింది రాజుగారే అయినా, ఇప్పించింది నువ్వే!” అన్నాడు. ఆమె సంతోషంగా నవ్వింది.

చక్కనిమార్పు

ఆరో తరగతి చదివే ఆనంద్కు చదువు కంటే అటులంటేనే మక్కువ ఎక్కువ. తల్లి అన్నపూర్ణమ్యు ఎంతగా హితవు చెప్పి నప్పటికీ చదువు జోలికే వెళ్లడు. క్రికెట్ వాడికి ఆరోప్రాణం. క్రికెట్ మాయచ్ ఎక్కుడ జరుగుతున్న తిండిసైతం మానేసి, బడి ఎగ్గట్టి, టి.వి.కి అతుక్కపోతాడు. వాడి మూడు సెలల పరీక్షల ప్రోగ్రెస్ కార్యాలయం చూసి తండ్రి నాగేశం ఎంతో బాధపడి వాడిని కోప్పుడ్డా ఆనంద్లో మార్పు లేదు. నాగేశం వాడు చదువుతున్న పారశాలకు వెళ్లి తరగతి ఉపాధ్యాయుడు గణపతి మాప్పారుతో మాట్లాడాడు.

గణపతి మాప్పర్ ‘ఏం బాధపడకండి నాగేశంగారూ! ఇప్పటి పిల్లలు ఇలాగే ఉంటున్నారు. నా శాయశక్తులా వాడిలో

మార్పుకోసం ప్రయత్నిస్తాను,’ అని చెప్పి పంపాక, తరగతిగదికి వచ్చి, ‘పిల్లలూ శ్రద్ధగా వినండి. రానున్న అర్థ సంవత్సరపరీక్షల్లో పాస్ మార్పులు రాని వారిని వచ్చే సంవత్సరాంతపు పరీక్షలకు కూర్చోనిచ్చేది లేదు. అందువల్ల వారు ఏడో తరగతికి వెళ్లక తిరిగి ఆరోతరగతి లోనే ఉండవలసి వస్తుంది జాగ్రత్త,’ అని హాచ్చరించారు.

అది వినగానే పిల్లలందరికి దడ పుట్టుకువచ్చింది. మిగిలిన వారంతా పై తరగతికి వెళ్లితే తాము ఆ తరగతిలోనే క్రింది వారితో కలిసి ఏడాదంతా చదవాలంటే సిగ్గుగా ఉంటుందనే భయంతో ఆ రోజునుండి అంతా ఆటుల ఫీరియడ్లో కూడా చదువసాగారు. బడితోటలో చెట్ల

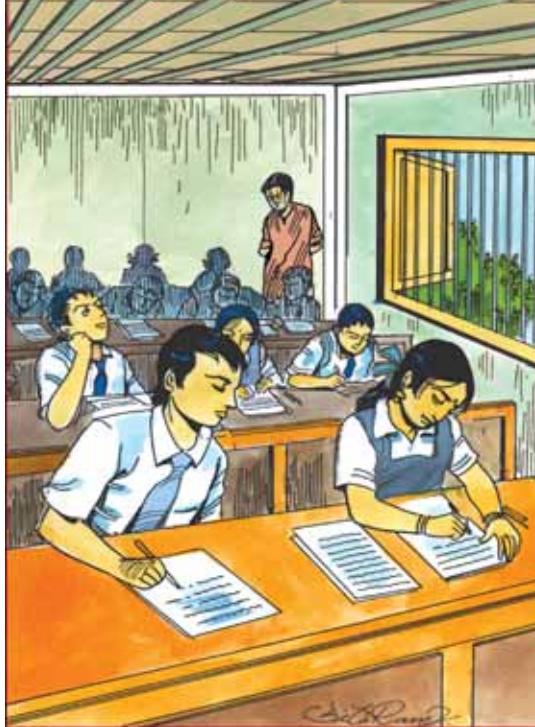
కింద చేరిన, ఆనంద్ వారితో పాటు కూర్చుని చదువుతున్నప్పటికీ వాడికి ఒక్కటీ తలకెక్కడం లేదు.

మొదటి పారాలన్నీ రాకుండా చివరిని అర్థం కాక, పరీక్షల్లో ఎలాగైనా పౌన్స మార్గులు తెచ్చుకోవడానికి ఆనంద్ అడ్డదారి వెదకసాగాడు. అర్థం సంవత్సర పరీక్షలకు ముందు జరిగే నెలపరీక్షలు రానేవచ్చాయి.

పరీక్ష గదిలో పేర్ల ప్రకారం ఆనంద్ పక్కన ‘ఇందు’ పేరు పడింది. దానితో ఆనంద్ పంట పండింది. ఇందుకు సాధారణంగా ఒక పేపర్ రాసి దాన్ని పక్కన పెట్టి మరో పేపర్ రాసే అలవాటు. ఆమె అలా ఒక్క పత్రమూ రాసి పక్కన పెడుతుంటే, ఆనంద్ దాన్ని మొత్తంగా కాపీ చేయసాగాడు.

అలా అన్ని పరీక్షల్లో కాపీ చేసిన ఆనంద్కు అన్ని సబ్జెక్టులలో యాభైపైన మార్గులు వచ్చాయి. తల్లిదంపులతో పాటుగా గణేశం మాస్టరు ఆశ్చర్య పడ్డారు.

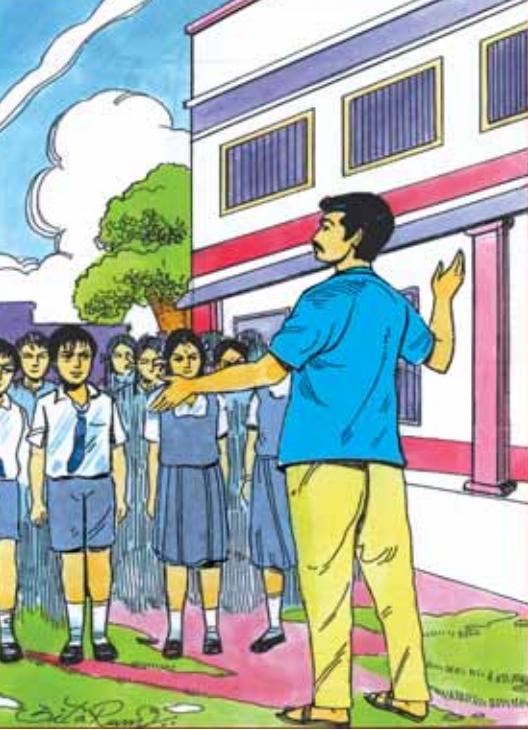
వాడిలో ఇంతదీక్క ఉన్నందుకు, తరగతిలో వాడిని అభినందించి, ‘చూశారా పిల్లలూ! మీరంతా ఆనంద్ను ఉదాహరణగా తీసుకుని చక్కగా చదవాలి మరి. మొన్న మొన్నటి వరకూ చదువంటే పట్టని ఆనంద్ ఈ పరీక్షల్లో మంచి మార్గులు సంపాదించాడు. పట్టుదల

అంటే ఇలా ఉండాలి మరి,’ అని పిల్లల చేత చప్పట్లు కొట్టించి మరీ వాడి భుజం తట్టారు.

ఆ రోజు ఆనంద్ తల్లి వాడికి ఇష్టమైన జీడిపప్పు పాయసం చేసి కొసరి మరీ మరీ తినిపించగా, తండ్రి కొత్త చేక్కా కొని తెచ్చాడు. దీనితో ఆనంద్కు మంచి మార్గులు వస్తే ఇంతలా పాగడ్తలు, గారవం, ప్రేమ దక్కుతాయని తెలిసివచ్చింది. కానీ కష్టపడి చదవడమంటే మాటలు కాదు. అందుకే ఇలాగే అన్నిలో కాపీకొట్టేసి మార్గులు సంపాదించాలని అనుకున్నాడు.

అర్థం సంవత్సర పరీక్షలు రాగానే మునుపటిలా ఇందు పత్రంలో మాసి

ఆనంద్ కాపీ చేయసాగాడు. మాస్టర్ వాడితీరు గమనించి ఆఖరిదైన ఇంగ్లీష్ పరీక్ష రోజు ఇందును వేరే దూరంగా కుర్చోబెట్టారు. ఆరోజు ఆనంద్ కాపీ కొట్టడానికి పక్కన ఇందు లేనందున ఏమీ రాయలేకపోయాడు.

గణేశం మాస్టర్ వాడిని నొప్పించక వాడి తప్పు ఒప్పించి వాడిని సరిచేయాలని భావించి, ‘పిల్లలు! పరీక్షలన్నీ ఐపోయాయి గనుక పదండి అందరం ఆటప్పలంలోకి వెళ్ళి అడుకుంధాం,’ అని అందరినీ బయటకి తీసుకెళ్లారు.

అందరూ వరుసగా నిల్చున్నారు. ‘పిల్లలు! ఆటలోనైనా, చదువులోనైనా దేన్నోనైనా మనం ముందంజ వేయా

లంటే ఏకాగ్రతతో సాధన చేయాల్సి ఉంది. ముందుగా మనలోని దురభ్య సమైన బద్దకాన్ని తొలగించుకోవాలి. బద్దకం మనకు ప్రథమ శత్రువు. దాన్ని పక్కకు నెట్టి మన కాలాన్ని సద్యాని యోగం చేసుకుంటూ మనలక్ష్యాన్ని చేరే ప్రయత్నం చేయాలి.

క్రికెట్ కానీ, మాటింగ్ కానీ, చదరంగం కానీ, ఐఎస్ కానీ ఏదైనా సరే లక్ష్య సాధనా మార్గంలో ముందుకు సాగితే విజయం తథ్యం. దానికి ముందుగా మన బుద్ధిని సరైన మార్గంలో పెట్టుకోవడం మనచేతుల్లో పనే...

చూడండురా.., బడి తోటలోని పూల మొక్కలు, కూరపాదులూ.. మనం శ్రద్ధగా తలో పీరియడ్ కేటాయించు కుని తోటపని చేయడం వలన చక్కని బడితోటను మనం ఇలా చూస్తున్నాము.

పూలమొక్కలకు పాదులు చేసి, నీరుపెట్టినందున చక్కని అందమైన రంగు రంగుల పూలను ఇస్తున్నాయి. అటువైపున టమోటా, వంగ, బెండ మొక్కలు మంచి ఫలసాయాన్ని అందిస్తున్నాయి. అలాగే ఆ కూరపాదులకేసి చూడండి. బీర కాకర, పాట్ల పాదులు పందిరినిండా కాయలు దిగి ఉన్నాయి.

ఆ పాట్ల పాదు చూడండి, ఆ కాయలకు చిన్నవిగా ఉన్నప్పుడే వాటి చివర తాడుతో చిన్నరాళ్లు కడుతున్నాము.

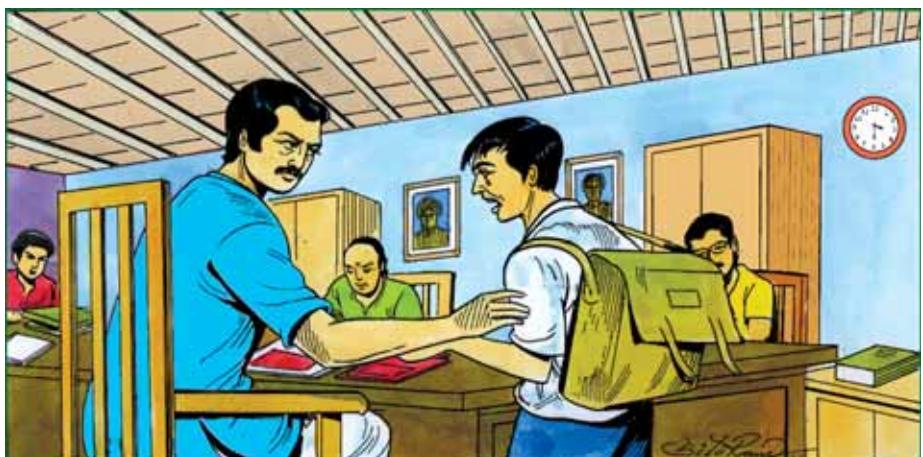
ఎందుకు చెప్పగలరా?’ అని గణపతి మాస్టర్ అడిగారు. పిల్లలు ‘తెలీదు మాస్టరూ, ఆకుల్లో కలిసిపోయి కనిపిం చవనా,’ అని అడిగారు.

‘కాదు కాదు, ఆ పాట్ల కాయలు మనబుద్ధి వంటివి. వాటికి రాళ్లు కట్టక పోతే, అవి వంకరలు తిరిగిపోతాయి. కాయనేరుగా పొడుగ్గా పెరిగేందుకే కాయల చివర రాళ్లు కడతాం. అపుడు అవి నేరుగా పొడవుగా పెరిగి మంచి ధర పలుకుతాయి.

మన బుద్ధిని కూడా వాటికి రాళ్లు కట్టినట్లుగా, లక్ష్య సాధనవైపు మళ్లిం చాలి. సమయాన్ని వృధా చేయక సరైన రీతిలో మన మనస్సును ఉంచి విజయం సాధించాలి. టెండూల్కూర్ గాని, గోవి చంద్ గాని ఇంతటి విజయాలు సాధిం చడానికి ఎంతటి సాధన చేసి ఉంటారో అలోచించండి.

సాధారణంగా మన మనస్సు చెడు వైపు సులువుగా మళ్లతుంది. దానికి రాయి కట్టి సరైన మార్గంలో ఉంచితే మనమూ ఘనవిజయం సాధించవచ్చు. సరే ఇహ పదండ్రా! ఈ రోజు పుట్టబాల్ ఆడదాం.’ అని అందరీ ఆటవైపు మళ్లిం చారు.

బడిగంట మోగగానే, అంతా తమ సంచులు తీసుకుని ఇంటికి బయల్దే రారు. అనంద్ మాత్రం గణపతి మాస్టరు గదిలోకి వెళ్లి ఆయన పాదాలకు నమ స్మరించి, ‘మన్నించండి మాస్టరూ! తప్పు చేశాను,’ అంటూ పెద్దగా ఏడ్యుసాగాడు. మాస్టరు వాడిని లేపి, ‘అనంద్ నీలో చక్కని మార్పు కోసమే నాతాపత్ర యమంతా, మంచిది, ఇహలే, వెళ్లి నీ మనస్సుకు రాయి కట్టుకుని విజయ మార్గం వైపుగా నేరుగా సాగు,’ అని తలనిమిరి పంపారు.

దగ్గరసాయం!

సదానందపురంలో, శ్రీనాథుడనే జమీందారు ఉండేవాడు. వరదల్లో, పేదవాళ్ళకొంపాగోడు పొతే ఆదుకున్నాడు. అయిన భవంతికి పేదవాళ్లు, తరచూ వచ్చి, ధనమూ వస్తురూ పేటో ఏదో సాయం పుష్టుకుని వెళ్లేవాళ్లు.

ఒకసారి, జమీందారు ఎదుట కొందరు, ‘సారనాథుడే లేకపొతే కకావికలయి పోయేవాళ్లం బాబూ! తపరిలాగే ఆ బాబు మనసు బంగారం, దేవుడిలా ఆదుకుంటు న్నాడు,’ అంటూ, పొగిడారు. సారనాథుడికి ఆ ఊర్లో, నలుగురికి సాయపడే వ్యక్తిగా మంచిపేరుంది.

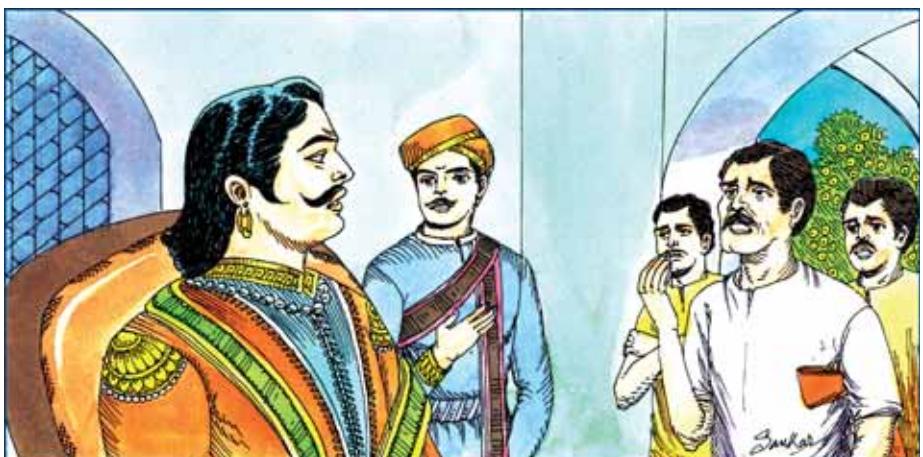
శ్రీనాథుడు, అగ్రహంతో ‘అన్నీ ఇచ్చేది నేను, పొగడేది ఆ సారనాథుళ్లా? పొండి.. మిమ్మల్ని ఆదరించడం నాదే తప్పు!’ అంటూ కనిరేశాడు.

అంతా గమనించిన దివాను, శ్రీనాథుళ్లి, మర్మాటి సాయంత్రం పేదవాళ్ల వాడకు తీసుకెళ్లాడు. అక్కడ సారనాథుడు చెమట్లు కక్కుతూ, ఒక పేదవాడి గుడిసె నిర్మాణంలో పాలు పంచుకొంటున్నాడు. అతడి బట్టలు దుమ్ముకొట్టుకునిపోయి ఉన్నాయి. చేతికేదో గాయమైతే కట్టుకూడా ఉంది.

దివాను, ‘తమదీ సాయమే, సారనాథుడిదీ సాయమే – సారనాథుడి సాయం వాళ్లకెంత దగ్గరగా ఉందో చూకారా. అందుకే, ఆయనమీద వాళ్లకంత అభిమానం!’ అన్నాడు.

శ్రీనాథుడు, సారనాథుడిని మెచ్చుకోకుండా ఉండలేకపోయాడు. తర్వాత, పేదవాళ్లకు తన సాయాన్ని యథావిధిగా కొనసాగించాడు.

- ఖీమపరశ్పర పురుషోత్తం

కెరీక్ అంటే?

గత కొన్ని సంవత్సరాల్లో, భారతదేశంలో లాయర్ల గురించి ప్రజల్లో ఉన్న అభిప్రాయం మారుతూ వస్తోంది. ఇవ్వాళ అనేకమంది యువతీయువకులు అత్యున్నత శైళి న్యాయవాదులుగా మారాలనే ఆకాంక్షను వ్యక్తం చేస్తున్నారు. సమాజంలో మనగలగ డానికి ప్రతీ సంస్కరు న్యాయకోవిదుల అవసరం ఉంది. అందు చేత న్యాయవాద వృత్తి అందరికి స్వాగతం పలుకుతోంది.

ఈ వృత్తిలో అవకాశాలు:

- న్యాయవాది
- కంపెనీ సెక్రటరీ

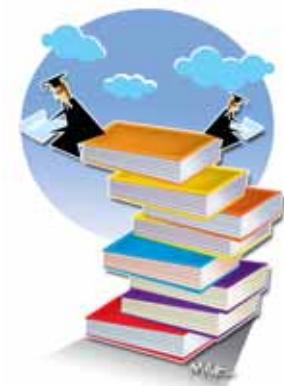
చట్టపరంగా తాము ఏం చేయవచ్చు, చేయకూడదు అనే సలహాలు పాందేందుకు ప్రజలు, కంపెనీలు న్యాయవాదులను నియమించుకుంటాయి. కొన్ని సందర్భాల్లో ఇతరులకు, ఇతర కంపెనీలకు లేదా ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా పీరు కోర్టులో తమ పక్షం వాదించే లాయర్లను నియమించుకుంటారు. న్యాయవాదాప్రం కరిసుకుమ, అంకితభావం, పరిశోధన, ఓర్పు, దీక్షతో కూడిన వృత్తి. కాబట్టి లాయర్గా కావాలంటే ఏం చేయాలి?

లాయర్ కావాలంటే మొదట ఏదైనా డిగ్రీ పట్టా సాధించాలి. ఇది ఎల్.ఎల్.బి తో కూడిన నాలుగేళ్ళ కోర్సు. న్యాయవాదికి వృత్తిపరమైన రాత సైపుణ్యం, విశేషణా సైపుణ్యం, విమర్శనాత్మక ఆలోచన వంటి లక్షణాలు ఉండాలి. పుస్తకాలలోనూ, ఇతరత్రా కూడా అందు బాటులో ఉండే న్యాయపరమైన వాస్తవాలను న్యాయవాది కనుగొన

గాలి. ఈ వాస్తవాలను ఇతరుల ముందుకు తీసుకురావడానికి అతడు/ఆమె చక్కగా మాట్లాడగలగాలి, రాయగలగాలి. న్యాయ శాస్త్రంలో ప్రవేశించడానికి ఏ పట్టభద్రుడైనా సరే లా స్కూల్ అడ్మిషన్ టెస్ట్ (ఎలవెన్సెపటి)ని పాస్ కావాలి. సమగ్ర అధ్యయనంతోపాటు, తార్మికమైన హేతుబద్ధత, రాత, విశేషణాత్మక సైపుణ్యం వంటి గుణాలను పరీక్షించడానికి ఇది ప్రామాణికపరీక్ష. లాయర్ కావడానికి తదు పరి మెట్టు భారత న్యాయమండలి - బిసిబి - సిర్ఫ్పించే పరీక్షలో ఉత్తీర్ణులు కావడం. న్యాయవాద వృత్తిని ఆచరించడానికి లా విద్యార్థి అర్థత సాధించాడా లేదా అనే విషయాన్ని ఈ పరీక్ష నిర్దయిస్తుంది.

వచ్చే పత్రికలో కెరీక్ ఎంపికలో భాగంగా కంపెనీ సెక్రటరీ గురించి చర్చించుకుందాము.

- సాయి

చందమామ లోకజ్ఞానం క్వీజ్ - 35

(పదపోర్ట్) లోపు పిల్లలకు)

*Co-sponsored by Infosys
FOUNDATION, Bangalore*

అన్ని స్వరేన సమాధానాలు రాసిన
ఒకరికి బహుమతి ₹ 250/-*

*స్వరేన సమాధానాలు రాసినవారు
ఒకరిక్కు ఎక్కువమంది ఉప్పుట్టుయితే
ఒక్క-క్కర్ల విజేతకు ₹ 50/-
బహుమతిగా ఇప్పుబడుతుంది.

మీరు చేయవలసిందేమంటే :

1. సమాధానాలు రాయండి.
2. మీ పేరు, వయసు(16 ఏళ్ళ)
లోపు ఉండాలి) పిన్ కోడ్స్ సహ
పూర్తి చిరునామా రాయండి.
3. చందారు అయితే, ఆ
నంబర్ రాయండి.
4. కవరు మీద చందమామ
లోకజ్ఞానం క్వీజ్ - 35 అని
రాసి, చందమామ పూర్తి
చిరునామా రాసి మాకు పంపండి.
5. జనవరి నెలాభరులోగా మీ
ఎంటీలు మాకు అండాలి.
6. మార్చి 2012 సంచికలో
ఫలితాలు వెలువడుతాయి.

మహార్షులు

1. కామధేనువు, ఆమె సంతానం
సందినిని కలిగి ఉన్న మహార్షి ఎవరు?
2. దోణాచార్యుడికి బ్రహ్మాస్తాన్ని
ప్రసాదించిన సప్తర్షి ఎవరు?
3. దుర్వాసుడి తంట్రి ఎవరు?
4. అష్వమంకరలతో పుట్టిన రుషి ఎవరు?
5. ప్రాచీన భారతీయ వైద్య పితామహుడిగా
గుర్తించబడినది ఎవరు?
6. పూర్వజీవితంలో రాజుగా జీవించి
తర్వాత పశ్చాత్తాపంతో బ్రహ్మర్థిగా
మారినది ఎవరు?

చందమామ లోకజ్ఞానం క్వీజ్-32 సమాధానాలు:

1. సెప్టెంబర్ 27 2. పెరూ 3. జమ్ము, కాశ్మీర్ 4. చారింగార్ 5. గోవా
6. కేరణ 7. జిప్పుర్ 8. ముస్సెరి.

September'11 Winners: 1. Shakshi Satish Naik, AMBAD. M.I.D.C, Near Simbaji's College Nashik.
2. Gongati Devika, D/o Chinna polireddy, Mundlamuru(Mandal), Prakasam(dist) - 523265.
3. Durai A Navaneetham, C-252 Kandasamy salai, Periyar Nagar, Chennai - 600082.
4. Krishnamkith Banerjee, Swarg Ashram, Paraniandh Chok Gate, Delhi - 110009.
5. Ananya Srivastava, D/o A.C. Srivastava, H.D. 89, Sector - I, Janakipuram, Lucknow-226021.

నమ్మల పుస్తులు

అన్న: నాకు భయంకరంగా తలనొప్పి వచ్చింది.

చెల్లెలు: ఎందుకొచ్చిందో నాకు తెలుసు.

అన్న: ఎందుకు?

చెల్లెలు: ఎందుకంటే, నిన్న నాకు కడుపు నొప్పి వచ్చింది. పొట్ట ఖాళీగా ఉంది కాబట్టే నొప్పి వచ్చిందని అమ్మ చెప్పింది. అంటే నీకు కూడా ఆ సమస్య ఎదురైనట్లు కదా!

ఉపాధ్యాయురాలు: నీకు నేను రెండు పిల్లలు, నాలుగు కుక్కలు ఇస్తే, నీ దగ్గర ఎన్ని జంతువులు ఉన్నట్లు?

సోను: తెమియ్యిది జంతువులుంటాయి టీచర్.

ఉపాధ్యాయురాలు: నీ దగ్గర తెమియ్యిది ఎలా ఉంటాయి?

సోను: మన వద్ద ఇప్పటికే తాబేలు, కుందేలు, రామచిలుక ఉన్న విషయం మర్చిపోయారా?

అరుణ్: ఏ రాణికి అతి పెద్ద కిరీటం ఉందో నీకు తెలుసా?

వరుణ్: తెలీకేం.

అరుణ్: అయితే చెప్పు. ఆ రాణి ఎవరు?

వరుణ్: పెద్ద తలకాయ ఉండే రాణికి ఉంటుంది.

తాత: భోజనానికి కూర్చునేముందు ప్రార్థన చేయవా?

వర్షిణి: ఆ అవసరం లేదులే. మా అమృగొప్ప వంటమనిషి!

మొక్కజొన్సు పేలాలు

భూమీద అందరికీ ప్రీతిపాత్రమైన తినుబండారం గురించి ఇక్కడ తెలుసు కుందమా! దాని పేరు పాప్కార్సు! చరిత్రలో అతి పురాతనమైన మొక్కజొన్సు పేలాలను మెక్కికోలోని బేట్ గుహల్లో కనగొన్నారు. ఏటిని కనీసం 5600 సంవత్సరాల క్రితం కాలానికి చెందినవిగా భావిస్తున్నారు! భారతదేశం, చైనాల్లో కూడా వందలాది సంవత్సరాల క్రితమే పేలాలు ప్రాచుర్యం పొందాయని చరిత్ర చెబుతోంది.

చాలా కాలం క్రితం, మత్స్యకారులు, మొక్కజొన్సు విత్తులను ఎండబెడుతున్నప్పుడు వాటిలో వేగిన పేలాలను అటూ ఇటూ వెదజల్లోవారు. ఎండలో వేగిన పేలాలు వడగ ల్లులా కనిపిస్తాయని జాలర్లు భావించేవారు. అందుకే వాటిని వరుణు డికి చక్కటి బహుమానాలుగా ఎంచేవారు.

మొక్కజొన్సు గింజలతో చేసిన ముంజెతి కంకణాన్ని లేదా మొక్కజొన్సు విత్తుల హోరాన్ని ఎప్పుడులునా ధరించారా? అట్టటెక్ ఇండియన్లు వీటిని గొప్ప సోకు ఇచ్చేవిగా భావించేవారు. వాళ్లు పాప్కార్సుతో చేసిన శిరోభర ణాలు తదితరాలను కూడా ధరించేవారు.

1496లో, క్రిస్టోఫర్ కొలంబస్ వెస్టింటీన్స్కి వచ్చినప్పుడు స్థానిక ప్రజలు అతడి నావికులకు మొక్కజొన్సులను, మొక్కజొన్సు పూలగుత్తులను అమృతానికి ప్రయత్నించారు.

వాంపనాగ్ ఇండియన్లు మరియు ఇంగ్లీష్ వలసవాదులు 1621లో స్టేవన్ అనే ప్రాంతంలో తమ తెలి శుభాకాంక్షల విందు జరుపుకున్నారు. ఈ విందు సందర్భంగా స్థానిక ప్రజలు జింకచర్యం సంచి నిండుగా మొక్కజొన్సు విత్తులను తీసుకువచ్చారని తెలుస్తోంది.

పాప్కార్ట్, క్లారాలూ!

అమెరికాలో మహా మాంద్య కాలంలో ప్రజలంతా కొని తినగలిగిన అతి క్లార్టీ పదార్థాల్లో జొన్సు విత్తులు ఒకటి. ఆ కాలంలో ఇతర వ్యాపారాలు దాదాపుగా దెబ్బతినిపోగా, జొన్సువిత్తుల వ్యాపారం మాత్రం బహ్యండంగా సాగింది. రెండో ప్రపంచ యుద్ధంలో, సీమాంతరాలలో ఉన్న సైనిక దళాలకు చక్కుర పంపేవారు. దీంతో కలకండ తయారు చేయడానికి తగినంత చక్కుర దేశంలో అందుబాటులో లేకపోయింది. దీంతో అమెరికా ప్రజలు జొన్సు విత్తులను మామూలు కంటే మూడురెట్లు ఎక్కువగా తినేశారట.

వివాహసందర్భాలలో, పెరూవియన్లు జొన్సువిత్తులను గాల్ఫోకి ఎగుర వేసి వివాహ లాస్ నోవోస్ అని అరిచేవారట. ‘కలకాలం వధిల్లు మధుర ఫలహారమా’ అని దీనర్థం.

పెర్షీ స్పృస్సర్ మైక్రోవేవ్ లపై పనిచేసేవాడు. వీటిలో ఏదైనా ఉపయోగకరమైన ఆవిష్కరణ చేయగలనా అని ఇతడు అలోచించేవాడు. జొన్సువిత్తులను వేయించడం తను కనుగొన్న గొప్ప ఆవిష్కరణలలో ఒకటి. మైక్రోవేవ్ టెక్నాలజీతో ఇతడు పలు ప్రయోగాలు చేసాడు. ఫలితంగా మైక్రోవేవ్ ఓవెన్ పుట్టుకొచ్చింది.

పాప్కార్ట్ అద్భుతమైన తినుబండారమే కాదు, క్రిస్టమస్ పర్వదినం అలంకరణలు, శిల్పాలు, తదితర కళాకృతులలో కూడా దీన్ని విస్మృతంగా వాడేవారు. మొక్కజొన్సు మాలలు, మంచు తోరణాలు, మొరినే జొన్సు బంతులు - వీటిలోపల బహుమతులు ఉండేవి - వంటివాటిని మొక్కజొన్సులతోనే తయారుచేసేవారు.

పాప్కార్ట్ తుపాను. అనూహ్యంగా కురిసే వాన, తుపానులను వట్టించే సందర్భంగా ఈ పదాన్ని వాడుతుంటారు.

మీరు తీరిక లేకుండా ఉంటే మీరిలా చెప్పవచ్చ. ‘వంటపాత్రలో వేగుతున్న మొక్కజొన్సు అంత బిజీగా ఉన్నాను!’

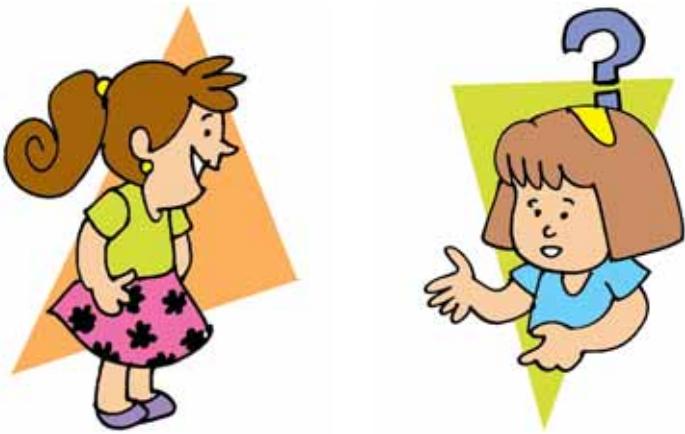

మన దేశభాషలు నేర్చుకుండా

ఈ జాబితాలో మొదట మీకు తెలిసిన భాషలలోని పదాలను చదవండి.
ఆ తరవాత వాటి కింద ఇచ్చిన పదాలను అనుసరించి ఆయా భాషలలో ఆ పదాల
ఉచ్చారణలనూ, అర్థాలనూ నేర్చుకోడానికి ప్రయత్నించండి.

English	I am going on a holiday.	When are you going?
Telugu	నేను సెలవుపై వెళుతున్నాను.	మీరు ఎప్పుడు వెళుతున్నారు?
Hindi	मैं छुट्टी पर जा रहा हूँ। मैने चुनी है कि जा रहा हूँ।	तुम कब जा रहे हो? तुम्हें कह कि जा रहा हो?
Tamil	நான் விடுமுறையில் செல்கிறேன். நான் விடுமுறையில் செல்கிறேன்.	எப்போது செல்கிறாய்? எப்பீருபுள்ளிராய்?
Bengali	আমি ছুটিতে যাচ্ছি। আমি চুনিতে যাচ্ছি।	আপনি কবে যাচ্ছেন? আপনি কোথায় যাচ্ছেন?
Marathi	मी सुटीवर जात आहे. मी सुतीपरी जात आहे.	तू कधी जात आहेस? तू कदि जात आहेन?
Kannada	ನಾನು ರಚೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ರಚೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.	ನೀವು ಯಾವಾಗ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರಿ? ನೀವು ಎಲ್ಲಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರಿ?
Oriya	ମୁଁ ଛୁଟିରେ ଯାଉଛି। ମୁଁ ଚୁନ୍ତିରେ ଯାଉଛି।	ତୁ କେବେ ଯାଉଛୁ? ତୁ ମେ କେବେ ଯାଏ?
Gujarati	ફુલ પર બର્ତ્તા છુટ. પુનઃ રાજા હર્ષ જાહેર ચુટ.	તમે કખરે જરૂર રવા છો? તમે કાર્યર જાયે રહ્યો છો?
Assamese	মই বক্ষ কটাৰৈল যাব। মৈমায় বংশ কোঁচুৰী লোঁয় জামু।	তুমি কটিয়া বাবা? তুমিনি কেঁচিয় জাবা?
Malayalam	ഞാൻ അവധിക്കാലം ആരാധനാക്കാലം പോകുന്നു. ന്യൂന് അവധിക്കാലം അഫാസിക്കൂന് പാകമുണ്ട്.	എപ്പോൾ പോകുന്നു? എപ്പോൾ പാകമുണ്ട്?
Santali	ଗପ ପିଲାଗା ଶାପ କଟାଇଲୁ ବନାଇଲା। ଜ୍ଞାନ ଚାଟି ରିଂଜି ନୋଗେକନ।	ଆଖି ଡାପ କଟାଇଲୁ ବନାଇଲା? ବକତମ୍ ନୋଗେକନ?
Sanskrit	अहं विरामार्थं गच्छामि। अपाम् विरामार्थं गच्छामि。	त्वं कदा गच्छसि? त्वम् कदा गच्छसि?

English	End of this month.	With who are you going?
Telugu	ఈ నెల చివరలో.	ఎవరితో వెళతున్నారు?
Hindi	इस माह के अंत में। जून माह के अंतमें।	तुम किसके साथ जा रहे हो? तुम्हें किसके साथ जा रहा हो?
Tamil	இந்த மாதக் கடைசியில். ஒரு மாத கட்டியில்.	யாருடன் செல்கிறாய்? யாருடன் ஸெல்கிறாய்?
Bengali	এই মাসের শেষে। জুন মাসের শেষে।	আপনি কার সঙ্গে যাচ্ছেন? অপনি কার সাথে যাচ্ছেন?
Marathi	या महिन्याच्या अखेर जून माहात चलेंगे.	तू कोणासोबत जात आहेस? परनें?
Kannada	ಈ ತಿಂಗಳ ಹೊಸಯಿಲ್; ರೂ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ.	ನೀವು ಯಾರೆಂದಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಿಳಿ? ನೀವು ಯಾರೂಂದಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಿಳಿ?
Oriya	ଏଇ ମାସ ଶେଷରେ। ଜୁନ ମାସ ଫେବୃଆରୀ.	ଦୂମେ ଜାହା ସହିତ ଯାଉଛି? ତୁମେ କାହାର ପରୀତ ଜୁଦ୍ବା?
Gujarati	આ મહિનાનાં અંતે。 જુન મહિનાન્ન અંઠે.	તમે કોણી સાથે જાઓ છો? તમે કર્ણાન્ન સાથે જાવો છો?
Assamese	এই মাহৰ শেষত। জুন মাসৰ শেষেওচ.	তুমি কাৰ নগত যাবা? তুমি কাৰ তৰঁগৰত জাবা?
Malayalam	ഇണ്ട മാസം അവസാനം. ജൂൺ മാസമുണ്ട്.	ആരോഗ്യം പോകുന്നു? അരോഗ്യമുണ്ട്?
Santali	ଦିଲଖ ପିଲାହି ପାଲିଅଛି? ନୋହ ଚଂଦ୍ର ମୁହଦି?	ଶିଥିର ଦିଲାହ ଡିଲାହ ବିଲାହ? କହୋଯି ନାହିଁ ଏମ୍ ନୋହିକନ?
Sanskrit	अस्मिन् मासान्ते। अष्टून् मासान्ते।	केन सह गमिष्यसि त्वम्? तेऽप्सु गमिष्यते त्यम्?

భారత దర్శని

జీవితమే ప్రయాణం!

హిమాలయ శిఖరాలమధ్య గుజ్జార్ తెగవాళ్లున్నారు. వాళ్లెప్పుడూ సంచారం చేసుకొనే ఉంటారు. మనదేశంలోని సంచారంగలలో వీళ్లు ముఖ్యమైన వాళ్లు. గుర్రాలమీద దుప్పట్లనూ, తివాసీలనూ, గోసంబీలనూ వేసుకుని యేడాదికి కొన్ని వందల కి. మీ. సంచారం చేసే వీళ్లు గుడారాలు వేసుకుని నిషిస్తారు. గుజ్జార్లు తమ బంధుమిత్రులతో నవంబర్-మార్చి నెలలలమధ్య జమ్మాలోని రియా, రాజోరి, పూంఛ కొండల ప్రాంతంలో సమావేశ మౌతారు. ఏప్రిల్ నెలారంభంలో మళ్ళీ హిమాలయాలలోని ఎత్తయిన మైదానాలకు వలస వెళతారు. సెప్టెంబర్ రాగానే మళ్ళీ అక్కణీంచి మూటాముల్లే సర్పుకుని జమ్మాలోని తమ శీతాకాల నివాసాలకు తిరిగి చేరుకుంటారు.

కాపలా దేవుడు!

తమిళనాడు సముద్రతీరంలో చెన్నయ్యకి సమీపంలో ఉన్న మీటాన్కుళం గ్రామ వాసులకు తాము కొలిచే మునియప్పసామి మీద అపారమైన భక్తి. ఆ దేవుడే తమ ఇళ్లకు కాపలాకాయగలడన్న నమ్మకంతో దాదాపు 132 గడప లున్న ఆ గ్రామంలో ఒక్క ఇంటికి కూడా తలుపులు అమర్యిలేదు.

ఇంతవరకు ఈ గ్రామంలో ఒక్క దొంగతనంకూడా జరగలేదని గ్రామస్థులు చెబుతున్నారు. ఎవరైనా తమ ఇంటికి తలుపు అమర్యుకుంటేనో లేక ఇంటి కొబ్బరాకుల కప్పును తొలగించి దృఢమైన కప్పు వేసేనో మునియప్పసామి ఆగ్రహానికి గురీకాగలరని కూడా ఆ పట్లె ప్రజలు విశ్వసిస్తున్నారు. రెండువందల యేళ్లు నాటి మునియప్పసామి గుడికి కూడా తలుపులు లేవు. పైకప్పు కూడా అంతంత మాత్రం గానే ఉంది.

Chandamama

Art Book

'Chandamama Art Book' brought back my childhood memories. Illustrations by artists Vaddadi Papaya garu, Sankar, Chitra, MTV Acharya are pretty to look at, a healthy treat to the eyes that leaves a wonderful impression on my mind. This 'art book' experiment, with quality printing, looking lovely, is an extraordinary gift to art lovers. It is a precious treasure that is worth keeping forever.

With Best Wishes,
P. Sreeramachandra Murthy, Tenali, AP

Order Now

2 Volumes

₹ 1500/-

Log on to: www.chandamama.com or Contact: Chandamama India Ltd.

B3, Cross Road B', MIDC, Andheri(E), Mumbai-400093. Ph. No: 022 28312872/28311849

విదూషకుడు

బీర్బుల్

బీర్బుల్ - వంకాయ

1. అక్షర్ చక్రవర్తి బీర్బుల్తో కలిసి వంకాయ కూర ఆరగిస్తూ, ‘బీర్బు! వంకాయ కూరగా యల్లో ఉత్తమమైనది కదూ నువ్వేమంటావు?’

2. ‘మీతో పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను జహపనా. ఇది చాలా మృదువైన, పొషకాలు కలిగిన కూర గాయ. నిజానికి నేనయితే దాన్ని కూరగాయల రారాజు అంటాను!’ అన్నాడు బీర్బుల్.

3. ‘ఎలా?’ చక్రవర్తి బీర్బుల్ని ప్రశ్నించాడు. ‘దాని తెడిమను చూడండి ప్రభూ, ఇది కిరీటంలా కనిపించడం లేదూ?’ అన్నాడు బీర్బుల్. చక్రవర్తి ‘భాగా చెప్పావు బీర్బుల్’ అన్నాడు.

4. కొడ్ది రోజుల తర్వాత, అక్షర్, బీర్బుల్ మళ్ళీ భోజనానికి కూర్చున్నారు. వంకాయ కూరను వారికి వణించగానే అక్షర్ అప్రహంతో గద్దించాడు. ‘ఏమీ, మళ్ళీ వంకాయకూరేనా?’

5. ‘బీర్బుల్, వంకాయ ఒక చెత్తు కూరగాయ. నువ్వేమంటావు?’ అడిగాడు అక్షర్. ‘ముమ్మాటికీ నిజం ప్రభూ. దీంట్లో ఏ రుచీ ఉండదు.’ స్పందించాడు బీర్బుల్.

6. అక్బర్ ఆగ్రహంతో, ‘కన్నాళ క్రితం నువ్వు చేసిన ప్రకటనతో విభేదిస్తున్నాను. పైగా వంకాయ కూరగాయల రారాజు అని కూడా చెప్పావు.’

7. ‘మీ మాటలకు నేను వంతపలికాను ప్రభూ, మీరు వ్యతిరేకించినప్పుడు నేనూ తోసిపుచ్చానంతే.’ అక్బర్ ప్రశ్నించాడు. ‘అలా ఎందుకు చేసావు?’

8. ‘నేను మీకు విధేయుడిని కాని వంకాయకు కాదు ప్రభూ. దాన్ని పాగిడితే నాకు బిరిగేదే మిటి? కాని మీ మాటను బలపరిస్తే నాకు మేలు కదా..,’ బీర్బుల్ నింపాడిగా చెప్పాడు.

9. బీర్బుల్ సరదా మేళవించి చెప్పిన మాటలకు అక్బర్ నంతప్పిచెందాడు. బీర్బుల్ వీపు తట్టి అభినందించాడు. ‘నీకు తప్పక బహుమతి లభిస్తుంది బీర్బుల్’ అని చెప్పాడు.

300 రోజుల పండుగ

శ్రీరంగంలోని శ్రీ రంగనాథస్వామి ఆలయానికి ఒక విశిష్టత ఉంది. సంవత్సరంలో 300 రోజులపాటు ఏదో ఒక పండుగను ఈ ఆలయ ప్రాంగణంలో నిర్వహిస్తుంటారు. పైగా భారత దేశంలోని దేవాలయాలన్నింటిలోకి అతి ఎత్తైన గోపురం ఈ ఆలయంలోనే ఉంది. (13 అంతస్తులు కలిగిన ఈ గోపురం ఎత్తు 235 అడుగులు). ఇది దేశంలోని అయిదు ప్రముఖ వైష్ణవ ఆలయాల్లో ఒకటి. తిరుచ్చిరాపల్లికి 15 కిలోమీటర్ల దూరంలో శ్రీరంగం ఉన్నది. ప్రధాన దేవాలయానికి పక్కనే వినాయకుడు, విష్ణువు, దుర్గామాత, రామలక్ష్మణులు, కృష్ణుడు (మరితాక్షణై), అంజనేయుడు, ధన్యంతరి తదితర దేవతలకు విడివిడి ఆలయాలతో కూడిన ప్రాంగణం ఉంది. ఇక్కడ అనేక పండుగలు జరుగుతుంటాయి. వీటిలో వైకుంఠ ఏకాదశి దాలా ముఖ్యమైన పండుగ. దీన్ని ప్రతి ఏటా డిసెంబర్ నెలలో జరుపుకుంటుంటారు.

సంగీత వాయిదాలు

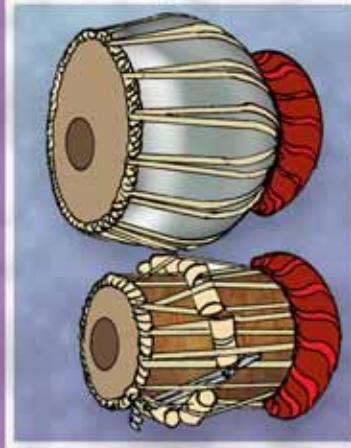
ఈ నెల సంగీత వాయిదాలలో ప్రస్తుత ఇయక్క రూపాలందిద్దుము.

హరిణ్ణువు

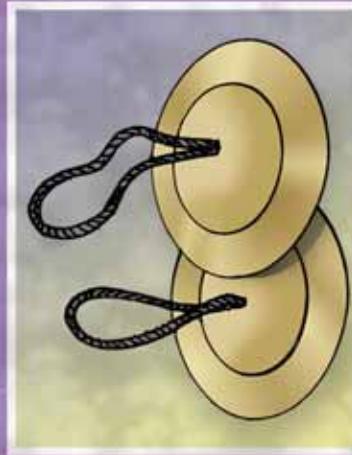
సుమార్లు

తలులు

చందమామ

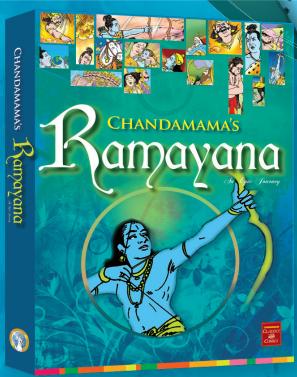
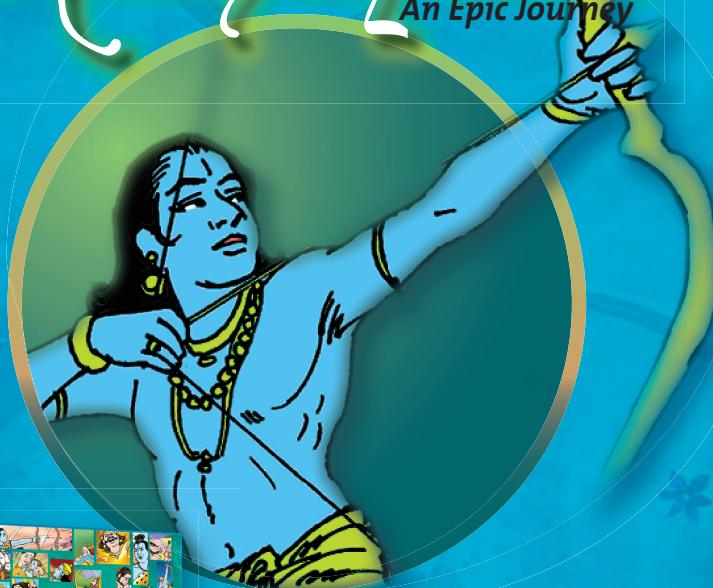
పుడతలు

కొరియెల్

CHANDAMAMA'S Ramayana

An Epic Journey

Follow the epic journey of Prince Rama, from his birth to his exile, from the abduction of his wife, Sita, to his great war with the Asura King, Ravana, in Chandamama's latest offering:
Ramayana - An Epic Journey.

Price: Rs 449/-

To place an order, go to
www.chandamama.com

Chandamama's Ramayana is available only in English
at all leading book shops.

**Get a autographed
miniature bat with a brand new
Hercules MTB Turbodrive**

Official Bicycle
partner of

*Conditions apply

